

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a Oraşului Băile Olăneşti, judeţul Vâlcea
2021-2027

CUPRINS

PREAMBUL	2
CAPITOLUL I. CADRUL NATURAL	9
1.1 Așezarea geografică și prezentarea teritoriului	9
1.2 Clima	10
1.3 Elemente ale cadrului natural.....	11
CAPITOLUL II. ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE A ORAȘULUI BĂILE OLĂNEȘTI	22
2.1 Populația.....	22
2.2 Resursa umană.....	24
2.3 Forța de muncă.....	26
2.4 Sistemul de educație și învățământ.....	27
2.5 Servicii sociale	32
2.6 Agricultură.....	36
2.7 Necesități și opțiuni ale populației	37
CAPITOLUL III. INFRASTRUCTURA	39
3.1 Infrastructura rutieră.....	39
3.2. Alimentarea cu apă.....	40
3.3 Rețeaua de canalizare și epurare ape uzate.....	42
3.4 Alimentarea cu gaze naturale	43
3.5 Instituții publice și de interes public.....	44
CAPITOLUL IV. ANALIZA SWOT	46
CAPITOLUL V. VIZIUNE DE DEZVOLTARE - ELEMENTE DE CONTEXT, VIZIUNE STRATEGICĂ, OBIECTIVE, REFORME	97
CAPITOLUL VI. PLANUL DE ACȚIUNE	185

PREAMBUL

Unul dintre principalele instrumente pe care comunitățile locale îl utilizează pentru a avea certitudinea că politicile și programele prognozate corespund așteptărilor cetățenilor și necesităților de dezvoltare durabilă îl reprezintă planificarea strategică.

Strategiile de dezvoltare locală fac posibilă coordonarea activă a proceselor de dezvoltare care au loc în teritoriu, luarea în considerare a caracteristicilor locale, a schimbărilor din mediul exterior și fac posibilă abordarea proactivă, realizată într-un mod inovativ, a proceselor de dezvoltare teritorială.

Strategiile de dezvoltare locală sunt caracterizate de cel puțin șapte trăsături, respectiv:

- ✓ imagine asupra viitorului - strategia cuprinde direcțiile viitoare de dezvoltare ale comunității locale și se constituie într-un document coerent, exprimând o abordare integrată a problemelor cu care se confruntă comunitatea și care prezintă aspirațiile de dezvoltare ale acesteia, bazate pe potențialul local de dezvoltare
- ✓ creativitate - prin intermediul strategiei sunt prezentate alternativele, posibilele scenarii de dezvoltare gândite astfel încât să se ia în considerare cât mai mult din potențialul de dezvoltare al zonei vizate
- ✓ flexibilitate - caracterul flexibil al strategiei de dezvoltare locală vine în sprijinul faptului că aceasta avantajează sisteme care se

adaptează în permanență condițiilor externe și modificării situației interne.

- ✓ activitate - o strategie nu doar reacționează la schimbări, prin faptul că ia în considerare influențele diferiților factori interni și/sau externi ai regiunii țintă, dar conține și elemente proactive, construind posibile planuri și programe ce urmează a fi aplicate pentru diferite situații ce ar putea să apară pe parcurs
- ✓ creată pentru acțiune - principiul acțiunii care stă la baza unei strategii de dezvoltare se datorează faptului că ea este compusă de programe, a căror aplicare implică acțiune concretă direcționată spre îmbunătățirea situației regiunii țintă
- ✓ orientare spre schimbare - orientarea spre schimbare reiese din faptul că strategiile urmăresc elaborarea unui pachet de programe care, odată implementate, să ducă la schimbare pe plan social, la o mai bună valorificare a potențialului local, precum și orientarea activităților de dezvoltare în concordanță cu procesele înregistrate pe plan local
- ✓ orientare spre un câștig durabil - scopul planificării strategice este orientat spre atingerea unei dezvoltări durabile.

Conceptul de dezvoltare durabilă s-a cristalizat în timp, pe parcursul

mai multor decenii, în cadrul unor dezbateri științifice aprofundate pe plan internațional și a căpătat valențe politice precise în contextul globalizării, reprezentând rezultatul unei abordări integrate a factorilor politici și decizionali în care protecția mediului și creșterea economică pe termen lung sunt considerate complementare și reciproc dependente.

Pentru orașul Băile Olănești, județul Vâlcea, dezvoltarea durabilă nu reprezintă o opțiune, ci singura perspectivă rațională de valorificare sustenabilă a potențialului natural, economic și uman.

Cea mai cunoscută definiție a dezvoltării durabile este cu siguranță cea dată de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED) în raportul „Viitorul nostru comun”, cunoscut și sub numele de Raportul Brundtland: *„dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”*.

De dezvoltarea durabilă urmărește și încearcă să găsească un cadru teoretic stabil pentru luarea deciziilor în orice situație în care se regăsește un raport de tipul om - mediu, fie că e vorba de mediul înconjurător, mediul economic sau mediul social.

Deși, initial, dezvoltarea durabilă s-a vrut a fi o soluție la criza ecologică determinată de intensă exploatare industrială a resurselor și degradarea continuă a mediului și căuta deci, în primul rând, prezervarea calității mediului înconjurător, în prezent, conceptul s-a extins asupra calității vieții în complexitatea sa și sub aspect economic și social.

Orașul Băile Olănești, județul Vâlcea are nevoie de o schimbare a paradigmei prezente de dezvoltare, pentru a face față provocărilor secolului XXI. Trăim o perioadă marcată de procesul de globalizare, de accentuare a inegalităților și de agravare a problemelor de mediu. Dezvoltarea durabilă este soluția.

Cei trei piloni pentru dezvoltarea durabilă¹ a orașului Băile Olănești, județul Vâlcea, pot fi structurați după cum urmează:

1. **ECHITATEA SOCIALĂ** – prin care populația trebuie să aibă posibilitatea de a-și satisface nevoile de bază în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, alimentația, asigurarea energiei, apei și canalizării;
2. **CREȘTEREA ECONOMICĂ** – pentru a reduce disparitățile de dezvoltare în raport cu mediul urban și pentru a se apropia de calitatea vieții din țările dezvoltate;
3. **MEDIUL** – cu nevoia de a conserva și îmbunătăți baza de resurse disponibile prin schimbarea treptată a modului în care trebuie să se dezvolte și să fie folosite tehnologiile.

Pentru ca dezvoltarea durabilă să reușească, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea, are nevoie, înainte de orice, de un portofoliu de proiecte capabile să atragă și să utilizeze eficient fondurile europene, cel mai potrivit portofoliu reprezentându-l *strategia de dezvoltare economico-socială* a localității.

Strategia de dezvoltare este gândită și elaborată astfel încât să răspundă nu numai nevoilor reale, actuale ale cetățenilor, ci și nevoilor generațiilor viitoare. Strategia pleacă de la premisa că, dezvoltarea durabilă prezintă un cadru de gândire care, odată însușit de către cetățean, va ajuta la crearea unei societăți mai echitabile, definită prin echilibru și solidaritate și care să poată face față schimbărilor aduse de probleme actuale, inclusiv

¹ Raportul Comisiei Brundtland (1987)

scăderea demografică. Grija statului față de cetățean și respectul cetățeanului față de instituții, față de aproapele său, de valorile morale și diversitatea culturală și etnică vor duce la o societate durabilă.

Planificarea dezvoltării durabile a orașului Băile Olănești, județul

Vâlcea va conduce la:

- ✓ construirea unei viziuni complexe socio-economică, de mediu, a reglementărilor administrativ-instituționale ale teritoriului, capabilă să transpună dimensiunea locală în scenariul regional, național și european;
- ✓ promovarea unei abordări eficiente în alocarea veniturilor publice, care să permită utilizarea eficientă a resurselor financiare și să identifice prioritățile;
- ✓ promovarea logicii integrării între diferitele arii tematice atinse de procesul de planificare strategică;
- ✓ identificarea propunerilor de proiecte integrate de dezvoltare teritorială durabilă;
- ✓ cuprinderea activității de *found raising*: monitorizare, selecție și accesare a instrumentelor de finanțare disponibile atât la nivel comunitar, cât și național și regional;
- ✓ activarea proceselor de programare participativă, împreună cu interlocutorii economici și sociali; acordarea de sprijin instituțiilor din zona orașului Băile Olănești, județul Vâlcea în fazele de regândire a propriei misiuni și redefinire a reglementărilor organizaționale și de gestiune internă

Prinipiile care au stat la baza procesului de elaborare a strategiei au

fost:

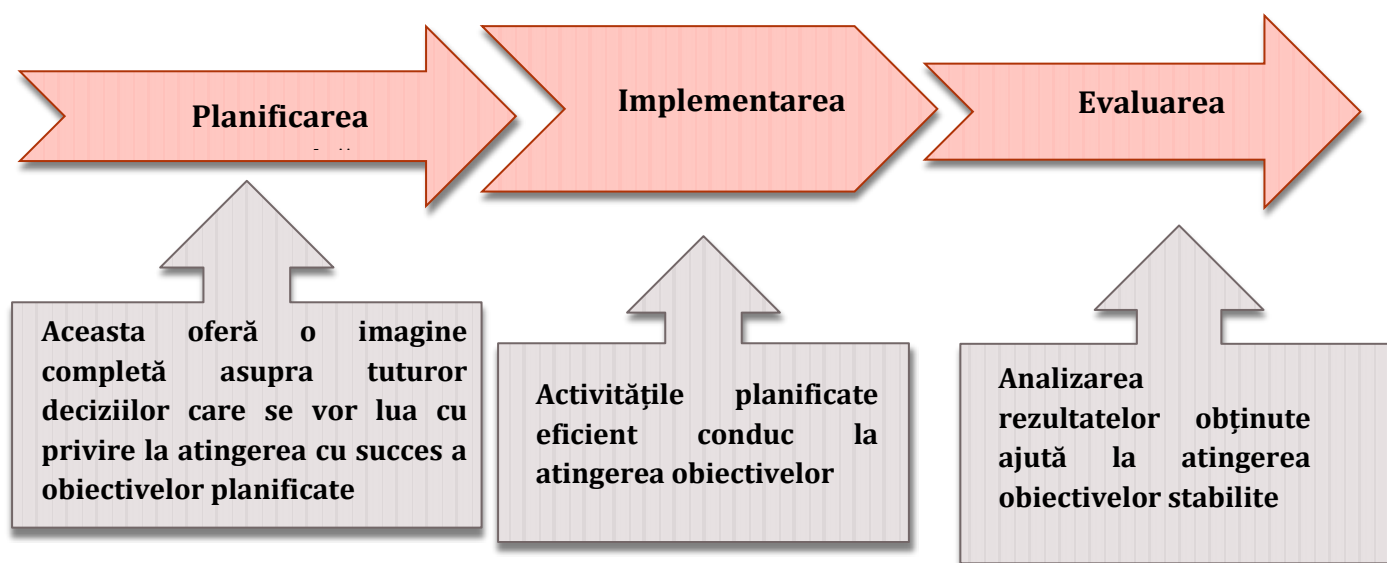
- ✓ Asigurarea conținutului științific al informației;

S.C. ETIAN CONSULT S.R.L.

Str. Regina Maria, bl. C19, sc. B, ap. 19, Râmnicu Vâlcea

- ✓ Transparența;
- ✓ Obiectivitatea;
- ✓ Coerența și continuitatea demersului.

Un proces de dezvoltare locală are trei faze esențiale și de maximă importanță de care să țină cont pentru a avea rezultatele așteptate și previzionate, având ca prim scop creșterea calității vieții cetățenilor.

În vederea evaluării, în planificarea strategică au fost studiate punctele tari și oportunitățile localității pentru a contribui la atingerea scopurilor propuse și pentru a se atinge cu succes toate părțile componente ale planului de dezvoltare.

Instrumentul folosit pentru realizarea acesteia este Analiza S.W.O.T. (Capitolul IV), deoarece aceasta poate să răspundă concret la 4 întrebări fundamentale:

- ✓ Care sunt punctele tari ale localității pe care se poate construi o strategie de dezvoltare durabilă?

- ✓ Care sunt punctele slabe și cum pot fi ele rezolvate prin intermediul strategiei actuale?
- ✓ Care sunt oportunitățile localității și cum pot fi folosite inteligent, astfel încât să ducă la reușite?
- ✓ Ce amenințări există și ce măsuri ar trebui implementate pentru a se asigura îndeplinirea strategiei?

CAPITOLUL I. CADRUL NATURAL

1.1 Asezarea geografică și prezentarea teritoriului

Județul Vâlcea este situat în partea central sudică a României, în nordul Regiunii Sud-Vest Oltenia. Din punct de vedere geografic, județul este amplasat în Subcarpații Getici, fiind traversat de râurile Olt și Olănești.

Fig 1. Harta Județului Vâlcea

Județul Vâlcea are o suprafață de 5.765 km², ceea ce reprezintă 2,4% din suprafața țării și 19,73% din Regiunea de Sud-Vest Oltenia.

Stațiunea Băile Olănești se află la 18 km Nord-Vest de Râmnicu Vâlcea, reședința județului. Este străbătută de valea râului Olănești deschisă înspre sud și închisă înspre nord, ceea ce determină pătrunderea razelor solare toată ziua. Este așezată la o altitudine de 450 m.

Orașul Băile Olănești este situat din punct de vedere geografic, la intersecția paralelei 45°13'15" latitudine nordică cu meridianul 24°13'30" longitudine estică.

Orașul este așezat în zona subcarpatică a Munților Căpățânii, în nord-estul județului, pe valea pârâului Olănești, la dealurile subcarpatice cu zonă montană.

Orașul Băile Olănești este format din localitățile:

- ✓ Cheia
- ✓ Comanca
- ✓ Gurguiata
- ✓ Livadia (reședința)
- ✓ Mosoroasa
- ✓ Olănești
- ✓ Pietrișu
- ✓ Tisa

Datorită izvoarelor sale minerale, localitatea mai este supranumită și

„Izvoarele de Aur”.

1.2 Clima

Climatul zonei reprezintă o particularitate a zonei geografice din care face parte orașul Băile Olănești și este influențat de configurația topografică a reliefului. O importantă influență exercită asupra variațiilor de temperatură circulația maselor de aer.

Temperaturile sunt influențate de factori precum Munții Carpați, ce acționează ca factor de blocare a maselor de aer și de defileul Oltului, ca factor de direcționare al curenților.

Zona Băilor Olănești se caracterizează prin ierni blânde și veri răcoroase, iarna temperaturile medii sunt în jurul valorilor de $-1,5^{\circ}\text{C}$, iar vara acestea se situează în jurul a 24°C . Temperaturile blânde favorizează funcționarea optimă a industriei de turism și servicii. Precipitațiile medii anuale ale zonei din care face parte orașul Băile Olănești prezintă valori cuprinse între 700 mm (la Râmnicu Vâlcea) și pot ajunge la peste 1200 mm (pe vârfurile cele mai înalte din Culmea Căpățânii și pe versantul nordic al Masivului Buila-Vânturarița). Ocazional, cantitățile de apă căzute pe versanți pot influența bunul mers al activităților din stațiune din cauza formei reliefului; aceasta favorizează umflarea torenților.

Cea mai dezastruoasă inundație a fost consemnată în anul 1895, dezastrele produse făcând necesară reconstruirea stațiunii.

1.3. Elemente ale cadrului natural

Orașul se află așezat pe valea Olăneștiului. Așezarea este înconjurată de munții Gereea, Folea și Căprăreața din Carpații Meridionali, parte a Subcarpaților Getici.

Defileul râului Olănești este un coridor geologic ce se oprește sub Munții Căpățânii sub forma mai multor văi săpate de ape precum pâraul Căinelui, pâraul Olănești și pâraul Rece. Râul Olănești, în aval de confluența

cu râul Cheia, este cel ce a creat, între Valea Cheii și orașul Râmnicu Vâlcea, pe o distanță de 18 km, o vale pitorească. Zona aflată în stânga sa, în sensul de curgere, este o terasă pe care se află localitățile Păușești-Măglași, Vlădești și o parte din zona de vest a orașului Râmnicu Vâlcea.

Vârfurile Gereea, Folea și Căprăreața sunt parte a Munților Căpățanii, care se întind între Călimănești și Vaideeni și ating înălțimea maximă în partea vestică a Masivului Naruțiu, ce are o înălțime de 1455 m în Cârligele Olăneștilor. Acesta este punctul de unde pornesc către nord o serie de contraforturi muntoase scurte și abrupte. Tot de aici pornesc către Olt culmi cu aspect de muchii ascuțite ce sunt punctate de vârfurile Sturii-1380 m, Foarfeca - 857m, Plaiul Lotrișorului - 876 m, Vârful Olăneștilor - 1416 m, Dosul Pământului - 1219 m și Fruntea lui Dat - 1179 m.

Rezervația de tisă (*Taxus baccata*) din Cheile pârauului Cheia aparțin masivului Buila-Vânturarița. În 1976 prof. dr. Traian Rădoi a identificat 628 exemplare de tisă. Suprafața de 1,5 ha a rezervației este stabilită prin Decizia nr. 05/1966 a fostului Consiliu Popular al Regiunii Argeș.

Rezervația naturala Stogul este situată în masivul Buila - Vânturarița, se constituie ca o rezervație complexă și are o suprafață de 100 ha. Aici se întâlnesc peste 35 de peșteri și avene. Flora este compusă din exemplare de tisă, floarea de colț, ghințură galbenă, bulbucii de munte, lâna caprelor, ienupărul pitic etc. Fauna este reprezentată de: ursul brun, capra neagra, porcul mistreț, caprioara, cocoșul de munte, ierunca, râsul etc.

Fig. 2 Muntele Stogu²

Rezervația Radița-Mânzu este o rezervație naturală complexă situată în Munții Căpățânii, pe o suprafață de 10 ha. Peisajul este pitoresc fiind format din: pile, turnuri, babe, cascade. Flora este alcătuită din plante rare: floarea de colț, bulbucii de munte etc.

² Sursa: <https://ro.wikipedia.org/>

Fig. 2 Panou Informativ cu intrarea în Rezervația Naturală Rădița-Mânzu³

Rezervația Lacul Frumos din Mosoroasa – se prezintă sub forma unei

mlaștini a cărei principală atracție o reprezintă prezența plantei carnivore *Drosera rotundifolia* (roua cerului), care înfloarește în perioada iunie-iulie. Aceasta are flori de culoare albă și frunzele au pe suprafața lor numeroși peri glandulari ce au rol în ingerarea insectelor. Denumirea plantei vine de

³ Sursa: <https://www.carpati.org>

la perişorii ce secretă substanțe lipicioase, care se adună sub forma unor picături strălucitoare de rouă.

Mlaştina Mosoroasa se află la aproximativ cinci kilometri distanță de stațiunea Băile Olănești, la o altitudine de 700 de metri, la capatul cătunului Mosoroasa de 20 de case, izolat, la granița cu comuna Vlădești.

Fig. 3 Planta carnivoră *Drosera rotundifolia*⁴

Orașul Băile Olănești dispune și de foarte multe peșteri în zonă, acestea fiind cuprinse în lista obiectivelor geologice ocrotite de lege.

1. **P**eștera cu perle - este un adevărat monument al naturii, aceasta a fost declarată arie naturală protejată de interes național. Este localizată la

⁴ Sursa: <https://evenimentvalcean.ro/>

o altitudine de 1.100 metri. Ea se află în masivul Buila-Vânturarița, în bazinul superior al pâ râului Cheia.

Peștera cu perle reprezintă o cavernă, ce se remarcă în mod deosebit prin prezența unor mici concrețiuni, sub aspectul unor perle, de unde provine și denumirea. Acest monument al naturii adăpostește, de altfel, și fauna constituită din rămășițe fosile ale ursului de peșteră.

Fig. 4 Peștera cu perle⁵

2. **P**eștera Caprelor - se află în Munții Căpățânii, masivul Buila-Vânturarița, Munții Stogsoare din județul Vâlcea.

Aceasta este adăpostită de bazinul superior al Râului Cheia, în Cheile Cheii, impresionând prin varietatea de concrețiuni calcaroase ce s-au format aici. Se află la o altitudine de 950 m și este cunoscută pentru fosilele de urs și hienă descoperite aici. Peștera Caprelor a fost declarată monument al naturii din punct de vedere speologic, fiind o arie protejată de interes natural.

⁵ Sursa: <https://www.portalturism.com/>

Fig. 5 Peștera Caprelor⁶

3. **P**eștera Munteanu – Murgoci - Se găsește în Masivul Stogșoare, la circa 930 m altitudine și 30 m diferență față de talvegul Văii Cheia, în versantul stâng al cheilor. A fost cercetată și descrisă încă din 1898 de către Gh. Munteanu-Murgoci (C. Goran, 1983).

Este o peșteră fosilă, orizontală în prima parte, apoi ușor descendentă, relativ bine concreționată, predominând scurgerile parietale, mai frecvente de-a lungul culoarului mijlociu (Culoarul cu guano). Podeaua este acoperită peste tot cu mult material clastic, reprezentat prin fragmente de calcar sau concrețiuni. În culoarul mijlociu există petice de guano, iar în ultima porțiune bucăți de lemne putrede. Tot în porțiunea terminală se află un mic bazinet cu apă. După morfologie și orientarea culoarelor față de vale, peștera reprezintă fără îndoială un

⁶ Sursa: <https://www.trecator.ro/>

meandru fosil al râului Cheia. Aici se întâlnește cea mai mare colonie de lilieci.

4. **P**eștera cu Lac – este un monument al naturii, cunoscută și sub denumirea de Peștera Lacul Verde.

Acesta are o suprafață de 0,10 hectare și se află la o altitudine de 990 metri, în bazinul superior al râului Cheia, fiind o arie naturală protejată inclusă în Parcul Național Buila-Vânturarița. Este declarată arie protejată prin Legea nr. 5/6 Martie 2000, reprezentând o cavitate în versantul stâng al Ogașului Ursului compusă din mai multe galerii, una dintre acestea adăpostind un mic lac de cca. 1 m lățime, 10 m lungime și o adâncime maximă de 3 m; cu faună specifică peșterilor, precum și depozite fosilifere.

5. **P**eștera Pagodelor – este situată în peretele vestic al Muntelui

Stogșoare, în peretele din dreapta al Ogașului Ursului, la o altitudine de 1050 metri, în bazinul superior al râului Cheia. Intrarea este dublă, sub forma unei diacłaze, cu o secțiune de 1x1 m. După o scurtă galerie ușor descendentă, urmează o galerie strâmtă, lungă de 18 m, până la “Strâmtoarea Nasturilor Pierduți”, de unde se lărgeste (1-3 m lățime și 2-3 m înălțime) și continuă pe încă 100 m lungime. Are o denivelare totală de 10 m și este foarte bogată în speleoteme. Speleotemele, deși modeste ca dimensiuni, sunt foarte frumoase: stalactite conice și stalagmite fistulare, fragile și policrome. Pe podea se află stalagmite “gulerate”, care au avut baza inundată, la nivelul apei fiind depus un brâu de calcit. Cele mai frumoase sunt “pagodele”, stalagmite conice în trepte. Aici se găsește și un depozit de argilă de un tip mai deosebit, parțial litificat, acoperit pe alocuri de o glazură calcitică strălucitoare,

depusă pe marginile crăpăturilor ultimei uscări a materialului. Argila, deosebit de fină, provine dintr-o perioadă în care infiltrațiile din peșteră alimentau un mic lac, ale carui ape au fost pierdute prin fisurarea calcarului. Mărturii ale existenței acestui lac sunt brăurile care marchează nivelurile de depunere a calcitului de pe pereții peșterii.

6. **P**eștera Rac – se află în bazinul Cheia, în Munții Căpățânei. Este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN, rezervație naturală de tip speologic. Aceasta adăpostește resturi de fauna fosilă de urs de peșteră.

7. **P**eștera Clopot – este o peșteră unică prin formele sale carstice, reprezentate de stalagmite uriașe, ce sunt adevărate turnuri ridicate spre bolta peșterii.

Denumirea peșterii vine de la forma de clopot a tavanului, un clopot împietrit, sub care stalagmitele, ca niște călugări cu mantie albă, stau solemn la vecernie.

Nu este o peșteră foarte mare, ea având doar 35 metri. Aceasta este situată la altitudinea de 1050 metri.

Fig 6. Peștera Clopot⁷

Un alt obiectiv turistic al stațiunii îl reprezintă lacurile cu nuferi.

Acestea se află foarte aproape de centrul stațiunii. Cele două lacuri de apă dulce adăpostesc nuferi de culoare alba și galbenă, care îmbracă lacurile din luna mai și rezistă până în luna octombrie, în funcție de condițiile de temperatură.

⁷ Sursa: <https://www.trecator.ro/>

Fig. 7 Lacurile cu nuferi⁸

⁸ Sursa: <https://www.centruturistic.ro/>

CAPITOLUL II. ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE A ORAȘULUI BĂILE OLĂNEȘTI

2.1 Populația

Conform Institutului Național de Statistică, în anul 2018, în Orașul Băile Olănești numărul locuitorilor stabili era de 4461, respectiv 2217 persoane de sex masculin și 2244 persoane de sex feminin.

Nivelul de trai scăzut și dotarea edilitară mai săracă decât cea a multor orașe sau a altor stațiuni din țară și din străinătate au făcut ca o parte a persoanelor apte de muncă din Băile Olănești să își caute un trai mai bun și un venit stabil în alte localități, unii chiar în afara granițelor.

Aceste cauze pot ține Băile Olănești într-un con de umbră economic pe termen nedefinit dacă aceste probleme nu sunt abordate la nivel strategic.

Izvoarele reprezintă un potențial de dezvoltare important pentru localitate. Acest potențial, alături de cel al pitorescului zonei, pot fi exploatate mai eficient pentru creșterea procentului populației ce lucrează în domeniul serviciilor, precum și pentru stoparea depopulării orașului Băile Olănești.

Există motive evidente ce justifică existența acestui fenomen de depopulare. În momentul anului 2011, rata populației dependente (inactive economic) în Băile Olănești ajunsese la procentul de 48,43% din numărul total al locuitorilor; conform Studiului socio-demografic, acest procent intră

S.C. ETIAN CONSULT S.R.L.

Str. Regina Maria, bl. C19, sc. B, ap. 19, Râmnicu Vâlcea

în parametrii obișnuiți ai Uniunii Europene (persoanele sub vârsta de 15 ani și cele ce depășesc vârsta de 65 de ani reprezintă cea mai mare parte a acestui procent); același studiu ne arată și faptul că, "raportat la populația medie anuală, forța de muncă salariată reprezintă la Băile Olănești, în medie 23,99% , în perioada 2006 - 2011".

Rezultă din această statistică faptul că procentul rămas de 27,58% din populația urbei este de persoane apte de muncă ce nu primesc salariu, deci se situează într-una dintre următoarele 3 situații:

- ✓ persoană ce primește ajutor de șomaj;
- ✓ persoană ce se întreține din practicarea agriculturii de subzistență;
- ✓ persoană angrenată în activități economice nefiscalizate.

Prin cipalele disfuncții de natură economică sunt urmarea lipsei unei strategii organice de acordare a ofertei turistice cu nevoia de servicii din ce în ce mai diversificate.

O corectă evaluare a problemelor și categoriilor în care acestea se încadrează sunt prioritare și indispensabile croirii unei strategii de dezvoltare.

Stațiunile vecine precum Călimănești-Căciulata, renumită prin potențialul balnear termal, Ocnele Mari, prin cel al apelor sărate cu proprietăți curative și Băile Govora, importantă pentru tratamentul cu aerosoli, laolaltă cu Băile Olănești, ar putea constitui împreună un inel turistic foarte profitabil pentru dezvoltarea durabilă a județului Vâlcea, a fiecărei stațiune în parte, dar și a României.

Potențialul turistic monahal, cultural, precum și cel agroturistic, este unul uriaș, dacă în cadrul fiecărei stațiuni ar exista o promovare eficientă și o exploatare corectă, sumele aduse atât la bugetele locale, cât și la bugetul de stat ar fi uriașe și foarte importante pentru dezvoltarea localităților și oferirea de pachete turistice de cea mai bună calitate. Prin aceste fonduri aduse la bugetul local, stațiunea Băile Olănești ar putea concura cu orice stațiune turistică din Uniunea Europeană

Având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1016/2011 privind acordarea statutului de stațiuni balneare și balneo-climaterice pentru unele localități și areale care dispun de factori naturali de cură, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 926/2016, întreaga unitate administrativ-teritorială Orașul Băile Olănești este considerată stațiune balneo-climaterică de interes național.

2.2 Resursa umană

În viziunea sa, Orașul Băile Olănești are în centrul său resursa umană, principalul scop fiind oferirea locuitorilor săi un standard de viață înalt și satisfacerea nevoilor cetățenilor, în armonie cu mediul încojurător.

Prin cipalele elemente de care trebuie să se țină cont pentru a putea dezvolta resursa umană, sunt:

1. **EDUCAȚIA** – înțelegerea mai bună a nevoilor reale ale oamenilor, a asigurării unui cadru cât mai adecvat pentru educație de calitate, formare profesională de calitate pe diverse domenii de activitate, sprijinirea învățării prin modernizarea și echiparea unităților de

învățământ cu dotări I.T. de ultimă generație, servicii de consiliere și orientare și dezvoltarea măsurilor integrate pentru creșterea de locuri de muncă prin atragerea investitorilor.

2. **SĂNĂTATEA** - dezvoltarea și creșterea calității serviciilor medicale de calitate;
3. **SEVICIILE SOCIALE** - se va ține cont de satisfacerea nevoilor tuturor cetățenilor, promovându-se sistemul de protecție socială, fiind primordial sprijinirea și integrarea categoriilor de persoane vulnerabile.
4. **INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT** - este necesară modernizarea drumurilor existente, dar și asfaltarea drumurilor de exploatație agricolă.
5. **AGRICULTURA** - agricultura este un punct forte al orașului, cu un potențial de creștere, care are nevoie pentru a fi valorificat de acțiuni pentru îmbunătățirea condițiilor pentru micii producători.
6. **DEZVOLTAREA URBANĂ** - potențialul de dezvoltare al orașului și atragerea de noi investitori este dată de infrastructura rutieră, dar și de asigurarea de servicii de bază să fie cât mai dezvoltate.
7. **ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ** - trebuie să fie implicată activ în asigurarea unor servicii de calitate, de aceea este foarte important ca fiecare angajat al administrației publice locale să fie instruit la cel mai înalt nivel, ca să poată să asigure servicii de calitate și să poată să gestioneze cât mai eficient medierea între autoritatea publică locală și autoritățile publice centrale și să transmită cât mai corect informațiile către locuitori.

2.3 Forța de muncă

În Orașul Băile Olănești, forța de muncă salariată este de 23,99%, majoritatea populației migrând în afara localității, unii chiar în afara țării.

Pentru o bună dezvoltare, dar și pentru crearea unor noi locuri de muncă, este posibil doar în condițiile unei exploatare economice eficiente a calităților zonei.

Fig. 8 – Tisa Spa Resort

Un bun exemplu de exploatare a zonei și de atragerea unui număr cât mai mare și variat de turiști este Centrul Tisa Spa Resort, ce s-a deschis în anul 2016, oferind vizitatorilor o gamă diversificată de a petrece timpul liber - servicii de agrement, recuperare balneofizioterapeutică, relaxare și cazare.

În acest moment, activitățile economice preponderente - cele aflate în afara zonelor agriculturii de subsistență și administrației sunt cele din sfera comerțului, urmată de cea a serviciilor turistice (majoritatea populației ocupate), cea a asistenței sociale și serviciilor medicale (personal specializat), precum și a construcțiilor.

Este important de știut faptul că Băile Olănești au apărut și s-au dezvoltat pe baza calităților curative ale izvoarelor, acestea fiind principalul și cel mai important pol de creștere al orașului - toate așezările localității au crescut și s-au dezvoltat datorită acestora.

Din păcate, la momentul actual izvoarele sunt exploatate ineficient, iar taxa percepută de către agentul economic ce obține profit de pe urma izvoarelor descurajează pacienții ce ar putea veni în stațiune pentru terapie, costurile pentru un sejur de recuperare cu apele curative ale izvoarelor ridicându-se cu mult peste puterea financiară a majorității persoanelor care ar dori să beneficieze de aceste terapii curative.

2.4 Sistemul de educație și învățământ

Procesul educațional ocupă un loc important în dezvoltarea localității, deoarece capitalul uman de care se dispune este în strânsă legătură cu procesul educațional de la nivel local. Localitatea dispune de următoarele unități de educație:

- ✓ 3 grădinițe cu program prelungit;
- ✓ 2 școli gimnaziale;
- ✓ 1 liceu.

Fig. 9 – Liceul Justinian Marina

Liceul tehnologic „Justinian Marina” din Băile Olănești, este o importantă instituție de învățământ ce oferă o pregătire de excepție în domeniile:

- ✓ Turism și alimentație – domeniul de pregătire de bază
- ✓ Turism – domeniul de pregătire generală
- ✓ Tehnician în turism – specializare

Liceul tehnologic are ca obiective formarea și dezvoltarea aptitudinilor elevilor, urmărind în principal dezvoltarea personalității acestora și spiritul antreprenorial. Acesta răspunde cu succes cerințelor și nevoilor de dezvoltare ale elevilor și asigură, totodată, pregătirea la nivelul standardelor de calitate și adaptare la condițiile sociale actuale.

Din anul 2006, începând cu 1 Septembrie, Liceul Școlar „Justinian Marina”, devine unitate de învățământ cu personalitate juridică, având în structura sa și Grădinița cu program prelungit.

Fig. 10 - Grădinița cu program prelungit

O situație detaliată a unităților de învățământ și starea și imobilelor, este prezentată în tabelul de mai jos:

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT	STAREA IMOBILULUI	ACCES LA INTERNET	SĂLI DE CLASĂ	COPII ÎNSCRIȘI	CALITATEA MATERIALELOR DIDACTICE
Grădinița cu Program Prolungit Băile Olănești	Acceptabilă	DA	4	44	Foarte bună
Grădinița cu Program Normal Olănești	Acceptabilă	DA	2	17	Bună
Școala Gimnazială Ionescu Cheianu- unde	Acceptabilă	DA	4	20	Bună

funcționează Grădinița cu Program Normal Cheia					
Școala Gimnazială Dumitru Bădescu	Acceptabilă	DA	5	61	Bună
Liceul Tehnologic Justinian Marina	Acceptabilă	DA	9	231	Bună

Deși fiecare organism urban se poate dezvolta doar prin inițiativa propriilor cetățeni, în momentul de față majoritatea populației manifestă dezinteres vis-a-vis de problemele orașului lor; acest lucru se datorează gradului de educație civică scăzut.

Educația este mijlocul cel mai eficace de care dispune o societate pentru a răspunde provocării viitorului. Accesul la educație este condiția cea mai importantă a participării tinerilor la viața social-economică și culturală de la toate nivelurile societății.

Învățământului preșcolar îi revin sarcini importante în pregătirea copiilor pentru școală, aceasta asigurând în bună măsură eficiența învățământului în prima sa treaptă.

Apregăti copilul preșcolar pentru școala înseamnă a-l înarma cu acele achiziții, capacități, aptitudini, abilități care să-l ajute în parcurgerea în continuare și la o altă treaptă a drumului atât de complicat în cunoașterea lumii înconjurătoare. Astfel, grădinița de copii împreună cu familia și cu societatea civilă își conectează eforturile pentru asigurarea unui învățământ preșcolar de calitate, eficient.

Este de datoria administrației locale de a optimiza procesul educațional prin înființarea de noi unități de învățământ și prin modernizarea celor existente.

Din păcate, rata abandonului școlar și a absentismului a crescut foarte mult în ultimii ani. Efectele abandonului școlar sunt deosebit de grave, în special din cauza faptului că cei care abandonează școala nu au nicio calificare profesională indispensabilă integrării socio-economice și nici posibilitatea exercitării rolului de părinte și în participarea calitativă în procesul de educație al propriilor copii, dar și exercitarea dreptului de cetățean informat în societate.

În al doilea rând, neavând nicio calificare, cei care abandonează școala, îngroașă rândurile șomerilor și asistaților sociali, ceea ce reprezintă pe termen mediu și lung o sursă de dificultăți sociale și de pierderi, care depășesc cu mult investiția cerută de formarea inițială.

Prin cipalele obiective în cadrul unui program de prevenire a abandonului școlar ar fi:

- identificarea elevilor aflați în abandon sau risc de abandon școlar în vederea menținerii acestora în sistemul învățământului prin găsirea soluțiilor necesare și implementarea unui plan particularizat pe nevoia fiecărui elev;
- implicarea sistemului familial în reabilitarea școlară și socială a elevului;
- creșterea gradului de implicare a comunității locale în soluționarea situațiilor de abandon școlar sau a situațiilor ce prezintă risc de abandon școlar.

Aceste cauze ar putea fi eliminate prin orientarea fondurilor disponibile spre unitățile de învățământ din localitate, prin stabilirea unor legături cu centre de formare profesională, prin asigurarea unei infrastructuri de transport pentru elevii care au domiciliul la distanțe mari față de școală. Este importantă și asigurarea hranei pentru elevi, în special pentru elevii care provin din familii sărace, dar și accesul elevilor la infrastructura online, atât prin dotarea unităților de învățământ cu echipamente I.T. de ultimă generație, prin care, elevii vor putea să își îmbunătățească nivelul de cunoștințe, dar și să își dezvolte creativitatea și imaginația.

2.5. Servicii sociale

Compartimentul de asistență socială din cadrul Primăriei Orașului Băile Olănești are rolul de a identifica și a găsi soluții pentru problemele sociale ale comunității din următoarele domenii:

- ✓ protecția copilului și familiei;
- ✓ protecția persoanelor singure și vârstnice;
- ✓ protecția persoanelor cu handicap
- ✓ protecția altor persoane aflate în situații de nevoie socială.

Cea mai importantă activitate a compartimentului constă în acordarea de servicii sociale, care au ca scop asigurarea, prevenirea și combaterea efectelor pe termen scurt, mediu și lung a situațiilor de risc din domeniile enumerate mai sus. Lipsa acestor servicii pot genera marginalizarea sau excluderea socială a persoanelor aflate într-o situație de nevoie.

Prin cipalale activități și atribuții îndeplinite de către

Compartimentul de asistență socială din cadrul Primăriei Orașului Băile Olănești pot fi sintetizate, după cum urmează:

- M**onitorizează și analizează situația copiilor din unitatea

administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante.

- I**dentifică și evaluează situațiile care impun acordarea de

servicii și/sau prestații pentru prevenirea separării copilului de familia sa, întocmind planul de servicii pe care îl supune primarului spre aprobare.

- A**sigură consilierea și informarea familiilor cu copii în

întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local.

- U**rmărește evoluția dezvoltării copilului și modul în care

părinții acestuia își exercită drepturile și își îndeplinesc obligațiile cu privire la copilul care a beneficiat de o măsură de protecție specială și a fost reintegrat în familia sa întocmind raporturi lunare pe o perioadă de minim 3 luni.

- C**olaborează cu DGASPC în domeniul protecției copilului și

transmite acesteia toate datele și informațiile solicitate din acest domeniu.

S.C. ETIAN CONSULT S.R.L.

Str. Regina Maria, bl. C19, sc. B, ap. 19, Râmnicu Vâlcea

- **C**olaborează cu unitățile de învățământ în vederea depistării cazurilor de rele tratamente, abuzuri sau de neglijare a copilului, în vederea luării măsurilor ce se impun.
- **C**olaborează cu colectivitatea locală în vederea identificării nevoilor comunității și soluționării problemelor sociale care privesc copiii.
- **V**erifică prin anchetă socială îndeplinirea de către solicitanți a condițiilor legale privind încadrarea acestora în funcția de asistent personal și propune aprobarea, după caz, respingerea cererii persoanei care solicită angajarea în funcția de asistent personal al persoanei cu handicap grav.
- **V**erifică periodic, la domiciliul asistatului, activitatea asistentului personal al persoanei cu handicap grav.Întocmește referatul constatator în urma verificărilor periodice efectuate și propune după caz, menținerea, suspendarea sau încetarea contractului de muncă al asistentului personal al persoanei cu handicap grav.
- **A**vizează rapoartele semestriale de activitate întocmite de asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav, privind activitatea și evoluția stării de sănătate și handicap a persoanelor asistate.

- **Î**ntocmește anchetele sociale pentru copiii cu handicap grav care au angajat asistent personal în vederea reexpertizării și încadrării într-un grad de handicap.
- **V**erifică prin anchetă socială îndeplinirea condițiilor de acordare a indemnizației cuvenite părinților sau reprezentanților legali ai copilului cu handicap grav precum și adultului cu handicap grav sau reprezentantului său legal și propune după caz, acordarea sau neacordarea indemnizației.
- **Î**ntocmește anchetele sociale pentru persoanele cu handicap care solicită internarea într-o unitate de asistență socială.
- **I**dentifică și întocmește evidența persoanelor vârstnice aflate în nevoie.
- **C**onsiliază și informează asupra situațiilor de risc social, precum și asupra drepturilor sociale ale persoanelor vârstnice vulnerabile în fața necesităților vieții cotidiene.
- **S**tabilește măsuri și acțiuni de urgență în vederea reducerii efectelor situațiilor de criză.

2.6 Agricultură

Agricultura și creșterea vitelor au fost principalele ocupații ale locuitorilor din zona Olănești deoarece pământul le era singura sursă de trai. Și astăzi, pentru marea majoritate a locuitorilor sursa de venit și trai este agricultura.

Terenurile agricole de pe întreg teritoriul localității Băile Olănești dețin 2626 hectare din care fac parte: livezi, pășuni, fânețe, terenuri arabile.

Zona are o suprafață de 63 hectare de spații verzi (150,50 m²/locuitor), fiind cu mult peste valoarea recomandată de Comisia Europeană (12 m²/locuitor).

Teritoriul Orașului Băile Olănești este format în proporție de 80,77% din păduri și terenuri cu vegetație forestieră, după el urmând terenul agricol cu o proporție de 15,96% și terenurile degradate cu 1,18%. Suprafețele ocupate de ape și bălți sunt de 0,84%, iar suprafețele destinate construcțiilor și căilor de comunicație totalizează 1,25% din teritoriul administrativ al stațiunii, cu 88% și, respectiv 0.37%. În intravilan, s-a estimat la 2,96% din suprafața orașului conform datelor P.U.G Băile Olănești, ponderea suprafeței ocupată de construcții este de 30%, iar spațiile verzi ocupă 13% din suprafață. Restul de 57% revine în principal cursurilor de apă și căilor de comunicație.

Datorită condițiilor climatice, cultivarea plantelor și legumelor este una spornică. Solurile sunt bogate în substanțe nutritive, ceea ce ajută la creșterea culturilor și recoltarea lor.

Din cauza lipsei unei piețe de desfacere, dar și inexistența unor asociații și parcuri industriale, micii producători sunt nevoiți să își vândă marfa la un preț foarte mic cu un profit redus, iar majoritatea ajung să își arunce producția din cauza faptului că nu au unde să o valorifice.

Chiar dacă în zonă terenurile sunt fertile, iar calitatea pământului este ridicată pentru cultivarea plantelor și legumelor, atragerea de fonduri nerambursabile pentru dezvoltarea domeniului agricol este foarte scăzută.

Pe teritoriul administrativ al orașului Băile Olănești există o pădure de arbori seculari protejată. Din cauza exploatărilor forestiere ilegale, suprafața acesteia s-a diminuat semnificativ. Atât în zona acestei păduri, cât și în celelalte zone împădurite ale rezervațiilor din zona Olănești, există exploatări forestiere a căror activitate riscă să dezechilibreze permanent ecosistemul.

2.7 Necesități și opțiuni ale populației

Necesitățile unei populații în continuă schimbare sunt nelimitate.

Cele mai importante care ar trebui amintite sunt:

- ✓ reabilitarea, amenajarea și întreținerea drumurilor locale, datorate gradului crescut de mobilitate al cetățenilor și accesul mult mai facil al celor care își doresc să locuiască în localitate;
- ✓ necesitatea racordării la rețeaua de apă, canalizare și gaze naturale a tuturor locuințelor, astfel aliniindu-ne la standardele europene;

- ✓ necesitatea abordării procesului de dezvoltare durabilă la nivel local într-un mod concertat, cuprinzând atât viața socio-economică, cultural-educățională și infrastructură, cu respectarea principiilor de transparență și dezbateră publică a politicilor locale.
- ✓ necesitatea implementării unor acțiuni concrete și bine stabilite în vederea protejării cadrului natural și conservarea mediului înconjurător, acesta având un impact pozitiv major în mai multe domenii, cum ar fi: creșterea calității aerului, solului și a apei; creșterea calității produselor agricole și viticole; promovarea și practicarea activităților de turism și agroturism;
- ✓ atragerea de fonduri cu finanțare nerambursabilă pentru dezvoltarea localității, ceea ce va contribui inclusiv la atragerea unui număr mult mai mare de turiști, prin crearea unei modalități diverse de petrecere a timpului liber; implicit, asta ar însemna o creștere a afacerilor la nivel local și a contribuțiilor ce ar ajunge la bugetul local al localității prin colectarea de taxe și impozite.
- ✓ crearea unor noi locuri de muncă, ce ar ajuta la stoparea migrației tinerilor către alte orașe sau țări;
- ✓ crearea unor centre de calificare profesională, adaptată cerințelor actuale ale pieței.

CAPITOLUL III. INFRASTRUCTURA

3.1. Infrastructura rutieră

Căile de comunicație rutieră se constituie sub forma unei ramificații radiale, sau arborescente, al cărei trunchi poate fi considerat DN 64.

Direcția principală este dată de drumul orientat Nord-Sud DN 64 ce leagă orașele Dragasani – Rm. Valcea – Baile Olănești. Acesta reprezintă axul principal și de acces către localitățile componente Olănești, Livadia precum și către localitățile izolate Pietriș, Comanca, Tisa și Gurguiata.

Cele două direcții secundare ale sale sunt: spre Vest DJ 654 – Cheia – Schitul Iezer, cu legătura la drumul național DN 64, la Km 129+480 (în Comuna Păușești-Măglași) și Strada Mosoroasa – drum local ce asigură singurul acces către localitatea componentă Mosoroasa. Din analizele efectuate asupra configurației rețelei de străzi și a traseelor utilizate de autovehicule pentru a traversa orașul Baile Olănești s-a constatat că cea mai mare parte din traficul de tranzit utilizează traseul drumului național DN 64, trecând prin zona centrală, Strada Băilor cu legături spre drumul județean DJ 656, cu care se intersectează.

Atât Livadia, cât și localitățile componente duc lipsă de căi pietonale, precum și de piste pentru biciclete. Acestea ar putea aduce un plus de valoare zonei din punct de vedere turistic.

Orașul are o infrastructură învechită, realizată la standarde ce nu mai corespund exigențelor prezentului. Legăturile dintre localitățile componente sunt insuficiente și uneori greu practicabile în timpul iernii. Lipsa investițiilor și necesitatea sau dorință păstrării unor construcții existente fac, momentan, imposibilă lățirea unor străzi sau artere. Necesitățile de circulație ale traficului rutier și de transport în comun au crescut datorită creșterii indicelui de motorizare și sporirii gradului de mobilitate a cetățenilor.

O bună relație cu DN7, arteră importantă de legătură a Capitalei cu zona de vest a țării o are zona Călimănești-Căciulata. O străpungere rutieră între această zonă ar facilita dezvoltarea pe termen mediu și lung a orașului Băile Olănești.

Nu există, momentan, legătură feroviară între orașul Băile Olănești și orașele învecinate.

Din totalul de 93 km a străzilor din Băile Olănești, în momentul actual doar 25 de străzi sunt modernizate, ceea ce reprezintă un procent de 30,10%.

3.2. Alimentarea cu apă

În prezent sunt realizate rețele de apă în intravilanul localităților Livadia, Cheia și Olănești.

Din păcate, restul localităților sunt în continuare alimentate cu apă din surse proprii, respectiv puțuri și fântâni.

Sistemul public de alimentare cu apă are ca modalitate de gestiune un contract de delegare a gestiunii, încheiat cu societatea comercială S.C. APAVIL S.A. VÂLCEA.

Conform fișei operatorului, lungimea totală a rețelei de distribuție a apei este de 25,6 km, formate din conducte cu dn 50 mm până la dn 200 mm.

Sursa de apă pentru sistemul de alimentare cu apă este:

- ✓ Sursa Comanca, apa este captată din pârâul Olănești și pompată în stația de tratarea apei Răpuroasa;
- ✓ Sursa Răpuroasa, care preia apa dintr-un drenaj montan prin conducte PVC cu diametrul de 315 mm.

Stația de tratare a apei este amplasată în Olănești. Ea a fost inițial construită în anul 1958 și a fost reabilitată în mai multe etape, ultima reabilitare având loc în anul 2005.

Înmagazinarea apei se face în două rezervoare supraterane cu capacitatea de 750 mc, respectiv, 500 mc, care sunt amplasate în orașul Băile Olănești. Mai există o stație de pompare cu puterea de 66 kw și o stație de repompare cu puterea de 45 kw.

Rezerva de incendiu este asigurată în fiecare rezervor, considerând debitul de incendiu exterior pentru localitățile cu o populație între 5.000 și 10.000 de locuitori, astfel:

$$Q_{ie} = 2 \times 5 \text{ l/s } (2 \times 18 = 36 \text{ m}^3/\text{h})$$

- ✓ Durata de funcționare a hidranților exteriori este:

$$T_e = 3 \text{ ore}$$

✓ Volumul intangibil de incendiu este:

$$V_{\text{inc nec}} = Q_{\text{ie}} \times T_e = 36 \times 3 = 108 \text{ m}^3$$

$$V_{\text{inc nec}} = 108 \text{ m}^3.$$

Monitorizarea de control a calității apei potabile este realizată de către Laboratorul STAP Râmnicu Vâlcea.

3.3 Reteaua de canalizare și epurare ape uzate

În localitățile Livadia, Cheia și Olănești, locuitorii sunt racordați la sistemul centralizat de canalizare.

Lungimea totală a rețelei de canalizare este de aproximativ 25 km.

Stația de epurare este amplasată pe raza comunei Păușești-Măglași, pe o suprafață de 7.363 mp. Aceasta are o capacitate de 12.000 l.e.

Monitorizarea de control a calității apei uzate este realizată de către Laboratorul Epurare Ape uzate de la SEAU Rm. Vâlcea.

Datorită configurației terenului, cea mai mare parte a apelor uzate este preluată gravitațional, iar acolo unde terenul nu a permis au fost executate stații de pompare.

3.4 Alimentarea cu gaze naturale

Alimentarea în condiții de siguranță cu gaze naturale a consumatorilor existenți, cât și a noilor consumatori propuși a se construi, se va realiza prin extinderi de rețele de presiune medie sau redusă presiune, cât și prin redimensionări de rețele de gaze naturale existente în vederea înlocuirii, în concordanță cu propunerile operatorului de sistem .

Alimentarea cu gaze naturale a noilor consumatori propuși prin extinderea intravilanului, se va face prin înlocuiri de conducte de distribuție existente, cu altele de diametre mai mari, precum și extinderi de rețele noi, amplasate pe sistemul stradal proiectat. În toate cazurile, racordarea consumatorilor proiectați la conductele de distribuție, se va realiza prin branșamente individuale, prevăzute la capete cu posturi de reglare, amplasate la limita de proprietate. Măsurarea consumurilor de gaze naturale, aferente noilor consumatori, se va realiza cu contoare volumetrice individuale. În prezent, orașul Baile Olanesti folosește gazele naturale în scopul producerii de energie termică necesară pentru încălzire și preparare apă caldă menajeră în:

- + centrale termice aferente unităților private;
- + microcentrale termice individuale;
- + sobe de teracotă precum și în procesele tehnologice - cu flacără direct;
- + preparare hrană la bucătărie.

Alimentarea cu gaze naturale a orașului este realizează cu o conducta de medie presiune Rm Valcea – Băile Olănești, prin intermediul unei stații de reglare - măsurare și o rețea de distribuție în localitățile Livadia, Cheia și

Olanesti. Localitățile componente Mosoroasa, Gurguiata, Tisa, Pietris și Comanca nu sunt alimentate cu gaze naturale.

Conductele de distribuție urmăresc rețeaua stradală existentă, fiind montate atât subteran cât și suprateran.

Racordarea consumatorilor la conductele de distribuție se realizează prin intermediul unor bransamente individuale, prevăzute la capete cu posturi de reglare, amplasate la limita de proprietate. Măsurarea consumului de gaze naturale aferent fiecărui consumator se realizează cu contoare volumetrice sau contoare diferențiale și ajutaje.

3.5 Instituții publice și de interes public

Orașul Băile Olănești este deservit de o singură instituție publică de cultură – biblioteca orășenească gestionată de un singur bibliotecar; aceasta deține 53.916 volume.

Pe raza localității există 2 cabinete de familie din sectorul public și 4 cabinete medicale din sectorul privat (două cabinete medicale de specialitate, un cabinet de stomatologie și un cabinet de medicină generală).

Turismul balnear este susținut pe partea medicală de un număr de 12 medici și personal mediu medical - 49 de persoane.

În oraș există trei farmacii.

Fig 11 – Farmacie

Combaterea criminalității reprezintă cel mai important segment al activității poliției, eforturile concentrându-se în special pe descoperirea faptelor de natură penală, identificarea autorilor, probarea activității infracționale și tragerea acestora la răspundere, localitatea este deservită de Poliția Orașului Băile Olănești.

CAPITOLUL IV. ANALIZA SWOT

Aplicată în planificare, analiza SWOT are drept scop identificarea punctelor tari, a punctelor slabe, dar și a oportunităților, respectiv a amenințărilor determinate de mediul extern. În elaborarea analizelor s-a păstrat atitudinea participativă a actorilor locali, a căror contribuție determină realismul datelor cuprinse și, mai mult decât atât, elocvența oportunităților.

- Puncte tari- resursele locale care ar putea fi activate în vederea atingerii obiectivelor locale;
- Puncte slabe – neajunsuri înregistrate la nivel local, care împiedică atingerea obiectivelor stabilite;
- Oportunități – situațiile favorabile identificate în afara localității care, prin transformare, aduc un plus de valoare și contribuie la atingerea obiectivelor de dezvoltare;
- Amenințări – situațiile nefavorabile din mediul extern care îngreunează transformarea oportunităților în rezultate.

Mesajul transmis de analizele S.W.O.T va fi acela că, indiferent de acțiunile stabilite, procesul decizional ar trebui să aibă următoarele coordonate:

- ✓ construiește pe puncte tari;
- ✓ elimină punctele slabe;
- ✓ exploatează oportunitățile;
- ✓ înlătură amenințările.

Analiza S.W.O.T. a identificat o serie de provocări și problematice principale legate de dezvoltarea orașului Băile Olănești, dar și o serie de puncte tari și oportunități, dar după cum urmează:

TURISM	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
+ Prezența zăcământului hidromineral cu ape sulfuroase, clorurate, bromurate, iodurate, sodice renumite pe plan național și internațional în vindecarea diferitelor afecțiuni; + Oraș turistic cu potential economic uriaș + De dezvoltarea turismului balnear + Spații de cazare bine dezvoltate în majoritatea localității + Existența unor centre SPA, care atrag multe persoane din zonă, care își doresc să petreacă o zi de relaxare;	+ Absența unui centru de promovare turistică care să distribuie materiale promoționale de prezentare/valorificare a cadrului natural și a atracțiilor zonei + Sisteme de informare și semnalizare turistică insuficient dezvoltate + Lipsa unor parcuri de aventură și de agrement + Lipsa unor atracții pentru petrecerea timpului liber: cinematograful, pistă de bowling, pistă de biciclete, spații special amenajate pentru copii, etc.

- + **D**iversitatea resurselor turistice
naturale si antropice usor accesibile
si armonios repartizate pe intreg
teritoriul localității
- + **M**ediu natural favorabil drumețiilor
- + **P**ăstrarea patrimoniului cultural
- + **V**arietatea folclorului si a tradițiilor
mostenite bine pastrate si practicate
in viata de zi cu zi
- + **M**onumente istorice și culturale,
precum biserici, mănăstiri, case
memoriale și monumente
arhitectonice, activități și
manifestări cultural- artistice
- + **O**spitalitatea tradițională cu
gastronomia specifică
- + **D**iversitatea florei și faunei
- + **C**limat blând, mediul aproape
nepoluat

- + **O**ferta de servicii turistice puțin
diversificata si la un alt nivel cu
pretul si calitatea serviciilor
turistice prestate
- + **P**romovarea insuficientă a
potențialului turistic a zonei
- + **D**egradarea incipienta a
mediului si inexistenta unui
sistem performant de colectare
a deeurilor
- + **P**regătirea profesională de
slabă calitate în domeniul
serviciilor turistice;
- + **S**laba informare, motivația
insuficientă și lipsa de încredere
a populației cu privire la
valorificarea potențialului
turistic și la creditele pentru
investiții în turism de care ar
putea beneficia
- + **L**ipsa unor indicatoare rutiere și
a unor semne de direcționare în

+ Apa potabila de calitate deosebita + Diversitatea produselor agro-alimentare ecologice, la preturi foarte mici + Bucatarie traditionala si specialitati regionale + Poluare inexistentă sau foarte redusa in majoritatea zonelor	cel puțin o limbă de circulație internațională + Majoritatea restaurantelor din zonă prezintă doar un meniu în limba română + Absența unei strategii locale pentru zone de agrement + Lipsa firmelor agroturistice autorizate + Lipsa unui „brand” local.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
+ Construirea și amenajarea unor spații pentru petrecerea timpului liber, atât în exterior, dar și pentru interior. + Dezvoltarea izvoarelor și a locurilor pitorești + Construirea unui complex de servicii balneare, care va atrage multe persoane din zonă, care își doresc să petreacă o zi de relaxare	+ Folosirea în prea mică măsură a potențialului turistic + Forța de muncă și fluctuația personalului + Lipsa cunostintelor minime de management turistic, in domeniu + Incapacitatea de a implica sectorul turistic în sprijinul unui program de marketing turistic

- + **C**ondiții favorabile pentru practicarea unei game variate de forme de turism: drumeție, sporturi de iarnă și de vară, odihnă de scurtă și lungă durată, tabere de copii și tineret, etc.
- + **D**e dezvoltarea și promovarea de programe turistice în domeniul turismului precum: bucătărie tradițională cu produse agro-alimentare de tip ecologic, pelerinaje, ecoturism, fauna și flora rară, comunități care întretin și practica vechi tradiții etnofolclorice
- + **S**ustinerea proiectelor care pun în valoare turistică obiective și evenimente culturale spirituale și tradiționale românești
- + **R**ealizarea de proiecte care pun în valoare turistică elementele patrimoniului cultural – istoric și de arhitectură tipic rurală
- + **S**ustinerea de către autoritatea

- + **I**ncapacitatea de a demara un proces masiv de ridicare a standardelor de cazare pentru a putea concura cu succes cu alte zone din țară
- + **N**erespectarea principiilor dezvoltării durabile în evoluția turismului
- + **A**mânarea creării structurilor instituționale administrative de turism
- + **L**ipsa unei susțineri tehnice și financiare pentru promovare turistică
- + **E**xistența unor dotări edilitar-gospodărești subdimensionate și neadaptate cererilor determinate de dezvoltarea turismului
- + **U**tilizarea ineficientă a fondurilor destinate dezvoltării turismului

administratiei publice centrale de turism a promovarii la targurile internationale de turism

+ **R**realizarea unor investiții în spații de cazare

+ **P**oziționarea la mică distanță a localității față de Municipiul Râmnicu Vâlcea

+ **E**xistența fondurilor europene care pot fi atrase de către agenții economici înregistrați la nivelul localității sau care pot determina atragerea investitorilor în zonă

+ **R**realizarea unor investiții în agreement (trasee turistice pentru drumeții, trasee pentru ATV-uri și biciclete, dezvoltarea turismului ecvestru etc.)

+ **Î**nființarea unor pensiuni agroturistice

+ **Î**nființarea unui centru de informații turistice în zonă

+ **I**ntensificarea traficului

+ **P**ierderea specificului local

+ **S**tarea precară a unor drumuri

+ **L**ipsa unei agenții de turism

+ **L**egislație în continuă modificare

+ **M**entalități de indiferență față de mediu în general și față de patrimoniul turistic în special

+ **P**oluarea mediului prin practicarea unui turism „neecologic” din partea unor vizitatori

+ **P**reluarea unor „importuri” în locul tradițiilor (ex. Valentine`s Day vs. Dragobete)

+ Valorificarea potențialului turistic al zonei (cadrul natural, obiectivele cultural-istorice, etnofolclorul, gospodăriile țărănești); + Amenajarea unor case de vacanță în parteneriat public – privat + Investiții necesare creării unor „sate turistice de recreație” (cu îndeplinirea condițiilor de recunoaștere) + Marketing turistic, reclame + Oprirea migrației populației tinere; + Cursuri de calificare în turism	
TRANSPORT DURABIL	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
+ Accesibilitate facilă în zonă + Existența unei rețele stradale asfaltate în zonele cu densitate mare de populație	+ Lipsa pistelor pentru biciclete și inexistența aleilor pietonale + Infrastructură rutieră încă nesatisfăcătoare în interiorul

localităților, în afara drumului
national

+ **A**ccesibilitate redusă a
transportului public la zonele cu
densitate mică a populației și
nuclee dispersate din localitate

+ **U**nele drumuri nu au capacitate
portanta corespunzatoare
pentru preluarea traficului
rutier existent, fapt ce a dus la
aparitia degradarilor, cum ar fi,
de exemplu gropi sau denivelari
în profil longitudinal

+ **L**ipsă șanțuri sau rigole pentru
colectarea și scurgerea apelor
pluviale

+ **N**umăr insuficient de podețe
tubulare

+ **Î**n mare parte, podetele
existente nu au secțiunea
corespunzatoare pentru a
evacua debitul apelor

	✚ În perioadele cu precipitații apa stagnează pe partea carosabilă și degradează platforma drumului ✚ Inexistența unor sisteme de transport local, nepoluante
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
✚ Crearea unui sistem de transport durabil, verde și inteligent, care să asigure conectivitatea atât a localităților componente, cât și cu localitățile învecinate, să asigure atragerea de investitori și crearea de locuri de muncă ✚ Posibilitatea de a accesa fonduri pentru îmbunătățirea legăturilor cu alte localități (inclusiv prin stimularea serviciilor de transport public) și garantarea unei accesibilități generale minime a serviciilor publice pentru toți cetățenii, acordându-se o atenție specială grupurilor vulnerabile (copii, bătrâni, persoane cu mobilitate redusă)	✚ Experiența scăzută în gestionarea fondurilor europene ✚ Nefluidizarea traficului ✚ Timpuri mari de transport ✚ Blocaje rutiere în punctele de acces către localitate ✚ Efecte negative produse asupra mediului și sănătății umane ✚ Standarde tehnice ale drumurilor necorespunzătoare ✚ Imobilitatea populației și a bunurilor

+ Realizarea unei infrastructuri de transport în acord cu cerințele privind tranziția verde și digitalizarea pentru asigurarea conectivității orașului Băile Olănești cu alte localități, reducerea timpilor de deplasare în trafic, asigurarea transportului în condiții de siguranță, precum și viteze de deplasare în trafic conform standardelor europene + Construire, reabilitare și modernizare drumuri agricole de exploatare + Asfaltare drumuri de tarla	+ Costuri mari de transport de mărfuri și călători
PROTECȚIA MEDIULUI	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
+ Prezența zăcămintului hidromineral cu ape sulfuroase, clorurate, bromurate, iodurate, sodice renumite pe plan național și internațional în vindecarea diferitelor afecțiuni	+ Infrastructura de apă și apă uzată insuficientă și inadecvată în raport cu cerințele de conformare cu directivele de mediu și pentru asigurarea adecvată a calității vieții în toate

+ **P**rezența apei din subteran de calitate bună pentru utilizare ca sursă de alimentare cu apă

+ **P**oluare atmosferică redusă, absența în zonă a unor surse importante de nocivitate

+ **E**xistența unei păduri de arbori seculari

+ **E**xistența unui relief care din punct de vedere tehnic, prezintă potențial de dezvoltare a construcțiilor

+ **D**isponibilitate de terenuri fertile destinate practicării agriculturii și pomicultură pe pantele dealurilor

+ **E**xistența unor peisaje naturale attractive

+ **E**xistența rezervațiilor naturale și a peșterilor

+ **P**eisaje care încântă privirea trecătorului și îndeamnă la popasuri

zonele localității

+ **N**umărul mare de situri potențial contaminate și contaminate și riscul crescut asupra sănătății umane și a factorilor de mediu

+ **G**rad ridicat de deșeuri generate și depozitate, rata crescută a exploatării resurselor naturale și rata scăzută de reciclare

+ **E**roziunea solului prin gradul de torențialitate și lipsa amenajărilor

+ **D**ezechilibre în clasele de vârstă ale pădurilor datorită exploatărilor neraționale

+ **P**oluarea apelor (subterane) datorită lipsei unui sistem de apă/apă uzată și a stațiilor de epurare în toate zonele localității

+ **S**labă cunoaștere a normelor de

și drumetii

- + **V**egetație forestieră abundentă, implicat în resurse accesorii ale pădurii (fructe, floră și faună)
- + **F**ondul forestier în stare bună, neafectat de boli, uscure sau poluare
- + **S**uprafețe extinse de pășuni și fânețe corelate cu creșterea animalelor
- + **T**eren agricol suficient pentru amenajări ulterioare (intravilan, extravilan)
- + **G**rad de poluare scăzut - nu există poluatori industriali pe teritoriul localității
- + **C**limă continental moderată
- + **P**atrimoniul natural al localității este bogat: existența pârului Olănești, a spațiilor verzi naturale și amenajate.

mediu și a legislației în vigoare

- + **E**ducația ecologică este superficială
- + **L**ipsa unor puncte de colectare selectivă a deșeurilor (plastic, hârtie, sticlă) în containere separate;
- + **L**ipsa unor sisteme alternative de producere a energiei electrice: panouri solare
- + **D**isponibilitatea redusă a unităților de învățământ de a iniția și participa la activități de educație ecologică
- + **N**ivelul scăzut al managementului informației de mediu și al cunoștințelor populației asupra problemelor de mediu locale și regionale
- + **C**apacitatea de gestionare redusă a problemelor de mediu la nivelul localității

	+ Generarea de cantități semnificative de resturi vegetale și gunoi de grajd în cadrul desfășurării de activități agricole + Inexistența infrastructurii și dotărilor necesare pentru situații de urgență
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
+ Organizarea și derularea de campanii de informare și constientizare a populației + Ațiuni pentru reconstrucția ecologică a ecosistemelor și a habitatelor deteriorate + Dezvoltarea educației ecologice la nivelul comunității locale + Accesarea programelor finanțate de Uniunea Europeană și de Guvernul României în vederea dezvoltării de proiecte de dezvoltare cu impact direct asupra mediului + Protejarea mediului înconjurător	+ Alunecări de teren și eroziunea solului din cauza ploilor abundente și schimbărilor climatice + Apariția unor fenomene meteo extreme (gheață/furtuni etc.) cu impact negativ asupra ecosistemelor naturale + Malurile pârâului Olănești sunt într-o stare de degradare + Lipsa educației cetățenilor în privința protecției mediului înconjurător și consecințele pe termen mediu și lung a poluării

(împădurirea terenurilor degradate, eliminarea eroziunii și curățirea cursurilor de apă) prin accesarea fondurilor structurale

+ **P**romovarea agriculturii ecologice

+ **R**ealizarea sistemului public de apă/apă uzată cu stații de epurare și managementul deșeurilor

+ **U**tilizarea barajelor pentru producerea de energie electrică în microhidrocentrale, pentru prevenirea inundațiilor și pentru asigurarea necesarului de apă pentru irigații

+ **U**tilizarea și valorificarea deșeurilor animaliere și vegetale prin vânzarea acestora persoanelor interesate

+ **U**tilizarea și valorificarea deșeurilor animaliere și vegetale pentru crearea unei centrale biomasă/biogaz

+ **P**osibilitatea încheierii unui parteneriat public-privat în domeniul protecției mediului

apei și solului

+ **L**ipsa fondurilor financiare locale pentru susținerea din punct de vedere al cofinanțării a unor proiecte de anvergură în domeniul protecției mediului

+ **G**ospodăriile ce au acces la apă nu contribuie la păstrarea curățeniei mediului înconjurător - se deversează în albiile pâraurilor orice de la mase plastice la deșeuri de uz casnic și materie fecală

+ **E**xploatarea forestieră necontrolată cu consecințe grave asupra eroziunii solului și alunecărilor de teren, inundații etc.

+ **N**eutilizarea fondurilor nerambursabile pentru dezvoltarea zonelor rurale și protejarea mediului, nerealizarea proiectului privind sistemul public de alimentare cu

+ **C**ampanii naționale active de conștientizare și educare a populației pentru protecția mediului

+ **P**osibilitatea atragerii investitorilor și accesării resurselor

+ **U**E alocă fonduri substanțiale pentru protecția mediului

apă și canalizare, poluarea apelor și solului

+ **M**entalitatea de indiferență a gospodarilor față de protecția mediului

+ **R**isc permanent de degradare a factorilor de mediu, din cauza schimbărilor climatice

+ **S**laba conștientizare a populației asupra pericolului poluării mediului

+ **E**chiparea inadecvată a agenților economici și a populației în cazul situațiilor de urgență, a calamităților naturale etc.

+ **L**ipsa unor strategii viabile de restructurare a poluatorilor mari

+ **C**apacitate insuficientă în realizarea unor proiecte de mediu prin asigurarea

	cofinanțării ✚ Implementarea dificilă a legislației din cauza situației economice de tranziție ✚ Lipsa informațiilor legate de normele europene de mediu în rândul micilor întreprinzători ✚ Cadrul legislativ relativ instabil ✚ Diminuarea resurselor de apă
--	---

ENERGIE ȘI TRANZIȚIE VERDE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✚ Existența rețelei de distribuție a gazelor naturale ✚ Existența rețelei de iluminat public pe toată raza localității ✚ Existența unor terenuri care permit instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice	✚ Lipsa parametrilor tehnici necesari pentru transportul energiei pe fondul modificării nivelului și/sau localizării consumului și producției de energie electrică ✚ Nivelurile reduse de flexibilitate și interconectivitate a rețelelor de energie electrică

 Proiecte de dezvoltare a localității,
în colaborare cu localitățile vecine
vecine

generate de lipsa digitalizării în
segmentele de transport,
distribuție și consum

 Necesitatea înlocuirii
capacităților de producție pe
combustibil fosil solid cu
capacități energetice noi bazate
pe combustibili de tranziție,
eficiente și cu randamente
economice ridicate, cu emisii
reduse de gaze cu efect de sera

 Infrastructură de transport și
distribuție insuficient dezvoltată
pentru a prelua purtători de
energie (inclusiv noi purtători de
energie combustibili de
tranziție)

 Nivel redus de flexibilitate,
interconectare, siguranță și
eficiență în operare

 Capacitate redusă de integrare a
activităților de transport,
distribuție și consum final

- + **L**ipsa studiilor de cercetare a potențialului de energie regenerabilă al localității
- + **N**erealizarea unor strategii locale pentru utilizarea energiei regenerabile
- + **I**nteracțiune slabă între cercetare și sectorul de afaceri privat
- + **C**heltuielile minime publice și private în cercetare-dezvoltare
- + **V**alorificarea slabă a resurselor regenerabile de energie
- + **O** mare parte din populație se încălzește în condiții primare, în general la sobe alimentate cu lemne, învechite și neperformante, care afectează sănătatea utilizatorilor și poluează mediul

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
+ Necesitatea unor proiecte-pilot in domeniu + Climat investițional atractiv pentru investitorii străini și interni + Programe externe de finanțare pentru investiții în energie regenerabila + Creșterea confortului și a sănătății celor nevoiți acum să utilizeze lemnul sau cărbunele prin accesul la gaze naturale + Accesul la resurse cât mai diversificate, contribuind astfel la dezvoltarea economică și la diminuarea sărăciei energetice + Dezvoltarea sectorului energetic în condiții de sustenabilitate, creștere economică, accesibilitate și reziliență, creșterea accesului populației la energie, precum și operaționalizarea unui sistem	+ Legislația stufoasa + Birocrație excesivă + Sub-finanțarea guvernamentală cronică in cercetare, inovare și tehnologie + Sistemul bancar ezitant in privinta investitiilor in domeniu + Lipsa de resurse umane calificate + Emisii poluante în atmosferă cu efecte nocive asupra sănătății oamenilor și a mediului înconjurător ca urmare a utilizării masei lemnoase, în sobe învechite și neperformante, cu grad scăzut de ardere și performanța energetică scăzută + Slaba tranziție energetică spre o economie curată prin reducerea emisiilor de CO2

energetic inteligent

- + **D**ezvoltarea unei rețele inteligente de distribuție a gazelor naturale în toate localitățile componente în vederea creșterii nivelului de flexibilitate, siguranță, eficiență în operare, precum și de integrare a activităților de transport, distribuție și consum final
- + **C**reșterea flexibilității sistemului energetic prin digitalizarea segmentelor de transport, distribuție și consum și introducerea sistemelor de management inteligent al rețelelor
- + **P**roducerea de energie verde în acord cu reglementările UE prin dezvoltarea de noi capacități de producție din surse regenerabile, inclusiv rețele de transport și distribuție a energiei regenerabile

- + **L**ipsa de eficientizare a consumului de energie
- + **S**tare precară a infrastructurii de transport și distribuție a combustibililor de tranziție
- + **A**ccesul redus al consumatorilor la rețele inteligente de distribuție a combustibililor de tranziție

EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ȘI TERMICĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
+ Disponibilitate în zonă a resurselor energetice regenerabile (solar și hidro) + Suprafață mare de spații verzi + Număr mare de clădiri (sedii administrative, școli și grădinițe, locuințe etc.)	+ Pondere mare a clădirilor publice și rezidențiale ineficiente energetic + Sisteme de alimentare cu energie termică ineficiente energetic + Grad mic de suportabilitate al costurilor de reabilitare termică a locuințelor de către populație + Tehnologiile folosite pentru iluminat public sunt energofage + Consumuri energetice mari + Pierderi de energie din rețeaua de transport/distribuție a energiei electrice + Lămpi cu un consum ridicat de energie electrică
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI

+ **P**osibilitatea finanțării proiectelor
din fonduri ale UE

+ **D**eschiderea și diversificarea
piețelor interne și internaționale

+ **P**otențial important de resurse
regenerabile exploatabile, susținut
de o piață funcțională de Certificate
Verzi

+ **O**portunități crescute de investiții în
domeniul eficienței energetice și al
resurselor energetice regenerabile

+ **C**reșterea gradului de implicare a
populației în viața comunității

+ **E**conomisirea resurselor energetice
primare

+ **R**educerea emisiilor de gaze cu efect
de sera

+ **C**reșterea confortului termic al
populației și a suprafeței construite

+ **C**adru legislativ național
instabil

+ **F**iscalitatea excesivă

+ **L**ipsa unor instrumente fiscale
eficiente pentru susținerea
programelor de investiții în
eficiență energetică și
dezvoltarea serviciilor
energetice

+ **P**rețul scăzut reglementat al
gazului natural și accesul
nereglementat la masa lemnoasă
pentru foc mențin costurile cu
încălzirea la niveluri ce nu
justifică economic investiții în
termoizolarea locuințelor

+ **N**eutilizarea surselor
regenerabile de energie

- **Î**mbunătățirea sistemelor de producție și distribuție a energiei termice și a sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice, în scopul tranziției către surse de energie verde
- **R**educerea pierderilor de energie, îmbunătățirea confortului termic la clădirile instituțiilor publice și creșterea standardelor de calitate a serviciilor publice prestate populației
- **R**ealizarea unor rețele inteligente de transport/distribuție a energiei obținute din surse regenerabile, inclusiv asigurarea de surse de producere a acestora
- **A**chiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice
- **C**reșterea eficienței energetice a sistemelor de iluminat public

MOBILITATE ȘI REGENERARE URBANĂ, VALORIFICAREA PATRIMONIULUI LOCAL, NATURAL ȘI CULTURAL

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
+ Valoarea deosebită și bogată a patrimoniului cultural, mobil, imobil și imaterial + Existența unui patrimoniu cultural diversificat, a unor sărbători și târguri locale specifice și a unor tradiții culturale unice + Existența unui potențial al patrimoniului natural reprezentat de resurse naturale și minerale + Existența unor așezăminte culturale + Existența unor obiective de patrimoniu cultural și istoric + Potențial de dezvoltare a unor parteneriate /asocieri pentru dezvoltarea turismului cultural	+ Congestionări de trafic urban, timpi de deplasare în trafic ridicați, trafic auto poluant + Infrastructură rutieră locală subdimensionată cu impact negativ asupra standardelor de locuit ale populației + Standarde de locuit ale populației în spații publice afectate de lipsa regenerării urbane pentru spațiile publice de locuire, parcuri/zone verzi + Lipsa unor servicii publice inteligente de bază cum sunt: iluminat public inteligent, colectarea inteligentă a deșeurilor menajere și stradale, alimentarea cu apă și canalizare

inteligentă, servicii publice de educație inteligente, sisteme inteligente de management a traficului cu impact negativ asupra standardelor de locuire și asupra calității vieții inclusiv asupra serviciilor publice prestate populației

+ **N**evalorificarea potențialului

patrimoniului natural reprezentat de resurse naturale și minerale cu impact asupra dezvoltării economice a localității, înființării de locuri de muncă, atragerii de investitori precum și asupra standardelor de locuire ale populației

+ **S**tadiul avansat de degradare și

stare necorespunzătoare a unor obiective și a numeroase elemente din patrimoniul cultural-istoric

+ **C**aracterul limitat al relațiilor

dintre instituțiile culturale și operatorii în turism

- + **P**romovare slabă a patrimoniului cultural-istoric
- + **L**ipsa unor proiecte privind conservarea monumentelor de arhitectură cu fonduri europene
- + **I**nsuficienta mediatizare a manifestărilor și a evenimentelor culturale pe plan național și extern
- + **L**ipsa unor case memoriale amenajate ca puncte de vizitare, care să diversifice oferta turistică în domeniul culturii
- + **L**ipsa de viziune în modelarea estetică și exploatarea peisagistică a multor componente ale patrimoniului natural
- + **I**nfrastructura culturală nevalorificată corespunzător
- + **S**laba valorificare a

	patrimoniului local, natural și cultural + Resurse financiare limitate aferente procesului de cultură; + Slaba organizare a programelor de manifestări culturale, festivaluri de tradiții și folclor pe teritoriul localității (spectacole, expoziții, festivaluri etc.) + Interesul scăzut al cetățenilor pentru reactivarea/ continuarea unor tradiții locale + Inexistența infrastructurii specifice de petrecere a timpului liber și divertisment + Insuficiența resurselor locale privind desfășurarea activităților turistice + Lipsa investițiilor în dezvoltarea și promovarea obiectivelor turistice
--	--

	Adaptarea mai lentă a populației mature și vârstnice la schimbări Lipsa de educație a populației privind posibilitatea practicării agroturismului și absența pachetelor turistice pe acest segment
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Promovarea unor circuite tematice care să valorifice patrimonial natural și cultural-istoric Conservarea și valorificarea ariilor naturale din zonă în vederea exploataării acestora ca atracții turistice Reabilitarea/modernizarea și dotarea așezămintelor culturale pentru diverse evenimente și manifestări cultural- educative Posibilitatea încheierii de parteneriate pentru atragerea de	Pierderea identității culturale în procesul globalizării Lipsa de sprijin din partea autorităților centrale pentru conservarea, întreținerea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural local Distrugerea habitatului natural al unor specii de plante și animale prin extinderea activităților umane Degradarea siturilor naturale

capital (parteneriat public-privat)

- ✚ **V**alorificare mai bună a turismului prin îmbunătățirea accesului la locațiile de interes turistic

- ✚ **E**xistența unor programe de finanțare, guvernamentale și europene, pentru infrastructura urbană, culturală și pentru promovare

- ✚ **P**osibilitatea înfrățirilor între localități

- ✚ **T**endința de dezvoltare a turismului alternativ și natural

- ✚ **O**ferirea de servicii de informare complete pentru vizitatori și pentru rezidenți

- ✚ **Î**ncurajarea unor noi forme de turism (ex: agroturism, ecologic)

- ✚ **D**isponibilitatea unor resurse suplimentare, posibil a fi accesate prin utilizarea programelor de

prin abandon și/sau exploatare haotică, poluare cu deșeuri etc.

- ✚ **F**inanțări insuficiente pentru acest domeniu la nivel național

- ✚ **O**rientarea fondurilor alocate prin programe europene sau guvernamentale spre alte zone considerate prioritare

- ✚ **I**nteres scăzut al populației pentru participarea la evenimente culturale

- ✚ **C**adru legislativ instabil

- ✚ **C**ontext economic nefavorabil

- ✚ **M**igrația externă a persoanelor tinere din localitate

- ✚ **E**xistența riscurilor climatice

- ✚ **I**mplicare insuficientă a organismelor naționale în promovarea și susținerea turismului la nivel local.

finanțare ale Uniunii Europene	
SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
+ Prezența zăcământului hidromineral cu ape sulfuroase, clorurate, bromurate, iodurate, sodice renumite pe plan național și internațional în vindecarea diferitelor afecțiuni + Asistență medicală gratuită + Existența unui dispensar medical în localitate + Existența unor baze de tratament pentru afecțiuni diverse + Existența personalului specializat: medici familie, asistenți medicali, medic veterinar, farmacist etc.	+ Calitate scăzută a serviciilor medicale, urmare a fondurilor insuficiente pentru medicamente și materiale și a personalului cu pregătire medie insuficient + Infrastructura este una precară, neadaptată nevoilor și provocărilor actuale + Ineficiență care generează costuri administrative și de exploatare ridicate + Circuite deficitare, nealiniate condițiilor igienicosanitare în vigoare (circuite temporare în caz de pandemii insuficiente /necorespunzătoare); + Dotarea cu aparatură uzată din punct de vedere moral și tehnic; neadaptată profilului stării de

sănătate /nevoilor de sănătate
ale populației

+ **R**isc de mortalitate ridicat în
perioade de crize pandemice

+ **C**heltuielile publice cu asistența
medicală sunt în continuare
foarte scăzute;

+ **I**mposibilitatea asigurării
continuumului de servicii
medicale pentru anumite
categorii de pacienți ex. pacienții
oncologici, pacienții care
prezintă boli cardiovasculare

+ **T**imp ridicat de așteptare
pentru pacienți în vederea
accesării serviciilor medicale

+ **N**ivel modest de salarizare în
sistemul sanitar

+ **P**roceduri greoaie de angajare
în sistemul public de sănătate

+ **P**ersoanele care practică

agricultura de subzistență nu sunt înregistrate în sistemele de asigurări sociale sau de sănătate

+ **I**nexistența în cadrul cabinetelor

medicale a unor cabinete specializate pe diverse afecțiuni, în special pentru persoanele vârstnice

+ **L**ipsa stimulentei pentru

atragerii și/sau menținerea specialiștilor tineri

+ **A**bsența unui serviciu care să

asigure îngrijirea persoanelor cu handicap

+ **P**robleme legate de lipsa de

cunoaștere a serviciilor de planificare familială

+ **N**u există un buget local în

concordanță cu nevoile din domeniul sănătății

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Accesarea programelor cu finanțare europeană și/sau națională destinate reabilitării și extinderea clădirilor, respectiv dotării cu echipamente a unităților medicale Eficientizarea colaborării dintre Casa Națională de Asigurări și unitățile de sănătate Includerea disciplinei Educație pentru sănătate în lista disciplinelor opționale oferite de învățământul gimnazial Constituirea unui parteneriat public-privat în vederea sprijinirii asistenței medicale Posibilitatea încheierii de parteneriate cu ONG-uri specializate în tratarea persoanelor cu handicap Reducerea impactului provocat de traficul rutier asupra sănătății, calității vieții și mediului	Îmbătrânirea populației și migrarea forței de muncă tinere Depopularizarea zonei Menținerea unui buget foarte redus pentru sănătate și protecție socială Sărăcia Creșterea riscului de sărăcie, în special în rândul gospodăriilor vulnerabile, accentuând astfel inegalitățile în ceea ce privește accesul la asistența medicală; Creșterea morbidității Migrarea unui număr tot mai mare de specialiști din sistemul public de sanătate Deteriorarea stării generale de sănătate a populației

+ Reducerea impactului asupra calității vieții și sănătății populației ca urmare a deficiențelor rețelei de distribuție a apei potabile și a celei de canalizare și epurare a apelor uzate menajere	+ Defavorizarea mediului rural în domeniul sănătății prin politica de sănătate + Instabilitate legislativă + Birocrația exagerată în asigurarea serviciilor medicale + Lipsa fondurilor pentru medicamentele compensate și gratuite + Slaba salarizare a cadrelor medicale, mai ales asistenții medicali + Lipsa fondurilor de sănătate la nivelul țării (Ministerul Sănătății și Casa Națională de Asigurări de Sănătate).
EDUCAȚIE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
+ Existența rețelei școlare	+ Subdimensionarea unităților de învățământ și existența unor

+ **E**xistența unui liceu cu domeniu de pregătire în turism și alimentație

+ **C**olaborarea foarte bună între conducerea unităților de învățământ și administrația locală

+ **P**ersonal didactic calificat

+ **C**omunitatea locală este implicată în viața școlii și în deciziile care privesc elevii și preșcolarii

+ **C**olaborare între familie și școală pentru dezvoltarea personală a elevilor

+ **R**ată redusă a abandonului școlar

condiții necorespunzătoare în spațiile de învățare, amplificate în contextul pandemiei globale cauzată de virusul SARS-CoV-2

+ **O**fertă redusă de programe after și before school

+ **N**ivelul modest de salarizare în învățământul preuniversitar

+ **S**ubfinanțarea cronică a învățământului preuniversitar, ceea ce determină absența materialului didactic suport

+ **N**umăr mare de elevi per computer și uzura avansată a computerelor din dotarea școlilor

+ **D**otarea insuficientă cu laboratoare

+ **A**teliere, laboratoare și biblioteci dotate sub standardele internațional și cu un grad ridicat de uzură a

aparaturii

- + **N**umăr mare de elevi per cadru didactic (raportat la media europeană)
- + **R**ezultate slabe la examenele de evaluare națională
- + **S**laba implicare a părinților în parcursul școlar al propriilor copii
- + **S**căderea constantă a numărului de elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial
- + **G**estionarea deficitară a materialelor informative și de documentare
- + **I**nexistența unei creșe în localitate
- + **G**rad redus de accesare a fondurilor europene destinate resurselor umane, reintegrării

în educație a celor care au părăsit de timpuriu școala, elevilor proveniți din grupuri defavorizat

+ **R**elevanța redusă a educației

și a formării profesionale pentru piața forței de muncă, ceea ce afectează perspectivele de angajare ale absolvenților

+ **S**ervicii publice de educație cu

digitalizare

insuficientă/inadecvată pentru a face față crizelor pandemice și învățământului online, cu impact asupra calității standardelor de educație

+ **D**otarea claselor cu mobilier

învechit

+ **I**nsuficienta susținere a

serviciilor de consiliere a elevilor

+ **I**nsuficienta finanțare a

proiectelor de dezvoltare a

	infrastructurii de învățământ
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
+ Programe cu finanțare nerambursabilă privind reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ la standardele impuse de Uniunea Europeană + Organizarea de ateliere de creație și de excursii în natură + Oferirea de burse și alte modalități de recompense pentru elevii cu rezultate foarte bune la învățătură + Creșterea accesului la educație pentru copii și reducerea abandonului școlar + De dezvoltarea capacității de informare, orientare și consiliere + Promovarea unui învățământ competitiv, care să asigure pregătirea viitoareii forte de muncă	+ Schimbările dese ale sistemului de învățământ și ale programei școlare + Abandonul școlar și părăsirea timpurie a școlii + Lipsa fondurilor necesare pentru trimiterea la cursuri specializare formării cadrelor didactice + Cadrul legislativ ambiguu și schimbările dese de legislație + Nivelul scăzut la bugetul unităților de învățământ + Scăderea calității personalului didactic + Echipamentele I.T. învechite sau inexistente

+ **A**ccesul egal și gratuit al elevilor la infrastructura online

+ **I**dentificarea deficitului de cadre didactice specializate pentru activități didactice în diverse domenii de activitate

+ **P**romovarea parteneriatelor public-privat în susținerea ameliorării condițiilor materiale ale procesului de învățământ

+ **A**ccesarea de programe cu finanțare europeană pentru perfecționarea cadrelor didactice în metodele de învățare activă

+ **A**ccesarea de programe cu finanțare europeană în scopul consilierii școlare și profesionale a elevilor și părinților, în scopul creșterii interesului pentru formarea școlară

+ **E**xistența unor surse de finanțare pentru derularea de schimburi de bune practici în domeniul educației

+ **C**reșterea ratei de părăsire a sistemului de învățământ preuniversitar de către cadrele didactice de calitate

+ **A**ccentuarea scăderii calității procesului de învățământ

+ **C**reșterea proporției elevilor cu nivel scăzut de pregătire școlară și formare

+ **P**erpetuarea incapacității financiare și organizatorice a statului român de a asigura un sistem de învățământ finanțat corespunzător și care să încadreze elevii într-un program de activități curriculare și extracurriculare în intervalul orar 8-17 va determina un nivel modest de pregătire pentru o bună parte din tânăra generație

+ **S**istem legislativ inflexibil, extrem de complicat și

✚ Curricula școlară îmbunătățită și relativ adaptată la cerințele pieței muncii (abilități practice) ✚ Crearea unui after-school pentru îmbunătățirea sistemului educațional ✚ Construirea unei creșe în localitate	restrictiv, în privința utilizării optime a resurselor ✚ Factorul politic influențează managementul procesului de învățământ și reforma sistemului ✚ Migrarea personalului didactic, auxiliar și nedidactic spre mediul urban sau spre alte domenii de activitate mai bine plătite ✚ Inexistența unui buget planificat destinat formării profesionale, inerția și slaba motivare a cadrelor didactice ✚ Curricula școlara deficitară în privința educației spiritului antreprenorial
MEDIUL DE AFACERI	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✚ Forța de muncă locală capabilă să lucreze în turism și în agricultură	✚ Dotarea deficitară a IMM-urilor cu echipamente care

- + **C**osturi reduse cu forța de muncă locală
- + **D**eschiderea administrației locale față de investitori
- + **S**tructură economică diversificată și echilibrată (industrie/servicii)
- + **T**erenul agricol ocupă o suprafață mare din teritoriul administrativ al localității
- + **O**bținerea produselor ecologice prin existența potențialului
- + **P**reocuparea administrației locale pentru determinarea cetățenilor care dețin terenuri de a se asocia
- + **E**xistența spațiilor pentru firme pentru deschiderea micilor afaceri și în vederea dezvoltării serviciilor
- + **E**xistența utilităților în localitate (apă, canaizare, gaze naturale, electricitate, internet)

permit re tehnologizarea, digitalizarea, robotizarea/ automatizarea proceselor de producție cu impact direct asupra productivității muncii precum și a calității produselor și serviciilor destinate consumatorilor

- + **P**atrimoniu natural nevalorificat din cauza competitivității scăzute, a lipsei unor politici publice de implicare a mediului antreprenorial în valorificarea patrimoniului natural și a infrastructurilor specifice deficitare

- + **D**e dezvoltarea insuficientă a ecosistemelor antreprenoriale la nivel local formate din parteneriatul dintre APL-IMM precum și a unui cadru de reglementare care să fundamenteze parteneriatul dintre APL-IMM prin înființarea de parcuri industriale și a altor

**Localizarea în apropierea
municipiului Râmnicu Vâlcea**

ecosisteme antreprenoriale
specifice pentru a concilia
dezvoltarea urbană cu
dezvoltarea economică locală

Accesibilitate inadecvată a
mediului antreprenorial la
sursele de finanțare alternative
atrase de pe piața de capital
(finanțare nebancară)

Activități incomplet
digitalizate ale mediului
antreprenorial, alfabetizare
digitală insuficientă a
resurselor umane din cadrul
IMM-urilor cu impact asupra
productivității muncii,
automatizării proceselor
industriale, robotizării etc.

Lipsa investițiilor

Comerțul este slab dezvoltat

Nu există la nivelul localității o
rețea de colectare a produselor
agricole

- + **B**ază restrânsă a activităților economice alternative
- + **I**nsuficienta promovare a produselor și serviciilor locale pe plan național și internațional - lipsa unor produse de marcă (brand) recunoscute internațional
- + **I**nsuficienta valorificare a parteneriatului public-privat
- + **A**ctivitatea redusă a asociațiilor și organizațiilor patronale și profesionale
- + **L**ipsa investițiilor în vederea diversificării economiei rurale
- + **F**olosirea unor tehnologii vechi, cu productivitate și eficiență economică scăzută
- + **R**esursele financiare ale producătorilor sunt foarte mici, insuficiente pentru investiții

- + **P**ondere mare a agriculturii de subzistență
- + **L**ipsa unei piețe agroalimentare
- + **L**ipsa unui depozit cu camere frigorifice pentru producțiile de fructe
- + **I**nfrastructura deficitară de asistență pentru afaceri și consultanță agricolă
- + **C**osturi mari de întreținere și exploatare a terenurilor agricole și a zootehniei
- + **L**ipsa specialiștilor în domeniul agriculturii și zootehniei
- + **I**nformarea deficitară cu privire la normele europene
- + **B**irocrație excesivă

	+ Lipsa resurselor în vederea sprijinirii investitorilor străine + Slaba calificare a forței de muncă locale + Inexistența unei statistici actualizate cu privire la resursele umane disponibile în localitate + Inexistența unui centru de informare și consiliere a tinerilor în domeniul deschiderii unei afaceri sau accesării de fonduri structurale pentru deschiderea de noi afaceri
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
+ Crearea unui complex de servicii de agrement, care să atragă multe persoane din zonă, care își doresc să petreacă o zi de relaxare	+ Lipsa locurilor de muncă cu salarii medii pe economie + Rata mare a populației inactive economic

+ **D**e dezvoltarea locurilor pitorești

+ **P**oziționarea la mică distanță a localității față de Municipiul Râmnicu Vâlcea;

+ **E**xistența fondurilor europene care pot fi atrase de către agenții economici înregistrați la nivelul localității , sau care pot determina atragerea investitorilor în zonă;

+ **D**isponibilitate de suprafețe de teren în intravilan pentru potențiale investiții

+ **D**e dezvoltarea structurilor asociative reprezentative pentru mediul de afaceri

+ **C**reșterea ponderii tehnologiilor înalte în activitatea economică a zonei

+ **D**e dezvoltarea de lanțuri de producători locali și creșterea competitivității locale

+ **L**ipsa pieței de desfacere pentru produsele agricole

+ **P**relungirea crizei economice globale, care a afectat toate sectoarele economiei

+ **C**reșterea concurenței pe o piață europeană integrată

+ **I**nvadarea pieței cu produse din import

+ **I**ncapacitatea de formare a unor parteneriate locale puternice și de promovare a potențialului localității

+ **L**ipsa resurselor financiare necesare investițiilor și cofinanțării proiectelor

+ **P**osibile politici fiscale naționale descurajatoare pentru mediul de afaceri

+ **O**ferte de creditare greu

+ **C**rearea unei baze materiale (utilaje, clădiri) în vederea relansării agricole

+ **P**rograme de finanțare ale UE și ale statului disponibile pentru producătorii agricoli

+ **F**acilități și subvenții acordate formelor asociative în agricultură pentru producție

+ **C**onstruirea unei piețe agroalimentare/depozit de fructe și legume/pentru valorificarea producțiilor din zonă

+ **C**onstruirea unei fabrici de peleti (având ca materie primă biomasă rezultată din producția agricolă)

+ **E**xistența fondurilor structurale pentru dezvoltarea unui centru de afaceri

+ **E**xistența fondurilor pentru stimularea întoarcerii tinerilor în localitate

accesibile (garanții mari, dobânzi mari)

+ **V**alorificarea

necorespunzătoare a producției agricole

+ **N**ecunoașterea legislației în domeniul turismului și al agriculturii

+ **C**reșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă

+ **R**eceptivitate și flexibilitate scăzută a populației locale la cerințele noi ale pieței care determină în timp decalaje economice mari

+ **N**umărul în scădere al populației active

+ **D**egradarea solului din cauza calamităților naturale și a

Pacticarea unei agriculturi ecologice care poate genera profituri ridicate Creșterea asistenței financiare din partea Uniunii Europene pentru IMM-uri, prin Fondurile Structurale Posibilitatea accesării creditelor cu dobândă subvenționată pentru crearea de noi locuri de muncă în mediul rural Posibilitatea de creștere a numărului IMM-urilor	- ingrașămintelor chimice folosite de populație în agricultură Îmbătrânirea forței de muncă Fiscalitate excesivă Birocrația excesivă în domeniul obținerii și implementării proiectelor cu finanțare de la Uniunea Europeană
---	--

ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ ȘI DIGITALIZARE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Imobile suficiente pentru desfășurarea serviciilor publice locale Creșterea constantă a bugetului local, reflectare a capacității localității de a antrena dezvoltarea zonelor cu potential economic Poziționarea la mică distanță a	Lipsa de coordonare dintre instituțiile publice Migrarea specialiștilor în IT din sectorul public spre sectorul privat sau în alte țări Lipsa generală de competențe digitale

localității față de Municipiul Râmnicu Vâlcea

+ **C**omunicarea primăriei cu cetățeanul și cu întreaga comunitate se realizează prin personal specializat în relații publice

+ **C**limat de colaborare și cooperare în administrația publică locală

+ **C**olaborarea cu alte autorități publice locale, județene și naționale

+ **D**ificultăți de comunicare între diferitele compartimente funcționale și între structurile administrației publice locale

+ **D**ificultăți în activitatea administrativă și în colaborarea interinstituțională, datorate structurii organizatorice mai puțin complexe

+ **N**ivelul scăzut de informatizare al instituțiilor publice

+ **I**nsuficienta preocupare pentru a îndeplini criteriile specifice unei aglomerații prietenoase cu cetățenii săi, cu vizitatorii și cu mediul

+ **L**ipsa unei strategii coerente de aplicare a principiilor și soluțiilor smart în dezvoltarea locală

	Insuficiența resurselor pentru a asigura o administrație modernă și eficientă, care să maximizeze satisfacția cetățenilor în relația cu autoritățile și cu spațiul public Lipsa de personal specializat în diverse compartimente Personal insuficient raportat la populația deservită Lipsa de echipamente specializate necesare în caz de situații de urgență Lipsa unei zone industriale
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Creșterea nivelului de informatizare al instituțiilor publice O mai bună cooperare între instituțiile publice Afirmarea spiritului co-participativ în	Instabilitatea politică, generatoare de conflicte și potențiale blocaje la nivelul administrației publice locale Funcționarea deficitară a zonei ca urmare a lipsei de

realizarea proiectelor de dezvoltare ale localității

+ **P**romovarea unor politici

administrative coerente de dezvoltare durabilă

+ **C**onsolidarea la nivelul administrației

locale a cooperării cu alte autorități publice locale, județene regionale și naționale

+ **A**cces la informații privind finanțarea

prin programe ale UE

+ **I**mplicarea cetățenilor în luarea

deciziilor

+ **E**xistența unor surse de finanțare

interne și externe

deschidere pentru realizarea de proiecte comune

+ **D**urate lungi de timp pierdute

la unele instituții în rezolvarea problemelor populației

+ **B**uget limitat în realizarea

activităților de formare în domenii specifice APL

+ **B**uget insuficient pentru

realizarea investițiilor necesare în localitate

CAPITOLUL V. VIZIUNE DE DEZVOLTARE - ELEMENTE DE CONTEXT, VIZIUNE STRATEGICĂ, OBIECTIVE, REFORME

Pe plan local, gestiunea problemelor publice se realizează prin intermediul administrației publice locale; având în vedere faptul că realitatea și nevoile comunităților suferă modificări în timp și diferă în plan teritorial, administrația publică locală este cea care trebuie să se adapteze continuu acestora.

Investițiile în infrastructură și în resursa umană ocupă un loc esențial în cadrul *“Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a Orașului Băile Olănești, județul Vâlcea pentru perioada 2021-2027”*.

Acestea au drept scop rezolvarea unor nevoi strategice identificate la nivelul a zece direcții de dezvoltare propuse în cadrul prezentei strategii, pentru a crește calitatea serviciilor publice oferite populației, pentru a ameliora starea economică a orașului Băile Olănești și pentru a asigura perspectiva unei creșteri economice pe termen mediu și lung, după cum urmează:

A) TURISM

A.1 ELEMENTE DE CONTEXT

Atât la nivel mondial, cât și la nivel national și local, turismul reprezintă, în ultimii ani, unul dintre sectoarele economice cu cea mai rapidă creștere, fiind strâns legat de procesul de dezvoltare socio-economică.

Datorită capacității și potențialului său de a crea noi locuri de muncă, în special pentru cei tineri, turismul este un factor determinant pentru progresul socio-economic al comunităților locale care dispun de resurse turistice, stațiunea balneoclimaterică Băile Olănești fiind un exemplu în acest sens.

Din analiza ofertei turistice și a pieței de bază, rezultă că stațiunea balneoclimaterică Băile Olănești deține o mare varietate de atracții naturale și medicale/balneare unice, de talie mondială, care sunt gata să fie valorificate.

Pincipala provocare prezintă două dimensiuni: (1) turiștii (interni și internaționali) care vizitează în prezent stațiunea balneoclimaterică Băile Olănești nu cheltuiesc suficient; și (2) nu sunt atrași suficienți turiști internaționali care cheltuie un buget ridicat.

La rândul lor, aceste aspecte sunt cauzate de o serie de factori:

(1) atracții turistice insuficient dezvoltate și greu accesibile, inclusiv drumuri de acces inadecvate către destinațiile și atracțiile turistice, sistem de transport limitat și lipsit de fiabilitate, oportunități limitate de deplasare

cu bicicleta, panouri informative și semnalistică turistică necorespunzătoare pentru drumuri;

(2) oportunități de consum turistic insuficiente și dificil de identificat. În ciuda existenței unui număr mare de obiective turistice semnificative, acestea nu sunt valorificate la adevăratul lor potențial, iar posibilitățile de cheltuire a banilor sunt limitate.

(3) calitatea necompetitivă a experiențelor și serviciilor disponibile la nivelul destinațiilor turistice.

Chiar și în situația în care există oportunități de a cheltui, de obicei calitatea ofertelor asociate acestor oportunități este necompetitivă. Cauzele sunt multiple, printre cele mai importante fiind dezvoltarea și gestionarea deficitară a obiectivelor și a atracțiilor turistice, inclusiv nivelul inadecvat de comercializare și conservarea. Patrimoniul natural al stațiunii balneoclimaterice Băile Olănești poate fi mai bine valorificat în scopuri turistice. O mai bună capacitate de dezvoltare și gestionare a produselor turistice (o prezență digitală mai bună, tururi digitale, documentare, cafenele, magazine de suveniruri și pachete de tururi pentru destinații turistice învecinate) ar fi în beneficiul turiștilor. Creșterea calității managementului și a serviciilor poate spori veniturile la nivelul atracțiilor și al destinațiilor, făcându-le mai sustenabile din punct de vedere financiar.

(4) vizibilitatea limitată a obiectivelor turistice și a experiențelor turistice unice pe care le poate oferi stațiunea balneoclimaterică Băile Olănești.

În lipsa unor instrumente instituționale, cu ajutorul cărora să se poată colecta și analiza seturi de date statistice relevante și actuale, stațiunea balneoclimaterică Băile Olănești se confruntă cu o segmentare inadecvată a pieței și o vizibilitate redusă în străinătate a ofertei turistice oferite.

Cadrul instituțional necesar pentru a primi feedback de la diferiții actori implicați în turism, inclusiv sectorul privat, turiștii și comunitatea locală, este slab dezvoltat. Există mecanisme de dialog public-privat, însă acestea ar putea fi consolidate, astfel încât politicile din acest sector să reflecte preocupările sectorului privat. Nu se realizează în mod regulat sondaje privind nivelul de satisfacție al turiștilor, iar în prezent nu există mecanisme de preluare a feedback-ului din partea comunității cu privire la impactul turismului asupra vieții celor influențați de activitățile și politicile turistice. De asemenea, nu există un mecanism care să permită adaptarea sectorului turistic la cerințele în creștere ale turiștilor.

Disparitățile de dezvoltare dintre stațiunea balneoclimaterică Băile Olănești și stațiuni cu ofertă turistică similară din alte state ale Uniunii Europene sunt evidente, existând un decalaj major între veniturile generate de către sectorul turism.

Aceste disparități de dezvoltare pot fi reduse prin investiții în infrastructura turistică a localității, prin adoptarea unor soluții inovatoare și noi modele de oferte și de consum turistic, printr-o promovare susținută a ofertei turistice, prin crearea de noi oportunități economice și, implicit, prin crearea de noi locuri de muncă.

Conform datelor statistice, comparativ cu alte stațiuni turistice de profil similar din România, situația frecventării de către turiști este îmbucurătoare, înregistrând creșteri constante după scăderea importantă înregistrată în anul 2013. În aceeași notă este și situația înnopțărilor.

Durata medie de ședere este de circa 7 nopți, peste media națională din stațiunile balneare, aflându-se într-o tendință de creștere. Dependența stațiunii de clientela socială a biletelor de tratament rămâne constantă cu efectele relativ negative legate de scăderea capacității de modernizare și atragere de clientele diverse, în special a celor în căutare de produse de tip spa.

Și la Băile Olănești, ca și în alte stațiuni balneare de mari dimensiuni din țară, sezonul este reprezentat de perioada estivală, cu o scădere puternică în perioada de iarnă-primăvară.

Indicele de utilizare a capacității de cazare este apropiat mediei naționale din stațiunile balneare, însă pare a avea o tendință descrescătoare. Având însă în vedere faptul că Băile Olănești este o stațiune care își asigură o mare parte a clientelei prin sistemul tichetelor de tratament, se ridică unele semne de întrebare cu privire la atractivitatea stațiunii pe termen mediu.

Turismul biletelor de tratament reprezintă în jur de 40% din totalul sosirilor și probabil mult mai mult din înnoptări. Numărul de bilete de tratament este aproape constant pe fondul unor tendințe de scădere a frecvenței generale. Această combinație de fenomene care indică creșterea ponderii turismului social, deja aflat la niveluri mari, arată că stațiunea rămâne atractivă pentru segmentul social, însă riscă să devină complet dependentă de acesta.

Stațiunea Băile Olănești este una dintre principalele stațiuni balneare în care au fost realizate investiții în infrastructura balneară și de agrement în ultima perioadă. Aceste investiții au fost, în principal, rezultatul

implementării unor proiecte finanțate din fondurile europene puse la dispoziția României atât prin Programul PHARE (pre-aderare), cât și prin programele operaționale românești ale perioadei de programare 2007 - 2013.

Între acestea trebuie menționate:

- ✓ "Dezvoltarea integrată a stațiunii Băile Olănești", proiect finanțat prin PHARE, cu o valoare de 3,3 milioane EUR, finalizat în 2010, a inclus realizarea următoarelor infrastructuri balneare: o baza de tratament modernă în Parcul Central, cu bazin apă sulfuroasă și cabinete medicale, piscina acoperită cu apă sulfuroasă - lângă Parcul Central. În afara de aceste obiective au fost realizate și investiții în reabilitatea și modernizarea infrastructurii rutiere, construirea de parcuri, infrastructura de apă-canal.
- ✓ Proiecte ale unor operatori privați turistici finanțate prin POR 2007-2013 DMI 5.2. "Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurilor specifice pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale și pentru creșterea calității serviciilor turistice", care vizează în primul rând modernizarea capacității de cazare deja existente sau construirea de pensiuni turistice:
 - + Modernizare Hotel Select - Băile Olănești, în vederea diversificării și creșterii calității serviciilor de turism - finalizat
 - + Extindere complex hotelier Tisa, construire piscină și amenajare teren - finalizat
 - + Tisa Spa Resort - finalizat
 - + Centru Turistic President - finalizat
 - + Creare spații de tratament balneoclimateric - finalizat.

- ✓ Proiecte ale unor operatori privați turistici finanțate prin POR pe Axa 4 - "Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local" care vizează dezvoltarea capacității de cazare și a echipamentelor de agrement ale pensiunilor din stațiune.
- ✓ Proiecte ale autorităților publice locale de reabilitare a infrastructurii rutiere și a celei conexe de apă-canal finanțate fie din POR 5.2., fie de la bugetul national
- ✓ Proiecte de reabilitare a spațiilor verzi din stațiune.

Trebuie menționată și implementarea proiectului de promovare a stațiunii "Izvoarele de aur de la Băile Olănești", proiect finanțat din POR Axa 5.3.. Proiectul a inclus realizare website de prezentare a stațiunii, realizarea de pliante, ghiduri de prezentare, DVD, film de prezentare, panouri publicitare stradale pe Autostrada Soarelui și Autostrada București-Pitești, participarea la târguri de turism.

Generozitatea resurselor naturale balneare cu care este înzestrată stațiunea Băile Olănești face ca aceasta să poată oferi soluții terapeutice pentru un spectru larg de afecțiuni. Dacă ne referim la apele minerale, spectrul acestora este destul de larg și comparabil cu ape minerale foarte faimoase în Europa:

- ✓ ape oligominerale, cu o mineralizare totală sub 1 gram pe litru. Ele sunt utilizate atât în cură internă, cât și externă, cu efecte terapeutice diverse: diuretice, anti-inflamatorii, anti-spastice, relaxante muscular.
- ✓ ape minerale sulfuroase, cu un conținut de cel puțin 1 miligram de sulf titrabil/litru de apă. Aceste ape sunt valorificate împreună cu unele având caracter mixt, acestea din urmă conținând și componente clorurat-sodice, carbo-gazoase, alcalin-calcice,

magneziene etc. Efectele binefăcătoare din punct de vedere curativ se manifestă în terapia unor afecțiuni digestive, hepatobiliare, ale căilor respiratorii sau ale circulației cutanate.

- ✓ ape minerale iodurate, cu un conținut de cel puțin 1 miligram de iod/litru de apă. Ele se găsesc în asociație cu apele clorurate-sodice, bicarbonate sau de tip sulfuros. Paleta curativă pe cale externă se referă la tratarea afecțiunilor reumatice, neurologice periferice, ginecologice, dermatologice. Apele iodurate de slabă concentrație sunt utilizate și în cura internă, cu acțiune asupra țesutului limfatic, glandei tiroide, ficatului sau metabolismului. Importanța lor este cu atât mai mare, cu cât în Europa există relativ puține astfel de izvoare, în special în Germania, Polonia, Italia și Slovacia.

A.2. VIZUNE STRATEGICĂ

Turismul reprezintă principalul catalizator al dezvoltării economice, sociale și de mediu a stațiunii Băile Olănești.

Deoarece potențialul turistic face parte din categoria resurselor al căror consum poate fi realizat doar *“in situ”*, angrenarea sa în circuitul social și economic al valorilor constituie atât un proces de valorificare superioară a potențialului existent, cât și un important factor în dezvoltarea economică și organizarea spațiului. Este necesar ca, în timp, să se realizeze o strânsă corelare între localizarea resurselor turistice și dezvoltarea turismului, între varietatea acestor resurse și formele de turism practicate, între dimensiunea fenomenului turistic și conturarea zonelor turistice, respectiv prosperitatea populației locale.

În prezent, sunt mai mult decât necesare: amenajarea spațiilor turistice existente prin modernizarea și extinderea bazei de primire, diversificarea ei; introducerea în circuitul turistic a unor noi areale cu potențial nevalorificat; dezvoltarea agroturismului, ca o nouă formă de turism, legată de activitățile tradiționale ale populației, promovare permanent a ofertei turistice on-line, la târguri de turism, prin intermediul agențiilor de turism etc. astfel încât stațiunea Băile Olănești să se poată integra în grupul marilor centre balneare și de tratament europene. De asemenea, un alt factor fundamental a dezvoltării viitoare sunt acțiunile complementare în protejarea patrimoniului și dezvoltarea resursei umane capabilă să asigure servicii turistice de calitate.

A.3. OBIECTIVE

Obiectivul general

Obiectivul general pentru această direcție de dezvoltare îl reprezintă crearea unui produs turistic competitiv, la nivelul valorii potențialului, respectiv resurselor turistice de care dispune stațiunea Băile Olănești și care să impună acest domeniu ca activitate economică prioritară în cadrul sistemului economic local.

Obiective specifice

Pentru această direcție de dezvoltare au fost definite următoarele obiective specifice:

- 1. Creșterea accesibilității zonelor turistice și introducerea în circuitul turistic a unor noi areale cu potențial nevalorificat**
- 2. Creșterea calității infrastructurii turistice**
- 3. Crearea unei infrastructuri dedicate pentru piste de biciclete și trasee verzi**
- 4. Îmbunătățirea calității peisajelor, spațiilor publice (spații verzi, parcuri, zone de recreere) și dezvoltarea de utilități turistice**
- 5. Utilizarea eficientă a resurselor naturale de care dispune stațiunea balneoclimaterică de interes național Băile Olănești prin protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural, precum și prin adaptarea și/sau reabilitarea infrastructurii de eco-turism**
- 6. Renovarea infrastructurii și unităților de tratament balnear și modernizarea dotărilor acestora**
- 7. Sprijinirea digitalizării și comercializării la nivelul IMM-urilor din turism (pagini de internet pentru hoteluri, oferte digitale, cataloage, etc)**
- 8. Promovarea implementării unor măsuri de eficiență energetică prin realizarea unui foraj de adâncime care să asigure apa geotermală necesară instituțiilor publice pentru producerea energiei termice și a apei calde menajere**
- 9. Încurajarea dezvoltării unor pachete transnaționale de turism de sănătate și a consultanței de marketing în turism cu privire la dezvoltarea și livrarea produselor pe piețele europene prioritare**
- 10. Înființarea unui centru de informare turistică în care să se utilizeze tehnologia digitală, produse și servicii turistice moderne (hotspot-uri, hub-uri de comunicare, centre comunitare digitale)**
- 11. Creșterea mobilității turistice prin crearea unor sisteme multi-modale de informații de mobilitate urbană pentru turiști (realizarea unor hărți digitale ale stațiunii Băile Olănești, panouri de informare, bilete electronice etc.)**

A.4. REFORME

Crearea unei imagini turistice pozitive și corecte a stațiunii Băile Olănești pe piețele turistice interne și externe și sporirea numărului de turiști, fac necesare următoarele:

- ✓ promovarea turismului balnear ca produs prioritar în oferta turistică
- ✓ dezvoltarea infrastructurii pentru turism
- ✓ crearea și extinderea infrastructurii de agrement, inclusiv a utilităților aferente
- ✓ amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică precum și crearea/ modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică;
- ✓ dezvoltarea de infrastructuri publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice
- ✓ îmbunătățirea și dezvoltarea activităților de marketing și promovare turistică;
- ✓ utilizarea tehnologiei informației și a sistemelor create pe baza acestora (sistem computerizat de rezervări, sistem computerizat de marketing etc.);
- ✓ includerea produselor turistice oferite de stațiunea Băile Olănești în cataloagele marilor firme touroperatoare
- ✓ asigurarea protecției, securității și siguranței turiștilor față de riscuri, privind sănătatea și siguranța acestora;
- ✓ facilitatea accesului consumatorilor de servicii turistice la informațiile adecvate;
- ✓ promovarea codurilor de conduită al agenților economici și al turiștilor față de mediu;

- ✓ stimularea investițiilor noi, cu deosebire în arealele cu potențial nevalorificat

B) TRANSPORT DURABIL

B.1 ELEMENTE DE CONTEXT

Domeniul transporturilor este considerat prioritar în contextul planurilor de dezvoltare ale orașului Băile Olănești, date fiind relațiile sale de interdependență cu celelalte ramuri ale economiei, valorificarea serviciilor oferite pentru populație și impactul considerabil asupra mediului.

Accesibilitatea și conectivitatea pentru infrastructura de transport sunt două elemente determinante pentru dezvoltarea economică și socială, prin facilitarea circulației locuitorilor și turiștilor, precum și prin facilitarea comerțului și investițiilor.

De aceea, este necesar ca dezvoltarea infrastructurii de transport să fie promovată cu prioritate, impunându-se concentrarea eforturilor autorităților publice locale în scopul identificării și alocării resurselor financiare necesare realizării investițiilor propuse.

De asemenea, se impune îmbunătățirea legăturilor cu alte localități (inclusiv prin stimularea serviciilor de transport public interurban) și garantarea unei accesibilități generale minime a serviciilor publice pentru toți cetățenii, acordându-se o atenție specială grupurilor vulnerabile (copii, bătrâni, persoane cu mobilitate redusă). Accesibilitatea transportului public

la zonele cu densitate mică a populației și nuclee dispersate trebuie asigurată la nivelurile minime stabilite.

În prezent, multe dintre drumurile de interes local din localitățile componente ale orașului Băile Olănești, se confruntă cu următoarele probleme:

- ✓ nu au capacitate portanta corespunzătoare pentru preluarea traficului rutier existent, fapt ce a dus la apariția degradărilor, cum ar fi, de exemplu gropi sau denivelări în profil longitudinal;
- ✓ lipsă șanțuri sau rigole pentru colectarea și scurgerea apelor pluviale;
- ✓ numărul insuficient de podețe tubulare;
- ✓ în mare parte, podetele existente nu au secțiunea corespunzătoare pentru a evacua debitul apelor

Lipsa șanțurilor sau rigolelor pentru colectarea și scurgerea apelor pluviale, numărul insuficient de podețe tubulare care să asigure trecerea apelor pluviale la intersecțiile cu drumurile laterale, face ca în perioadele cu precipitații accesul locuitorilor din localitățile componente să devină greoi, deoarece apa stagnează pe partea carosabilă și degradează platforma drumului. Multe dintre intrările în curți sunt amenajate necorespunzător prin podețe din lemn sau tuburi metalice de diverse dimensiuni, amplasate peste șanțul din fața proprietății.

Pe anumite tronsoane au fost deja finalizate lucrări de legare la utilități a locuitorilor din zonă, motiv pentru care se impune modernizarea/reabilitarea de urgență a acestor tronsoane pentru a reduce semnificativ valoarea de investiție față de valoarea din cazul în care lucrările ar fi executate mai târziu.

Reabilitarea și modernizarea străzilor urbane din orașul Băile Olănești, vor contribui la fluidizarea traficului urban, reducerea timpului de transport, eliminarea blocajelor rutiere în punctele de acces către oraș. În acest sens, se va urmări cu prioritate promovarea proiectelor de reabilitare/modernizare a străzilor care se conectează cu drumul național ce traversează orașul, zonele funcționale de cele rezidențiale (străzi de categoria a II-a), precum și zonele funcționale și rezidențiale de străzile de legătură (străzi de categoria a III-a).

De asemenea, se așteaptă ca dezvoltarea infrastructurii rutiere în orașul Băile Olănești să creeze oportunitati de investiții în noi domenii de activitate precum cel de producție industrială sau agroturismul.

B.2 VIZIUNEA STRATEGICĂ ÎN DOMENIUL TRANSPORTULUI DURABIL

Rrealizarea unei infrastructuri de transport în acord cu cerințele privind tranziția verde și digitalizarea pentru asigurarea conectivității orașului Băile Olănești cu alte localități, reducerea timpilor de deplasare în trafic, asigurarea transportului în condiții de siguranță, precum și viteze de deplasare în trafic conform standardelor europene.

Creșterea standardelor infrastructurii rutiere va contribui la optimizarea prestigiului stațiunii Băile Olănești, cu efecte de multiplicare în creșterea numărului de turiști și a locurilor de muncă nou create atât din activitățile de turism, cât și din cele conexe.

B.3 OBIECTIVE

Obiectivul general este dezvoltarea unui sistem de transport durabil în orașul Băile Olănești, în mod sustenabil, bazat pe tranziția verde și digitalizare.

Prin transport durabil este definit acel sistem complex care să satisfacă necesitatea de mobilitate a generațiilor actuale, fără a deteriora factorii de mediu și sănătatea și care să își eficientizeze consumurile energetice astfel încât să fie posibilă satisfacerea necesității de mobilitate a generațiilor viitoare⁹.

Atingerea acestui obiectiv va contribui, în mod direct, la asigurarea dezvoltării durabile, a economiei și a mediului, la creșterea gradului de accesibilitate a orașului Băile Olănești, asigurarea inter-modalității și promovarea dezvoltării echilibrate a sistemului de transport, scăderea efectelor negative produse asupra mediului și sănătății umane și îmbunătățirea calității și eficienței serviciilor.

Obiectivele specifice suport, pentru realizarea obiectivului principal, sunt:

- ✓ implementarea de proiecte de infrastructură de transport durabile în acord cu cerințele privind tranziția verde care să permită viteze de deplasare optime și evitarea blocajelor în trafic;

⁹ Sursa: Fistung D., Transporturi. Teorie economică, ecologie, legislație, Editura ALL BECK, București, 1999

- ✓ îmbunătățirea standardelor tehnice ale drumurilor;
- ✓ dezvoltarea și modernizarea transporturilor publice locale;
- ✓ crearea unui centru local de management al traficului;
- ✓ implementarea unor soluții eficiente de reducere a intensității traficului în interiorul orașului Băile Olănești;
- ✓ dezvoltarea de sisteme de transport local, nepoluante.

B.4. REFORME SPECIFICE DOMENIULUI DE TRANSPORT

Conceptul urmărit în cadrul prezentei strategii de dezvoltare în domeniul transporturilor este de a se realiza, în orașul Băile Olănești, un sistem de transport durabil, verde și inteligent, care să asigure conectivitatea atât a localităților componente, cât și cu localitățile învecinate, să asigure atragerea de investitori și crearea de locuri de muncă.

Pe lângă reabilitarea/ modernizarea infrastructurii de transport existentă, se va acorda o atenție deosebită și extinderii acesteia, în corelație cu noile zone de dezvoltare urbană care se vor crea în orașul Băile Olănești.

Investițiile în infrastructura de transport vor facilita mobilitatea populației și a bunurilor, reducerea costurilor de transport de mărfuri și călători, îmbunătățirea accesului pe piețele regionale, creșterea eficienței activităților economice, economisirea de energie și timp, creând condiții pentru extinderea schimburilor comerciale și implicit a investițiilor productive. Dezvoltarea rețelelor de transport va facilita, de asemenea, cooperarea cu alte localități și va contribui semnificativ la creșterea competitivității întreprinderilor/firmelor și a mobilității forței de muncă, și, prin urmare, la o dezvoltare mai rapidă a orașului Băile Olănești.

C) PROTECȚIA MEDIULUI

C.1 ELEMENTE DE CONTEXT

România are întârzieri în privința asigurării accesului la apă și a tratării acesteia și și-a asumat prin Tratatul de Aderare la UE implementarea Directivei nr. 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman și Directivei nr. 91/271/CEE privind colectarea și epurarea apelor uzate urbane. În vederea conformării cu prevederile directivelor menționate anterior, România a avut perioade de tranziție, acestea nefiind respectate. Astfel, până în decembrie 2015, era necesară conformarea cu anumiți parametri ai apei potabile, iar până în 2018 trebuiau îndeplinite obligațiile privind colectarea și tratarea apei uzate în aglomerările cu peste 2.000 de locuitori echivalenți (l.e.), cu termen intermediare pentru aglomerările peste 10.000 l.e. în decembrie 2015.

În Raportul de Țară din 2020, se arată că politica României în domeniul apei și a apei uzate prezintă în continuare deficiențe, precum și cantitatea și calitatea apei potabile. Totodată, Raportul evidențiază că acțiunile legate de colectarea apelor uzate și conectarea la infrastructura publică de canalizare nu sunt încă finalizate, iar diferența până la atingerea obiectivului fixat privind colectarea apelor uzate generate de aglomerările cu peste 2.000 de locuitori echivalenți este de 26%.

La nivelul UE, în medie, 96% din cetățeni sunt conectați în prezent la rețele de apă potabilă, iar în România doar 67,5% din cetățeni erau conectați la apă potabilă în anul 2017. Accesibilitatea din punct de vedere financiar este cea mai scăzută din UE, cheltuielile cu alimentarea cu apă și cu

canalizarea reprezentând peste 6% din cheltuielile gospodăriilor din cadrul grupului din populație ce cele mai reduse venituri.

Măsurile identificate în Raportul de Țară vizează extinderea și modernizarea infrastructurii de apă potabilă și de apă uzată, monitorizarea calității apei potabile și modernizarea laboratoarelor pentru o mai bună monitorizare a substanțelor deversate în ape.

Ca urmare a evaluărilor implementării directivelor rezultă un necesar preliminar de investiții de 13 miliarde de euro pentru apă uzată și de 9 miliarde de euro pentru apă potabilă. Evaluarea finală a necesarului de investiții va fi realizată în contextul îndeplinirii condițiilor favorizante specifice Politicii de Coeziune. Astfel, va fi elaborat Planul Național de investiții, iar lista aglomerărilor de peste 2.000 l.e. va fi reactualizată.

De dezvoltarea economică și socială durabilă este indispensabil legată de îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de bază existente, iar asigurarea unei rețele de apă potabilă curentă și canalizare reprezintă o problemă majoră ce condiționează calitatea vieții și dezvoltarea activităților economice. Astfel, crearea, extinderea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare constituie elemente de bază pentru comunitate, contribuind la eforturile de asigurare a unei dezvoltări durabile.

Conform Strategiei Naționale și Planului Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România (HG nr. 683/2015), existau 1.393 situri contaminate și potențial contaminate, dintre care 210 situri contaminate istoric și 1.183 situri potențial contaminate, ca rezultat al desfășurării activităților economice în aceste spații. Acestea includ situri din industria

minieră și metalurgică, cele din industria petrolieră și depozitele de deșeuri menajere neconforme.

Aceste terenuri sunt în proprietate publică sau privată, încă în exploatare (activitate curentă) sau scoase din uz (activitate trecută) suspecte de a fi „contaminate”. Remedierea siturilor contaminate este una dintre principalele componente ale dezvoltării durabile a comunităților la fiecare nivel administrativ și poate sta la baza îmbunătățirii condițiilor de mediu, coeziunii sociale și creșterii economice sustenabile pe plan local. Investițiile vor determina oportunități pentru apariția de noi locuri de muncă în sectoare specifice (cercetare, investigare, remediere, creștere/redresare economică prin redezvoltarea fostelor platforme industriale etc.) și vor contribui la refacerea și punerea în valoare a patrimoniului cultural și peisagistic, cu un impact pozitiv asupra creșterii economice prin activități turistice și culturale.

Consolidarea economiei circulare, prin prevenirea generării de deșeuri și reducerea acestora, utilizarea eficientă a resurselor, reutilizare, reparare și reciclare sau alte operațiuni, reprezintă o altă prioritate la nivel național. De asemenea, Raportul de Țară din 2020, precizează că gestionarea deșeurilor continuă să reprezinte o provocare majoră pentru România, având o rată scăzută de reciclare a deșeurilor (14%) și rate ridicate de depozitare a deșeurilor (70%). În plus, ratele de reciclare stagnează din 2013, în timp ce rata de incinerare a crescut nesemnificativ la 4%. În 2017, cantitatea de deșeuri municipale generate pe cap de locuitor în România continua să se situeze cu mult sub media UE, de aproximativ 487 kg/locuitor. De asemenea, se menționează riscul să nu fie atins obiectivul privind reutilizarea/reciclarea deșeurilor municipal stabilit pentru 2020. Necesitatea și

În stațiunea balneoclimaterică de interes național Băile Olănești Băile Olănești există infrastructură de apă/apă uzată în localitățile componente Olănești, Cheia și Livadia, aceasta nedeservind însă toate gospodăriile, în anumite zone mai izolate fiind necesară extinderea acesteia.

În localitățile componente Tisa, Gurguiata, Pietriș, Comanca și Mosoroasa nu există încă de rețeaua publică de alimentare cu apă și de canalizare.

În aceste zone, populația se alimentează cu apă din surse rudimentare (fântâni și izvoare) care nu au asigurată zona de protecție sanitară. Apa preluată din aceste surse nu corespunde din punct de vedere bacteriologic, ceea ce poate genera apariția unor epidemii datorate prezenței în apă a diferiților microbi. În plus, aceste surse rudimentare sunt alimentate din pânza freatică de mică adâncime, care este influențată de regimul precipitațiilor. Astfel, în perioadele secetoase, aceste surse își reduc debitul și de multe ori seacă. În ceea ce privește evacuarea apelor uzate menajere din gospodăriile localnicilor, aceasta se face necontrolat, în șanțurile de ploi existente sau în văi naturale, poluându-se în acest fel solul, emisarii naturali și pânza freatică.

Toate acestea conduc la:

- ✓ un nivel scăzut al calității vieții;
- ✓ un nivel scăzut de activitate economică;
- ✓ neconformarea agenților economici din aceste zone la standardele impuse de Uniunea Europeană privind dotările minime cu utilități;

- ✓ discrepanțe mari între potențialul economic al zonei și gradul de exploatare al acestuia, cauzate în special de situația infrastructurii tehnico-edilitare;
- ✓ migrația masivă din aceste zone către centrele urbane a forței de muncă din cauza lipsei unor utilități de primă necesitate - alimentare cu apă și canalizare;

De aceea, se impun acțiuni urgente de extindere a infrastructurii de apă și apă uzată pe întreaga rază teritorială a stațiunii, astfel încât să se poată asigura respectarea reglementărilor de mediu naționale, precum și legislația europeană în domeniul mediului, folosind standarde și proceduri similare cu cele stipulate în legislația europeană în evaluarea impactului la mediu.

În ceea ce privește colectarea și depozitarea deșeurilor, acestea ar trebui să se realizeze fără a pune în pericol sănătatea umană și fără a dăuna mediului, în special:

- a) fără a genera riscuri pentru aer, apă, sol, faună sau floră;
- b) fără a crea disconfort din cauza zgomotului sau a mirosurilor;
- c) fără a afecta negativ peisajul sau zonele de interes special.

În stațiunea Băile Olănești există zone special amenajate pentru colectarea deșeurilor de unde sunt preluate și evacuate de către o firmă autorizată. Deși ar trebui, potrivit prevederilor legale în vigoare, cel puțin pentru 4 fracții, respectiv plastic/metal, hârtie/carton, sticlă și deșeuri reziduale/amestecate/menajere, colectarea deșeurilor nu se face separat/selectiv. Nu există stații de compost pe raza localității și nici zone de depozitare temporară a deșeurilor.

În anumite zone, depozitarea deșeurilor se face necontrolat, ceea ce a condus, în timp, la contaminarea acestora.

C.2 VIZIUNEA STRATEGICĂ ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI MEDIULUI

De dezvoltarea infrastructurii specifice de mediu pentru asigurarea nevoilor de bază ale tuturor cetățenilor și protejarea mediului înconjurător, asigurarea accesului la serviciile publice de alimentare cu apă și canalizare prin investiții în rețelele de furnizare a apei potabile, de tratare a apei uzate și de procesare și reciclare a deșeurilor precum și prin ecologizarea zonelor contaminate.

De dezvoltarea infrastructurii specifice de mediu va permite autorităților publice locale să se alinieze la reglementările naționale și europene din domeniul gospodăririi apelor și apelor uzate și din cel al colectării și depozitării deșeurilor, având ca finalizate:

- ✓ creșterea calității vieții locuitorilor datorită dezvoltării socio-economice a zonei și accesului direct, pe de o parte, la un sistem integrat de apă, canalizare și epurare ape uzate, iar, pe de altă parte, la un sistem integrare de colectare și depozitare controlată a deșeurilor;
- ✓ reducerea numărului de îmbolnăviri cauzate de factorul apă;
- ✓ reducerea gradului de poluare a mediului înconjurător;
- ✓ dezvoltarea economico-socială a zonei, atragerea de investiții private și stimularea dezvoltării durabile a comunității;

- ✓ creșterea gradului de accesibilitate la serviciile comunitare de utilități publice;
- ✓ implementarea obiectivelor și priorităților identificate la nivel național și european în domeniul gospodăririi apelor și apelor uzate;
- ✓ implementarea obiectivelor și priorităților identificate la nivel național și european în domeniul colectării și depozitării deșeurilor;
- ✓ creșterea gradului de conștientizare și informare publică focalizată pe avantajele de mediu, economice și sociale care decurg din respectarea reglementărilor naționale și europene din domeniul gospodăririi apelor și apelor uzate și din cel al colectării și depozitării deșeurilor.
- ✓ dezvoltarea spiritului antreprenorial în localitate prin reducerea costurilor cu utilitățile la înființare (costurile de racordare la rețeaua centralizată de utilități vor fi incomparabil mai mici decât cele pentru înființarea surselor proprii);
- ✓ creșterea veniturilor la bugetul local.

C.3 OBIECTIVE

Obiectivul general

Obiectivul general identificat în cadrul acestei direcții de dezvoltare

este creșterea coeziunii economice și sociale prin implementarea unor măsuri active în sectorul gospodăririi apei și apei uzate și în cel al colectării și depozitării deșeurilor, astfel încât să se asigure accesul tuturor locuitorilor orașului Băile Olănești, județul Vâlcea la apă potabilă, să se realizeze tratarea apei uzate în sistem centralizat pe întregul teritoriu al

localității, precum și colectarea și reciclarea controlată și selectivă a deșeurilor.

Investițiile în domeniul protecției mediului au ca obiectiv promovarea dezvoltării infrastructurii de mediu pentru asigurarea unei calități adecvate a vieții și îmbunătățirea standardelor de viață ale populației și a standardelor de mediu, precum și promovarea utilizării eficiente a resurselor, contribuind concomitent la îndeplinirea angajamentelor de aderare la UE cu privire la protecția mediului și reducerea decalajului între Statele Membre.

Obiective specifice

Pentru a reduce poluarea cauzată de producerea și depozitarea deșeurilor, consumul de resurse naturale neregenerabile și consumul de energie, obiectivele specifice identificate în cadrul acestei direcții de dezvoltare sunt:

1. Promovarea investițiilor în sectorul alimentării cu apă și al apelor uzate, inclusiv a sistemelor inteligente, pentru a îndeplini cerințele stabilite de directivele europene și a crește gradul de conectare la sistemele de alimentare cu apă și la sisteme de colectare și epurare a apelor uzate, prin realizarea/reabilitarea infrastructurii necesare.

2. Îmbunătățirea mediului prin regenerarea și decontaminarea zonelor contaminate și potențial contaminate în vederea atingerii unei stări corespunzătoare pentru folosința ulterioară a terenurilor și prin managementul adecvat al deșeurilor pentru asigurarea protecției resurselor naturale (sol, apă, aer etc.) și a sănătății umane.

3. Realizarea unor puncte de colectare selectivă a deșeurilor, în containere/pubele, personalizate pentru fiecare fracție: plastic/metal – galben; hârtie/carton – albastru; sticlă – verde; deșeuri reziduale – negru.

4. Înființarea unor stații de compost atât la nivelul localității, cât și la nivel de unități hoteliere (potrivit legislației, fiecare unitate hotelieră este obligată să dețină o stație de compost).

5. Înființarea unei stații de depozitare temporară a deșeurilor în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea.

C.4. REFORME SPECIFICE DOMENIULUI PROTECȚIEI MEDIULUI

Scopul reformei este de a asigura o infrastructură specifică de mediu durabilă, inteligentă și ecologică pentru a facilita accesul populației la serviciile de alimentare cu apă și canalizare, precum și un mediu ambiant curat și sănătos destinat populației.

Cadrul legal și bugetar, procedura de racordare și obligativitatea realizării rețelelor de apă și canal pe întregul teritoriu al localității sunt instrumente necesare în realizarea investițiilor.

În acord cu obiectivele specifice menționate anterior au fost stabilite pentru domeniul mediu o serie de elemente de reformă dintre care amintim:

- ✓ implementarea infrastructurii necesare de colectare și reciclare a deșeurilor în acord cu directivele Uniunii Europene
- ✓ crearea și aprobarea unor bugete multianuale, astfel încât să poată fi asigurată sustenabilitatea financiară a activităților curente și de investiții pe termen mediu și lung în domeniul protecției mediului;

- ✓ introducerea obligativității de realizare a infrastructurii/rețelelor de apă și canalizare cu elemente de inteligență artificială (contoare de apă inteligente, dotarea rețelelor de apă și canalizare cu sisteme de monitorizare inteligente etc.) precum și consolidarea capacității instituționale a serviciului public de apă și canalizare pentru asigurarea serviciilor de mentenanță și întreținere a infrastructurii specifice;
- ✓ măsuri pentru prevenirea, combaterea și gestionarea riscului de deteriorare a stării de conservare a habitatelor și speciilor de faună de interes conservativ de pe teritoriul orașului Băile Olănești, județul Vâlcea.

D) ENERGIE ȘI TRANZIȚIE VERDE

D.1 ELEMENTE DE CONTEXT

România are o pondere ridicată de energie regenerabilă în mixul de producție de energie, ceea ce îi conferă flexibilitate, în condiții prietenoase cu mediul.

Realizarea obiectivelor domeniului de energie presupune o abordare echilibrată a dezvoltării sectorului energetic, atât din perspectiva reglementărilor naționale și europene, cât și din cea a cheltuielilor de investiții. Intervențiile selectate contribuie la realizarea Țintelor naționale asumate la nivelul anului 2030 prin Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) 2021-2030, care pot fi regăsite:

- ✓ 43,9% reducere a emisiilor aferente sectoarelor ETS față de nivelul anului 2005, respectiv cu 2% a emisiilor aferente sectoarelor non-ETS față de nivelul anului 2005;
- ✓ 30,7% pondere a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie.

Un aspect important al dezvoltării sistemului de transport al energiei electrice și al gazelor naturale va fi asigurarea unei tranziții energetice juste bazate pe reducerea impactului social și economic al întregului proces.

Analiza rețelei electrice de transport a evidențiat un grad ridicat de uzură fizică și morală a echipamentelor, având impact negativ asupra siguranței aprovizionării cu energie a populației, asupra costurilor, asupra eficienței energetice și a mediului.

De asemenea, integrarea în SEN a unui volum important de centrale cu funcționare intermitentă necesită atingerea unui nivel optim de flexibilitate prin dotarea rețelelor electrice de transport și distribuție a energiei electrice cu elemente specifice asociate conceptului de rețea inteligentă (*Smart Grid*).

Astfel, investițiile pentru dezvoltarea rețelei electrice de transport (RET) reprezintă o necesitate, RET fiind componenta principală a unui sistem energetic puternic și capabil să răspundă rapid situațiilor de criză. Retehnologizarea/modernizarea echipamentelor, creșterea capacității de transport și investițiile în sistemele asociate RET vor asigura îndeplinirea cerințelor privind monitorizarea și controlul rețelei și a SEN prin măsurarea cantităților de energie electrică, echilibrarea pieței de energie electrică și protecția infrastructurilor critice. Aceste investiții contribuie major și la

atingerea unui grad de interconectare al sistemelor de transport a energiei electrice de 15% până în 2030, asumată prin PNIESC.

Introducerea sistemelor inteligente în sectorul energetic este o prioritate națională și un prim pas în digitalizarea infrastructurii.

Sistemele inteligente de măsurare și control propun un spectru larg de beneficii pe care le aduc consumatorilor finali și întregului sistem energetic prin creșterea eficienței energetice și integrarea surselor regenerabile de energie (SRE) în SEN.

Un al doilea element important al unui sistem energetic puternic este reprezentat de dezvoltarea de noi capacități de producere a energiei din surse regenerabile – hidro, solar, eolian.

În ceea ce privește analiza sistemului de transport și distribuție a gazelor naturale, în România, țara cu a doua mare producție de gaze naturale din UE, mai bine de jumătate din populație se încălzește în condiții primare, în general la sobe alimentate cu lemne, învechite și neperformante, care afectează sănătatea utilizatorilor și poluează mediul. Dincolo de problema costurilor ridicate pentru extinderea rețelei, a căror oportunitate trebuie analizată de la caz la caz, accesul la gaze naturale are beneficii majore: creșterea confortului și a sănătății celor nevoiți acum să utilizeze lemnul sau cărbunele, accesul la resurse cât mai diversificate, contribuind astfel la dezvoltare economică și la diminuarea sărăciei energetice.

Un sondaj la nivel național efectuat de INSCOP Research în 2019, la comanda Energy Policy Group (EPG) în cadrul programului "România

Eficientă” sprijinit de compania OMV Petrom, arăta ca peste patru din zece respondenți se încălzesc iarna la sobă.

Alți 35,7% dețin propria centrală pe gaze naturale, 13,5% au ca sursă încălzirea centralizată și sub 2% folosesc un sistem electric de încălzire.

Ca distribuție geografică, cele mai mari procente (de peste 50% sau chiar 60% dintre acești respondenți) se înregistrează în regiunile Sud-Vest Oltenia (regiunea în care este localizată și stațiunea Băile Olănești), Sud Muntenia și Nord-Est.

Rezultatele sondajului sprijină datele unui alt studiu realizat de Centrul pentru Studiul Democrației (CSD) și sprijinit de Federația Patronală Petrol și Gaze, intitulat „Oportunitatea gazelor naturale în sectorul rezidențial din România”.

Deși publicat în octombrie 2018, e foarte puțin probabil ca cifrele să se fi schimbat până acum.

Dincolo de aceste aspecte, se ridică și problema prețurilor la lemne, care sunt volatile și chiar prohibitive, în unele cazuri, mai ales după înăsprirea legislației privind exploatarea masei lemnoase.

Sondajul INSCOP menționat anterior mai arată că aproape șapte din zece utilizatori ai sobei pe lemne spun că aprovizionarea cu lemne pentru încălzire sau gătit este dificilă. Astfel, trei sferturi dintre cei care au sobă cu lemne ar schimba sistemul de încălzire, iar 60% dintre ei ar alege o centrală proprie pe gaze naturale. Sub 10% ar alege un sistem electric și sub 9%, încălzirea centralizată.

În ceea ce privește încălzirea locuințelor, prețul net favorabil al gazelor naturale față de energia electrică îl face mult mai competitiv pe cel dintâi, chiar și în condițiile liberalizării complete a prețurilor pentru consumatorii finali”, *explică CSD.*

De altfel, un raport publicat de Comisia Europeană în luna octombrie 2020, intitulat „Study on energy prices, costs and their impact on industry and households” („Studiu despre prețurile energiei, costuri și impactul lor asupra industriei și consumatorilor casnici”), arată că cea mai mare pondere a facturii anuale la electricitate în venitul mediu din UE se înregistrează în Bulgaria (6,8%) și România (6,7%).

Chiar dacă facturile sunt printre cele mai mici din UE, și veniturile sunt printre cele mai mici, ceea ce explică această situație.

România s-a angajat, ca stat membru al Uniunii Europene, să realizeze tranziția energetică spre o economie curată prin reducerea emisiilor de CO₂, prin eficientizarea consumului de energie și prin creșterea ponderii energiilor regenerabile în mixul energetic. Gazul natural, prin proprietățile sale, este combustibilul de ales în susținerea tranziției energetice.

În prezent, mixul de producere a energiei electrice din România depășește media UE în privința emisiilor de CO₂ (data.worldbank.org) Intensitatea emisiilor de CO₂ ale mixului de producție a energiei electrice actual în România depășește nivelul mediu UE, ceea ce conduce la necesitatea unor investiții susținute în aprovizionarea cu energie cu tehnologii cu emisii reduse de CO₂, viabile din punct de vedere economic, tehnologii cu înaltă eficiență care vor putea asigura în mod eficient, durabil

și consecvent consumatorilor finali un mix energetic cu emisii mai scăzute de dioxid de carbon.

În ceea ce privește cota de energie regenerabilă, Comisia Europeană a recomandat României să crească nivelul de ambiție pentru 2030, până la o pondere a energiei din surse regenerabile de cel puțin 34%.

În consecință, ponderea energiei din surse regenerabile a fost revizuită de la 27,9% la o cotă de 30,7%.

Modernizarea și optimizarea infrastructurii de transport și distribuție a combustibililor de tranziție reprezintă în același timp o necesitate și o prioritate în realizarea unei tranziții energetice coerente.

Rețelele de energie mai puternice, inteligente și interconectate, joacă un rol cheie în tranziția energetică, sprijinind, în același timp, securitatea aprovizionării, accesibilitatea și decarbonizarea pe termen lung.

D.2 VIZIUNEA STRATEGICĂ ÎN DOMENIUL ENERGIE ȘI TRANZIȚIE VERDE

Pentru perioada 2021-2027, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea, își propune:

- ✓ dezvoltarea sectorului energetic în condiții de sustenabilitate, creștere economică, accesibilitate și reziliență, creșterea accesului populației la energie, precum și operaționalizarea unui sistem energetic inteligent.

- ✓ dezvoltarea unei rețele inteligente de distribuție a gazelor naturale în vederea creșterii nivelului de flexibilitate, siguranță, eficiență în operare, precum și de integrare a activităților de transport, distribuție și consum final

Gazul natural, prin flexibilitate, permite complementaritate cu resursele regenerabile. Cantitatea de energie electrică produsă de parcurile eoliene sau solare nu este întotdeauna suficientă pentru acoperirea consumului. Atunci când vântul nu bate sau soarele nu stralucește, sistemul electro-energetic are nevoie de surse flexibile de producere a energiei electrice pentru a acoperi rapid vârfurile de consum. Din acest punct de vedere tehnologiile pe bază de gaze naturale sunt cele mai indicate datorită timpului de pornire mic, puterii minime tehnice scăzută, vitezei de variație a sarcinii (încărcare/ descărcare) mare. Centralele electrice flexibile și eficiente pe gaz sunt un partener ideal pentru energiile regenerabile al căror aport în sistem fluctuează, susținând tranziția către un sistem energetic fără emisii de CO₂

Prin racordul la o rețea inteligentă a locuitorilor orașului Băile Olănești, județul Vâlcea care nu beneficiază, în prezent, de alimentare cu gaze naturale, se vor crea premisele necesare pentru:

- creșterea standardelor de viață și de locuit a populației prin asigurarea unor condiții îmbunătățite de încălzire a locuințelor sau de preparare a hranei față de condițiile de locuire existente în prezent în care încălzirea locuințelor sau cele de preparare a hranei se realizează pe bază de lemne cu impact asupra emiterii unor cantități sporite de noxe și poluanți în contradicție cu politicile de mediu la nivelul Uniunii Europene.

- asigurarea accesului populației la servicii îmbunătățite de încălzire a locuinței, asigurarea apei calde menajere dar și a serviciilor de preparare a

hranei, iar pe de altă parte reducerea impactului negativ asupra mediului prin reducerea emisiilor de noxe în atmosferă ca urmare a utilizării combustibilului solid (lemnului) la încălzirea locuințelor.

- îmbunătățirea calității serviciilor publice prestate de alimentare cu energie termică sau de asigurare a apei calde menajere ori de utilizare a gazelor naturale în activitatea curentă cu impact direct asupra calității serviciilor publice prestate de către instituțiile publice dar și asupra reducerii emisiilor de noxe în atmosferă ca urmare a utilizării combustibilului solid.

Din punct de vedere instituțional, dezvoltarea unei rețele inteligente de distribuție a gazelor naturale va contribui la:

a) creșterea standardelor de viață și de locuit a consumatorilor casnici prin asigurarea unor servicii publice înaltă calitate;

b) asigurarea accesului la serviciul public de distribuție a gazelor naturale în mod transparent și nediscriminatoriu;

c) asigurarea unor servicii publice de calitate superioară pentru alimentarea cu energie termică destinate consumatorilor non-casnici;

d) asigurarea unor servicii publice de alimentare cu energie termică de calitate superioară pentru unitățile de învățământ, unitățile medicale precum și alte categorii de instituții publice.

e) punerea în aplicare, de către autoritatea publică locală, a principiului *“statul servește nevoile fiecărui cetățean, într-un mod echitabil, eficient și într-un mediu curat, în mod echilibrat și integrat”*

D.3 OBIECTIVE

Obiectivul general

Obiectivul general identificat în cadrul acestei direcții de dezvoltare este scăderea impactului asupra mediului prin creșterea accesibilității, securității și fiabilității sistemului energetic.

Obiective specifice

Obiectivele specifice identificate în cadrul acestei direcții de dezvoltare sunt:

1. Extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea, în vederea creșterii nivelului de flexibilitate, siguranță, eficiență în operare, precum și de integrare a activităților de transport, distribuție și consum final.

2. Dezvoltarea rețelei electrice de transport pentru transportul energiei electrice prognozate a fi produsă, consumată și tranzitată și pentru a asigura parametrii tehnici necesari de furnizare a energiei electrice pentru consumatori și integrare a energiei din surse regenerabile de natură variabilă;

3. Creșterea flexibilității sistemului energetic prin digitalizarea segmentelor de transport, distribuție și consum și introducerea sistemelor de management inteligent al rețelelor;

4. Producerea de energie verde în acord cu reglementările UE prin dezvoltarea de noi capacități de producție din surse regenerabile, inclusiv rețele de transport și distribuție a energiei regenerabile;

5. Creșterea accesului consumatorilor la rețele inteligente de distribuție a combustibililor de tranziție prin dezvoltarea, modernizarea și optimizarea infrastructurii existente pentru a prelua noi purtători de energie și pentru a integra activitățile de transport, distribuție și consum final, dezvoltarea de tehnologii pentru sectorul IMM și pentru înființarea unor capacități noi de producție necesare pentru tranziția de la combustibili fosili.

D.4. REFORME SPECIFICE DOMENIULUI ENERGIE ȘI TRANZIȚIE VERDE

Obiectivul promovat prin intermediul reformelor în domeniul energiei este de a crea în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea, un sistem energetic durabil, inteligent, rezilient și accesibil, precum și de a dezvolta rețeaua de distribuție a gazelor naturale în vederea creșterii nivelului de flexibilitate, siguranță, eficiență în operare, precum și de integrare a activităților de transport, distribuție și consum final.

Crearea cadrului necesar în vederea realizării unei infrastructuri de energie inteligente și a unei rețele inteligente de distribuție a gazelor naturale, dar și pentru realizarea rețelelor de transport/distribuție combustibili de tranziție prin utilizarea fondurilor proprii sau prin atragerea unor surse de finanțare nerambursabile sunt parte din reformele domeniului.

Măsurile corelate privesc definirea consumatorului vulnerabil, respectiv a consumatorului de energie care nu dispune de capacitatea de plată pentru plata consumului de energie necesar încălzirii locuinței,

iluminatului și apei calde menajere și măsuri pentru creșterea gradului de acces la serviciile de furnizare a energiei.

E) EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ȘI TERMICĂ

E.1. ELEMENTE DE CONTEXT

Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor instituțiilor publice și a clădirilor rezidențiale este unul dintre obiectivele strategice de dezvoltare durabilă a orașului Băile Olănești, datorită contribuției majore pe care o are la economisirea resurselor energetice primare și la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Eficiențizarea energetică va reduce nivelul de poluare și pierderile de energie, motiv pentru care Orașul Băile Olănești își propune să reducă consumul de energie prin măsuri specifice de eficiență energetică cu 20-25% până în anul 2027 și cu 27-30% până în 2030, pentru a atinge obiectivul european.

Renovarea termică a clădirilor și modernizarea sistemelor de alimentare cu electrică sunt modalități economice de creștere a eficienței energetice. Segmentul clădirilor și al serviciilor reprezintă 40% din consumul total de energie din UE, iar în România 42%. Prin utilizarea panourilor solare și a energiei geotermale sau a pompelor de căldură se pot construi case cu consum „aproape zero” sau cu „bilanț energetic pozitiv”.

Cererea de energie termică este concentrată în sectoarele industrial, rezidențial și al serviciilor publice. În sectorul rezidențial și al clădirilor instituții publice, principalii factori ce influențează cererea sunt

temperatura atmosferică și nivelul de confort termic al clădirilor. Un alt factor este reprezentat de standardele de termoizolare a clădirilor. Pe termen lung încălzirea globală va aduce ierni mai blânde care, împreună cu investițiile în izolare termică, va reduce simțitor cererea de energie termică.

Pe de altă parte, creșterea nivelului de trai va duce la creșterea confortului termic al populației și a suprafeței construite, chiar în condițiile continuării declinului demografic.

Prețul scăzut reglementat al gazului natural și accesul nereglementat la masa lemnoasă pentru foc au menținut costurile cu încălzirea la niveluri ce nu justificau economic investiții în termoizolarea locuințelor. Pe măsură ce comercializarea masei lemnoase este mai bine reglementată, iar prețurile energiei sunt liberalizate, costurile cu încălzirea vor cunoaște o creștere, încurajând investițiile în măsuri de reabilitare termică a locuințelor. O treime din locuințele României (aproape 2,5 mil) e încălzită cu gaz metan, cele mai multe folosind centrale/sobe pentru locuința individuală. Aproximativ 3,5 mil. locuințe folosesc combustibil solid – majoritatea lemne, dar și cărbune. În plus, aproximativ 1,25 mil. apartamente sunt racordate la sisteme de alimentare centralizată cu agent termic. Restul locuințelor e încălzit cu combustibili lichizi (păcură, motorină sau GPL) sau energie electrică. Peste jumătate dintre locuințe sunt încălzite parțial.

Reducerea poluării în mediul urban este o prioritate globală, revenind din ce în ce mai pregnant pe agenda publică în ceea ce privește reducerea emisiilor de dioxid de carbon și a altor emisii de gaze cu efect de seră. În acest context termoficarea a redevenit un subiect de interes acum când se caută soluții pentru orașele din ce în ce mai aglomerate. Astfel, termoficarea poate reprezenta cea mai sustenabilă și mai eficientă metodă de încălzire și

răcire centralizată a locuințelor, atât din punct de vedere al costurilor, cât și în ceea ce privește posibilitatea integrării diferitelor surse de energie.

În stațiunea Băile Olănești, avându-se în vedere condițiile climatice, cererea de energie pentru răcire ar putea fi realizată doar pe o perioadă de aproximativ 3 luni pe an. La nivelul clădirilor rezidențiale aproape tot necesarul de energie pentru răcire este asigurat prin intermediul aparatelor de aer condiționat tip split, alimentate cu energie electrică, montate individual de fiecare consumator. Acest lucru este în general valabil și la nivelul clădirilor nerezidențiale însă, în acest caz, se constată, pentru clădirile noi, asigurarea răcirii și prin instalații centralizate, de tip „chiller”.

Consumul de energie electrică la nivelul consumatorilor casnici și noncasnici pentru asigurarea necesarului de frig a cunoscut o creștere spectaculoasă, în special pe seama dezvoltării sistemelor de climatizare a locuințelor, pornind de la un nivel de climatizare la nivelul clădirilor aproape inexistent înainte de anul 1990 și ajungând în prezent la o dotare cu instalații de climatizare la circa 30% din fondul de locuințe.

E.2. VIZIUNEA STRATEGICĂ

Creșterea eficienței energetice a clădirilor instituțiilor publice și a clădirilor rezidențiale pentru a asigura un confort termic sporit, a reduce consumurile energetice și pierderile de energie, precum și pentru ameliorarea aspectului urbanistic al orașului Băile Olănești.

Modernizarea sistemelor de alimentare cu energie termică și electrică pentru a diminua consumurile energetice, pentru a asigura

confortul termic al clădirilor instituțiilor publice și a clădirilor rezidențiale, dar și pentru a diminua pierderile de energie din rețeaua de transport/distribuție a energiei termice și a celei electrice.

E.3. OBIECTIVE

Obiectivul general

Obiectivul general e reprezentat de creșterea eficienței energetice a clădirilor publice și a clădirilor rezidențiale, simultan cu îmbunătățirea sistemelor de producție și distribuție a energiei termice și a sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice, în scopul tranziției către surse de energie verde.

Obiective specifice

Având în vedere aportul energetic semnificativ al clădirilor publice și locuințelor, eficientizarea energetică a acestora este o prioritate. Astfel, obiectivele specifice acestui domeniu sunt:

- ✓ reabilitarea termică a clădirilor instituțiilor publice pentru reducerea pierderilor de energie, îmbunătățirea confortului termic la clădirile instituțiilor publice și creșterea standardelor de calitate a serviciilor publice prestate populației;
- ✓ reabilitarea termică a blocurilor de locuințe pentru reducerea pierderilor de energie, îmbunătățirea confortului termic al blocurilor de locuințe și obținerea eficienței energetice pentru îmbunătățirea standardelor de locuit ale populației;

- ✓ realizarea unor rețele inteligente de transport/distribuție a energiei obținute din surse regenerabile, inclusiv asigurarea de surse de producere a acesteia;
- ✓ achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice;
- ✓ creșterea eficienței energetice a sistemelor de iluminat public.

E.4. REFORME SPECIFICE DOMENIULUI

Scopul propus în domeniul eficienței energetice este acela de a îmbunătăți eficiența energetică a clădirilor publice și a clădirilor rezidențiale precum și a sistemelor de alimentare cu energie termică a populației.

În acest sens sunt propuse următoarele categorii de reforme:

- ✓ îmbunătățirea izolației termice a anvelopelor clădirilor publice și a clădirilor rezidențiale (pereți exteriori, ferestre, tâmplărie, planșeu peste ultimul nivel, planșeu peste subsol), a șarpantelor și învelitoarelor, inclusiv măsuri de consolidare a clădirilor;
- ✓ introducerea, reabilitarea și modernizarea, după caz, a instalațiilor pentru prepararea, distribuția și utilizarea agentului termic pentru încălzire și a apei calde menajere, a sistemelor de ventilare și climatizare, a sistemelor de ventilare mecanică cu recuperarea căldurii, inclusiv sisteme de răcire pasivă, precum și achiziționarea și instalarea echipamentelor aferente și racordarea la sistemele de încălzire centralizată, după caz;
- ✓ implementarea sistemelor de management energetic având ca scop îmbunătățirea eficienței energetice și monitorizarea consumurilor

S.C. ETIAN CONSULT S.R.L.

Str. Regina Maria, bl. C19, sc. B, ap. 19, Râmnicu Vâlcea

de energie (ex. achiziționarea, instalarea, întreținerea și exploatarea sistemelor inteligente pentru gestionarea și monitorizarea oricărui tip de energie pentru asigurarea condițiilor de confort interior);

- ✓ înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață, cu respectarea normelor și reglementărilor tehnice.
- ✓ înlocuirea lămpilor cu un consum ridicat de energie electrică cu iluminat prin utilizarea unor lămpi cu eficiență energetică ridicată, durată mare de viață și asigurarea confortului corespunzător (ex. LED), inclusiv prin reabilitarea instalațiilor electrice – stâlpi, rețele, etc.;
- ✓ achiziționarea/instalarea de sisteme de telegestiune a iluminatului public;
- ✓ crearea/ extinderea/ reîntregirea sistemului de iluminat public;
- ✓ utilizarea surselor regenerabile de energie.

F) MOBILITATE ȘI REGENERARE URBANĂ, VALORIFICAREA PATRIMONIULUI LOCAL, NATURAL ȘI CULTURAL

F.1. ELEMENTE DE CONTEXT

F.1.1. MOBILITATE ȘI REGENERARE URBANĂ

Rețeaua urbană a României este alcătuită din 320 de localități urbane:

103 municipii și 217 orașe. Din totalul de 320 de localități urbane, 8 orașe au peste 200.000 de locuitori, 13 orașe se încadrează în categoria 100-200.000 de locuitori, 20 de orașe au o populație cuprinsă între 50-100.000 de locuitori, iar 279, printre care și orașul Băile Olănești, au sub 50.000 de locuitori (86%).

Raportul de țară din 2020 privind România atrage atenția asupra faptului ca „populația României a scăzut cu 3,8 milioane de locuitori față de 1990 și se preconizează că, pe fondul schimbărilor demografice, inclusiv a emigrării în număr mare a populației, va ajunge la 15 milioane până în 2070 față de nivelul actual de 19,4 milioane”. E necesară continuarea dezvoltării economice și creșterea calității vieții în special în zonele urbane, pentru reducerea acestui trend, mai ales având în vedere că peste 54% din populația României trăiește în orașe, cu potențial de creștere având în vedere media europeană de 75%.

Documentul Băncii Mondiale “România metropolitană” subliniază faptul că *”de-a lungul istoriei, nicio regiune sau țară, nu a reușit să se dezvolte fără a se urbaniza în paralel. Procesul de creștere economică la nivel mondial a fost însoțit în permanență de un process de urbanizare. Orașele generează dezvoltare și productivitate mairidicate, iar procesul dezvoltării și creșterii economice încurajează la rândul său procesul de urbanizare. Nu există în momentul de față nicio țară dezvoltată care să nu fie și o țară profund urbanizată.”*

Prin urmare, procesul de redresare economică și asigurarea rezilienței la situațiile de criză, precum și dezvoltarea competitive a României, este dependentă de dezvoltarea orașelor. Unul din obiectivele generale din Strategia de dezvoltare teritorială a României este „creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare și serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive” cu următoarele direcții de acțiune:

- ✚ Asigurarea unei accesibilități crescute la nivelul teritoriului și a unei conectivități eficiente între orașele mari și zona urbană funcțională;
- ✚ Creșterea atractivității spațiilor urbane și rurale prin îmbunătățirea funcțiilor rezidențiale, dezvoltarea unor spații publice de calitate și a unor servicii de transport adaptate nevoilor și specificului local.

Un alt obiectiv general al acestei Strategii este dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor funcționale urbane.

Acest lucru subliniază faptul că în jurul orașelor se dezvoltă zone funcționale, care trebuie să își apropie nivelul de dezvoltare de cel al orașelor. De asemenea, localitățile din România dispun de o varietate de resurse naturale și antropice care pun în valoare potențialul acestora de dezvoltare și conturează avantajele competitive pentru dezvoltarea activităților economice specifice potențialului local, cum ar fi turismul, agricultura specializată sau manufactură.

În același timp, Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 are ca obiective generale:

- ✚ Orașe și comunități durabile prin asigurarea condițiilor pentru o viață demnă, acces la locuințe și servicii de bază adecvate, sigure și accesibile;
- ✚ Accesul la transport public eficient, la prețuri echitabile și accesibile;
- ✚ Promovarea conceptului de smart city;

- + Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural;
- + Reducerea impactului negativ asupra mediului în orașe, inclusiv prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului și mediului în general.

F.1.2. VALORIFICAREA PATRIMONIULUI LOCAL, NATURAL ȘI CULTURAL

Patrimoniul local, natural și cultural reprezintă al patrulea pilon al dezvoltării durabile, alături de sectorul economiei, sectorul social și cel de mediu.

Acest al patrulea pilon al dezvoltării durabile reafirmă importanța identității și a specificității locale și regionale, care implică nevoia de protejare a patrimoniului local, natural și cultural și de conștientizare a valorii acestuia de către comunitate.

Contribuția culturii și patrimoniului local, natural și cultural la dezvoltare durabilă, reprezintă elemente definitorii pentru vitalitatea teritorială, prin punerea în valoare a elementelor de identitate locală, protejarea acestuia reprezentând unul dintre dezideratele și recomandările convențiilor de la nivel internațional, precum și al documentelor strategice de la nivel european. Pentru aceasta este nevoie de parteneriate eficiente între instituțiile responsabile, precum și între sectorul public și cel privat (profit și non-profit), ca formă de asumare comună a importanței sale pentru identitatea națională/locală și coeziunea socială.

A acțiunile UE în domeniul culturii sunt reglementate de articolul 167

din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care stabilește principiile și cadrul actual privind politicile în domeniul culturii. Agenda Europeană pentru cultură (2007) menționează în prim plan diversitatea culturală și dialogul intercultural, promovarea culturii ca un catalizator al creativității și cultura ca element vital în cadrul relațiilor internațional.

A agenda teritorială a Uniunii Europene 2020 menționează, printre provocările și potențialele dezvoltării teritoriale, „pierderea biodiversității; patrimoniul natural, peisagistic și cultural vulnerabil”, atragând atenția asupra priorităților vizând „gestionarea și conectarea valorilor ecologice, peisagistice și culturale ale regiunilor”. Articolul 38 precizează că valoarea ridicată a peisajelor rurale și rurale europene trebuie protejată și sporită din punct de vedere calitativ, ca atuurile pentru dezvoltare, în legătură cu posibilitatea creării de „locuri de muncă ecologice”, cu diversificarea funcțiilor recreative, cu procesul de consolidare a identității locale și regionale.

În România, patrimoniul local, natural și cultural este recunoscut la nivel național ca fiind, alături de creația contemporană, principalul domeniu de interes al acțiunilor și politicilor naționale. De asemenea, din ce în ce mai multe autorități locale recunosc cultura drept un element esențial al dezvoltării și realizează investiții în infrastructura culturală și în serviciile culturale și creative de natură să activeze acest potențial, cu sprijin de la bugetul de stat sau din fonduri europene. Acesta este însă un fenomen relativ recent, până la începutul anilor 2000 interesul autorităților locale fiind prea puțin centrat pe domeniul culturii, cu unele excepții notabile. Acest fapt, alături de efectele negative pe care le are, este remarcat de autorii

Studiului 21 – „Infrastructuri culturale”, elaborat în anul 2014 în vederea fundamentarii SDTR. Aceștia observau faptul că există o discrepanță importantă în domeniul cultural între zonele urbane foarte dezvoltate și cele slab dezvoltate, pe care o explicau prin „absența politicilor publice de educare și culturalizare a populației, care a condus la apariția disparităților în domeniul cultural, constând în absența aproape totală a ofertei culturale din mediul urban slab dezvoltat, ceea ce a condus treptat și la degradarea localurilor infrastructurilor culturale”. Existența unor centre culturale dezvoltate numai în câteva orașe mari ale țării, interesul scăzut pentru restul teritoriilor și pierderea tradițiilor au creat dezechilibre culturale care adâncesc problemele sociale și economice.

Din punct de vedere al angajamentelor statului român pe plan european și mondial , menționăm că România a aderat, de-a lungul timpului, la convenții importante care reglementează protejarea și promovarea patrimoniul local, natural și cultural, dintre care amintim:

- ✓ **Convenția privind diversitatea biologică, adoptată de Conferința Națiunilor Unite pentru Mediu și Dezvoltare, elaborată sub egida Programului Națiunilor Unite pentru Mediul Înconjurător și semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992, ratificată de România prin Legea nr. 58/1994;**
- ✓ **Convenția privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural, adoptată de Conferința generală a Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură la 16 noiembrie 1972, adoptată în România în 1990, prin Decretul Președintelui CPUN nr. 187/1990.**
- ✓ **Convenția culturală europeană (Legea 77/1991)**
- ✓ **Convenția UNIDROIT privind bunurile furate sau exportate ilegal, Roma, 1995 (Legea nr. 149/1997)**

- ✓ Convenția europeană pentru protecția patrimoniului arheologic, adoptată la La Valetta la 16 ianuarie 1992 (Legeanr.150/1997)
- ✓ Convenția europeană a peisajului, Florența, 20 octombrie 2000 (Legea nr. 451/2002)
- ✓ Convenția pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial, Paris, 2003 (Legea nr. 410/2005)

Din punctul de vedere al planificării sectoriale, fără a mai cita documentele cu acoperire tematică generală elaborate la nivel national/regional, menționăm:

- ✓ Strategia națională și planul de acțiune pentru conservarea biodiversității 2010-2020;
- ✓ Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României - Orizonturi 2013-2020-2030;
- ✓ Strategia sectorială în domeniul culturii și patrimoniului național pentru perioada 2014-2020;
- ✓ Strategia integrată de dezvoltare durabilă a județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022.

Din punctul de vedere al planificării strategice, Studiul 21 - „Infrastructuri culturale” remarca faptul că „diminuarea potențialului cultural și neimplicarea culturii în politicile de dezvoltare scad șansele consolidării educației cetățenilor, îmbunătățirii coeziunii sociale, a protejării și valorificării patrimoniului cultural și a dezvoltării economiei locale (turism, industrii creative și culturale).” De altel, în cadrul SDTR, cultura și patrimoniul național sunt integrate proceselor de dezvoltare teritorială, atât la nivel urban, cât și la nivel rural. Astfel, se au în vedere o serie de investiții integrate în acord cu specializarea teritorială, respectiv Reabilitarea patrimoniului urban construit și punerea în valoare a identității

arhitecturale și Valorificarea potențialului teritorial local, prin dezvoltarea infrastructurii turistice și de agrement și includerea acestora în circuitele turistice. Se remarcă, așadar, o corelare a intervențiilor din sfera culturii și a patrimoniului cultural, importante mai ales din perspectiva recunoașterii importanței conservării identității naționale și a întăririi legăturilor identitare, cu obținerea unei mai mari atractivități a spațiilor urbane și rurale.

Strategia națională și Planul de acțiune pentru conservarea biodiversității 2014-2020 identifică o serie de zone problematice în ceea ce privește arhitectura, amenajarea teritoriului, urbanismul și peisajul cultural și natural, printre care lipsa unei coerențe la nivelul politicilor publice, curențe legislative și un cadru instituțional deficitar. O lipsă a corelării prevederilor Convenției Europene a Peisajului, ratificată prin Legea nr. 451/2002, cu realizarea și evaluarea proiectelor de amenajare a teritoriului și de dezvoltare a infrastructurii (transport, energetic, producție) este de asemenea semnalată ca o curență pentru atingerea unei planificări urbane durabile și a unui management integrat al amenajării teritoriului. De altfel, Studiul 12 – „Protecția patrimoniului cultural, natural și a peisajului”, elaborat în anul 2014 în vederea fundamentării SDTR, menționează că, deși încă din anul 2008 actualul Minister al Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației a elaborat Metodologia de identificare și de evaluare a peisajului, aceasta nu a fost promovată printr-un act normativ. Totuși, după cum indică același studiu, documentațiile referitoare la peisaj au fost incluse în cadrul documentațiilor de urbanism și de amenajare a teritoriului, prin voința unor beneficiari și, mai ales, a unui grup restrâns de specialiști. Astfel, studiul recunoaște ca prioritară elaborarea unui cadrului legislativ unitar privind sistemul de protecție a patrimoniului natural, construit și a peisajului. În acest sens, Codul Patrimoniului Cultural va include un titlu

distinct privind Peisajul și Zonele Protejate, care va urmări elaborarea unor instrumente de protecție integrate din punct de vedere al peisajelor culturale și al celor naturale precum și de integrare a acestora în planurile de dezvoltare teritorială a României. Un alt document programatic la nivel național, Orientările strategice naționale pentru dezvoltarea durabilă a zonei montane defavorizate 2014-2020, remarcă tendința de modernizare a localităților mici și a satelor. Pe de o parte, aceasta a generat transformări necesare în ceea ce privește confortul vieții, precum modernizarea locuințelor sau sistemul de epurare/canalizare, însă, pe de altă parte, a condus la preluarea unor valori străine nu numai de specificul unei zone anume, ci chiar de specificul românesc (de exemplu, tipologia și stilul arhitectonic al noilor construcții sau materialele utilizate pentru înlocuirea/modernizarea elementelor de tâmplărie). În egală măsură, sunt identificate o serie de aspecte negative: tendința de migrație a populației, lipsa fondurilor pentru restaurarea monumentelor istorice și reabilitarea infrastructurii aferente, lipsa piețelor de desfacere pentru produsele artisanale meșteșugărești, precum și lipsa de interes a tinerilor în ceea ce privește meșteșugurile și metodele tradiționale în diverse arii de activitate.

În orașul Băile Olănești, județul Vâlcea, transformările din ultimii ani, generate de reșezarea populației în teritoriu, de extindere generalizată a arealelor locuite în defavoarea celor naturale au avut efecte grave asupra patrimoniului natural, cultural și peisajului.

Orașul Băile Olănești, județul Vâlcea, ca de altfel majoritatea localităților României, se confruntă cu o calitate scăzută a vieții culturale, generată de inexistența unei infrastructuri adecvate și adaptate în acest sens.

Pentru a spori atractivitatea zonei și a atrage noi investitori, autoritățile publice locale intenționează demararea unor investiții ample, astfel încât orașul Băile Olănești să devină una din zonele dezvoltate din punct de vedere cultural, economic și social din județul Valcea, prin mai bună valorificare a resurselor culturale, locale și naturale, revigorarea tradițiilor, crearea/ reabilitarea/ modernizarea infrastructurii culturale/ naturale/ sociale, punerea în valoare a poziționării geografice, în deplin respect față de mediul înconjurător.

Sunt necesare investiții în modernizarea infrastructurii și în dotarea corespunzătoare a instituțiilor de cultură, pentru ca acestea să poată răspunde exigențelor și tendințelor de consum cultural contemporane, în raport cu practicile actuale de producție culturală, formare profesională, conservare, restaurare, arhivare, inclusiv din punct de vedere logistic. Se au în vedere, în principal, investiții în infrastructura culturală, astfel încât să se asigure o diversificare a spațiilor pentru manifestarea ofertei culturale, prin promovarea unei abordări policentrice sau prin direcționarea predilectă către zonele care au o ofertă culturală relativ limitată și către noile zone imobiliare și rezidențiale care se vor dezvolta în localitate, respectând principiul accesibilității pentru persoanele cu dizabilități. De asemenea, se va urmări ca noile investiții să fie potențate de programarea unor acțiuni culturale realizate în parteneriat între autoritatea locală și operatori culturali publici sau privați.

F.2. VIZIUNE STRATEGICĂ

F.2.1. MOBILITATE ȘI REGENERARE URBANĂ

Transformarea orașului Băile Olănești într-un oraș modern care conciliază activitățile economice cu cele de agrement, dezvoltarea urbană cu dezvoltarea economică, păstrând identitatea locală și utilizând-o în beneficiul dezvoltării, ținând cont de stilul de viață al locuitorilor și vizitatorilor, oferind o mai bună calitate a vieții și o capacitate de adaptare crescută la situațiile de urgență.

F.2.2. VALORIFICAREA PATRIMONIULUI LOCAL, NATURAL ȘI CULTURAL

În condițiile în care patrimoniul local, natural și cultural reprezintă piatra de temelie a identității locale, dezvoltarea pe această direcție a orașului Băile Olănești, în perioada 2021-2027 se impune ca o necesitate. Se va urmări cu prioritate:

- ✓ conservarea și protejarea patrimoniul local, natural și cultural, precum și consolidarea identității sociale ca factori esențiali pentru durabilitate;
- ✓ conservarea valorilor comunitare și sustenabilitatea cunoștințelor tradiționale și specifice pentru generațiile viitoare;
- ✓ orientarea patrimoniul local, natural și cult către comunitate cu un rol esențial în combaterea sărăciei și a excluziunii sociale, având în vedere că reprezintă o sursă de dezvoltare economică și de coeziune socială;
- ✓ integrarea patrimoniul local, natural și cult în programele școlare pentru a conserva și promova identitatea locală;

- ✓ punerea în valoare a patrimoniul cultural imaterial pentru a încuraja dezvoltarea locală și regional - prin concentrarea asupra elementelor specifice și unice se atrage atenția asupra lucrurilor de care comunitatea locală poate fi mândră;
- ✓ dezvoltarea unui spirit de identitate prin sensibilizarea cu privire la valorile de patrimoniu, stimularea unui sentiment de apartenență, conectarea la conceptele planificării spațiilor publice și aprecierea acestor valori. Aceasta poate contribui la dezvoltarea parteneriatului social și a structurilor de parteneriat public-privat, în timp ce eforturile de păstrare a patrimoniului cultural pot contribui la crearea de locuri de muncă și pot încuraja economia socială. În acest sens, se consideră important schimbul de bune practici din alte țări în materie de inventariere și protecție a patrimoniului local, natural și cultural în ansamblu;
- ✓ ca politica de dezvoltare durabilă a patrimoniului local, natural și cultural să fie benefică pe termen scurt, mediu și lung pentru îmbunătățirea situației economice și a calității vieții. Patrimoniul local, natural și cultural poate fi un motor pentru planificarea incluzivă a dezvoltării locale și pentru dezvoltarea industriilor creative; el contribuie la creșterea economică prin sporirea accesului la bunurile locale, natural și culturale. Un element important al competitivității poate consta în deschiderea față de soluții inovatoare de păstrare a patrimoniului local, natural și cultural, puse în aplicare și prin intermediul unor parteneriate public-privat;
- ✓ promovarea turismului cultural. Patrimoniul cultural reprezintă un puternic factor de dezvoltare locală și regională, favorabil incluziunii pentru întreaga populație, care creează importante bunuri materiale prin promovarea turismului cultural durabil,

- responsabil și de calitate, a cărei dezvoltare depinde de patrimoniul material și imaterial al colectivității;
- ✓ digitalizarea patrimoniului local, natural și cultural și a monumentelor istorice, în accesibilitatea online a acestora și în conservarea pentru generațiile viitoare. Atunci când se redefinește abordarea generală și rolul patrimoniului local, natural și cultural, trebuie luate măsurile ce se impun pentru a atinge un public larg și a exploata beneficiile noilor tehnologii, recurgând la noi instrumente de comunicare, facilitând crearea de comunități și intensificând schimbul de cunoștințe, activitățile culturale, educaționale și de cercetare. Digitalizarea și noile tehnologii oferă oportunități de inovare pentru îmbunătățirea competitivității; industriile creative și inovatoare și materialul cultural digitalizat care le stă la dispoziție se consolidează reciproc;
 - ✓ protejarea și exploatarea valorii intrinseci a patrimoniului local, natural și cultural în mod durabil și dezvoltarea cooperării, de preferință într-un mod sistematic, între autoritățile locale și regionale și organismele responsabile pentru educație, cultură și patrimoniu pentru a putea servi obiectivului de informare a publicului într-o formă ușor de înțeles. Cooperarea creează contacte interpersonale, consolidează încrederea și reprezintă o garanție pentru găsirea unor soluții comune la provocări comune;
 - ✓ punerea în practică a proiectelor de cooperare tematică în domeniul patrimoniului local, natural și cultural prin implicarea activă a tuturor actorilor relevanți în procesul decizional, promovând o guvernanță participativă eficientă.

F.3. OBIECTIVE

F.3.1. MOBILITATE ȘI REGENERARE URBANĂ

Obiectivul general

Obiectivul general este creșterea calității vieții, atractivitatea și capacitatea de reziliență a orașului Băile Olănești prin asigurarea mobilității, prin regenerare urbană și prin concilierea dezvoltării urbane cu dezvoltarea economică.

Obiective specifice

1. Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii urbane a orașului Băile Olănești
2. Păstrarea personalității și caracteristicilor orașului Băile Olănești prin măsuri de regenerare urbană specifice
3. Îmbunătățirea atractivității și calității vieții în zonele gri ale orașului Băile Olănești
4. Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi pentru reducerea poluării

F.3.2. VALORIFICAREA PATRIMONIULUI LOCAL, NATURAL ȘI CULTURAL

Obiectivul general

Obiectivul general îl reprezintă valorificarea resurselor locale, naturale și culturale ale orașului Băile Olănești, județul Vâlcea – elemente de identitate locală și regională, precum și concilierea dezvoltării urbane cu

dezvoltarea economică, pentru o dezvoltare teritorială durabilă și o calitate ridicată a vieții.

Obiective specifice

1. Susținerea dezvoltării durabile a orașului Băile Olănești, județul Vâlcea prin valorificarea patrimoniului local, natural și cultural

2. Valorificarea patrimoniului local, natural și cultural existent la nivelul orașului Băile Olănești, județul Vâlcea, prin măsuri de creștere a accesibilității, reabilitare și informare, pentru dezvoltare teritorială durabilă verde și calitate ridicată a vieții.

f.4. Reforme specifice domeniului

F.4.1. MOBILITATE ȘI REGENERARE URBANĂ

Scopul reformelor la nivelul autorităților publice locale este de a promova conceptul de dezvoltare urbană sustenabilă și inteligentă a orașului Băile Olănești în acord cu dezvoltarea economică cu impact direct asupra standardelor de locuit, calității vieții și îmbunătățirea condițiilor de conviețuire socială

În acest sens, sunt propuse următoarele elemente de reformă:

- Elaborarea, aprobarea și implementarea unor strategii locale privind gestionarea inteligentă a traficului și siguranța rutieră cu scopul de a asigura un management corespunzător al riscului de accidente rutiere;
- Consolidarea capacității de implementare a proiectelor de investiții cu finanțare din fonduri externe nerambursabile prin promovarea parteneriatelor cu autoritățile publice locale de la nivel județean sau național;

S.C. ETIAN CONSULT S.R.L.

Str. Regina Maria, bl. C19, sc. B, ap. 19, Râmnicu Vâlcea

- ✚ Implementarea de investiții specifice și reglementarea cadrului legal pentru implementarea proiectelor de mobilitate urbană destinate dezvoltării localității
- ✚ Îmbunătățirea standardelor de locuit ale populației și reglementarea cadrului legal pentru implementarea proiectelor de regenerare urbană cu finanțare din fonduri externe nerambursabile pentru îmbunătățirea standardelor de locuit ale populației
- ✚ Creșterea gradului de accesibilitate a populației la serviciile publice, precum și a calității serviciilor publice prestate de interes local prin digitalizare, inclusiv prin dotarea acestora cu echipamente IT

F.4.2. VALORIFICAREA PATRIMONIULUI LOCAL, NATURAL ȘI CULTURAL

Scopul reformelor la nivelul autorităților publice locale este de a valorifica resursele de patrimoniu local, natural și cultural pentru a promova conceptul de dezvoltare urbană sustenabilă și inteligentă a orașului Băile Olănești, județul Vâlcea în acord cu dezvoltarea economică cu impact direct asupra standardelor de locuit, calității vieții și îmbunătățirea condițiilor de conviețuire socială.

În acest sens sunt propuse următoarele elemente de reformă:

1. Consolidarea capacității de implementare a proiectelor de investiții cu finanțare din fonduri externe nerambursabile sau de la bugetul de stat, inclusiv, după caz, prin promovarea parteneriatelor între autoritățile publice locale și operatorii economici;

2. Valorificarea patrimoniului local, natural și cultural pentru creșterea gradului de atractivitate a orașului Băile Olănești, județul Vâlcea și pentru îmbunătățirea standardelor de locuit la nivelul populației, precum și valorificarea potențialului de creștere economică a orașului Băile Olănești, județul Vâlcea cu impact asupra ameliorării situației economice a acesteia în situații de criză;

3. Promovarea unei abordări integrate a intervențiilor pentru dezvoltare teritorială, cu evidențierea rolului culturii. Existența unei oferte artistice accesibile cetățenilor, aprecierea și punerea în valoare a patrimoniului sunt indicatori ai vitalității culturale și trebuie integrate în planificările teritoriale pentru creșterea calității vieții și ca resurse pentru antreprenariat creativ în mediul urban. Vor fi promovate proiectele și programele operatorilor culturali publici și privați care urmăresc, în principal: conectarea regională a programelor și proiectelor de intervenție culturală; reabilitarea patrimoniului și activarea sa prin proiecte culturale dedicate; implicarea comunităților locale (inclusiv prin acțiuni derulate în regim de voluntariat) în cadrul unor programe locale de protejare a patrimoniului cultural construit și a celui natural-peisagistic; promovarea expresiilor culturale specifice, inclusiv prin formate adaptate pentru persoanele cu dizabilități; dezvoltarea și organizarea comunitară, inclusiv prin implicarea școlilor și a ONG-urilor, pentru identificarea resurselor culturale la nivel local și regional.

4. Susținerea unei dezvoltări durabile prin turism cultural. Turismul cultural generează valoare economică și poate reprezenta o soluție de dezvoltare pentru unele comunități. De asemenea, accesul public la obiectivele de patrimoniu cultural aflat în proprietate privată este o formă de recunoaștere a valorii culturale, cu valențe economice și sociale importante la nivelul comunității. Promovarea și conectarea la itinerariile culturale tematice locale și regionale activează infrastructura de turism și

oferta culturală. Vor fi promovate proiectele și programele operatorilor culturali publici și privați care urmăresc, în principal: realizarea, modernizarea și exploatarea de rețele și trasee cultural-turistice care promovează elementele de patrimoniu local, natural și cultural și conectarea acestora, după caz, cu unele monumente de categoria A sau B din localitate și din vecinătate sau cu cele care au relevanță în contextul cultural respectiv; conectarea de itinerarii culturale tematice cu trasee similare la nivel local/regional/nețional/european/internațional; includerea monumentelor istorice și a peisajelor cultural-naturale în traseele realizate de operatorii de turism; promovarea cunoașterii identității și a patrimoniului cultural local și regional, material și imaterial prin campanii și evenimente dedicate; dezvoltarea de servicii și infrastructură de informare despre oferta culturală locală și regională și valorile de patrimoniu care se pot constitui în repere turistice, inclusiv a traseelor culturale accesibile persoanelor cu dizabilități; itinerarea unor expoziții care să pună în valoare patrimoniul local, natural și cultural mobil, inclusiv cu participarea deținătorilor privați.

5. Dezvoltarea infrastructurii de servicii și a ofertei culturale pentru producție și consum culturale de proximitate. Vor fi promovate proiectele și programele operatorilor culturali publici și privați care urmăresc, în principal: încurajarea accesului tinerilor la spații (convenționale și neconvenționale) în care să-și poată exprima potențialul creativ și inovativ; constituirea și dezvoltarea unor hub-uri și a unor clustere creativ-inovative locale, luând în considerare din start nevoia dotărilor TIC necesare și principiul accesibilității pentru persoanele cu dizabilități și posibilitatea utilizării dispozitivelor și tehnologiilor asistive; diversificarea și sporirea calității ofertei culturale adresate comunităților locale, realizată cu sprijinul unor operatori culturali de proximitate; diversificarea ofertei de activități culturale din așezămintele culturale și din biblioteci, pentru a răspunde

nevoilor actuale și a celor care pot fi anticipate pentru comunitățile locale, inclusiv prin încurajarea persoanelor cu dizabilități de a-și valorifica potențialul creator, artistic și intelectual; încurajarea tinerilor de a descoperi, păstra și colecționa într-o manieră competentă (cu posibilitatea de a solicita asistență de specialitate) patrimoniul etnografic, ca formă distinctă a identității spirituale la nivel local/regional.

G) SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ

G.1. ELEMENTE DE CONTEXT

Recomandările specifice de țară aferente anilor 2019-2020 evidențiază problemele structurale legate de eficacitatea, accesibilitatea și reziliența sistemelor de sănătate, probleme evidențiate și de criza provocată de pandemia de COVID-19. Aceste lucruri pot accentua inegalitățile în ceea ce privește accesul, în special pentru grupurile defavorizate.

Recomandările specifice de țară evidențiază faptul că problemele sunt legate de finanțarea insuficientă acordată investițiilor în domeniul sănătății, de coordonarea și integrarea limitată a îngrijirilor, de asistența medicală primară deficitară, de obstacolele persistente în calea accesului la asistență medicală și de faptul că nu sunt satisfăcute toate nevoile de asistență medicală, în special ale persoanelor celor mai vulnerabile.

În România, cheltuielile cu asistența medicală sunt în continuare foarte scăzute. În 2017, s-au cheltuit pentru asistența medicală aproximativ 5,2% din PIB-ul României, în comparație cu 9,8% în UE, în pofida faptului că cheltuielile cu asistența medicală ca procent din totalul cheltuielilor publice au crescut în mod constant în anii precedenți. Dotarea cu echipamente

terapeutice și de diagnosticare esențiale, cum ar fi scanerile medicale și instalațiile de radioterapie, sunt printre cele mai deficitare din UE.

Dea înainte de criza provocată de virusul SARS-Cov 2, cazurile de nevoi medicale nesatisfăcute erau în creștere, este foarte probabil ca accesul la asistența medicală să se fi deteriorat între timp. Pandemia a evidențiat și mai mult disparitățile regionale și problema accesului la servicii medicale.

În prezent, rețeaua de servicii de asistență medicală primară din România nu reușește să furnizeze eficient servicii medicale populației. Continuă să existe inechități în accesul la servicii de sănătate și în rândul unor grupuri populaționale vulnerabile. Serviciile de bază la nivelul comunităților nu sunt dezvoltate, procesul de descentralizare fiind în egală măsură o oportunitate, dar și un risc în același timp. Asistența medicală primară, prin transformarea medicilor de medicină generală în medici de familie nu și-a atins scopul propus în acoperirea cu servicii de sănătate de bază, în parte din cauza reglementărilor insuficiente și în permanentă schimbare, a infrastructurii deficitare și a finanțării limitate care au redus motivația absolvenților universităților de medicină de a opta pentru aceasta specialitate și de a o practica mai ales în mediul mic urban și în cel rural, dar și datorită lipsei unor politici publice care să condiționeze sau să stimuleze medicii de familie existenți să desfășoare o activitate pro-activă în familii și comunități, focalizată pe prevenție primară, secundară și terțiară.

În acest context, în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea, dezvoltarea serviciilor de sănătate la nivel comunitar constituie alternativa cost-eficace de asigurare a accesului populației, în special a categoriilor de populație vulnerabile, inclusiv populației de etnie rromă, la servicii de asistență

medicală de bază, precum și o condiție necesară pentru restructurarea serviciilor specializate.

Se impune dezvoltarea de sisteme de prevenire și tratare moderne, performante, accesibile tuturor categoriilor de persoane afectate, precum și a unui sistem eficient de servicii medicale, care să contribuie la:

- atingerea obiectivului general strategic al localității și anume la creșterea calității vieții;
- îmbunătățirea calității serviciilor de asistență medicală;
- creșterea gradului de acces a populației la serviciile medicale primare;
- educarea populației cu privire la accesarea serviciilor de sănătate la o perioadă regulată de timp pentru prevenirea situațiilor de urgență, prin susținerea și promovarea modului de viață sănătos.

Totodată, se impune cu prioritate crearea unei infrastructuri destinată oferirii unor servicii de asistență medicală comunitară (absolut necesare populației), furnizate integrat cu cele sociale și educaționale.

Aceasta, în contextul în care mai multe categorii ale populației se confruntă cu diverse forme de excluziune socială sau sunt expuse unui risc ridicat de excluziune din motive care uneori, dar nu întotdeauna, sunt asociate cu sărăcia. Cum grupurile vulnerabile întâmpină probleme specifice pentru care politicile generale nu pot oferi o soluție viabilă, acestea au adesea nevoie de servicii integrate și adaptate, menite să le sporească participarea socială sau economică. Identificarea și răspunsul adecvat la nevoile specifice ale categoriilor sărace și vulnerabile sunt esențiale pentru elaborarea și implementarea unor politici de incluziune socială eficiente.

Diferite servicii sociale legate de educație, ocupare a forței de muncă, îngrijire a sănătății, asistența socială, locuire și alte servicii publice ar trebui, în combinație cu beneficiile sociale, să ajute familiile sărace să-și gestioneze mai eficient viețile și să ofere o îngrijire adecvată copiilor lor. În prezent, familiile aflate în săracie extremă se confruntă cu multe obstacole atunci când încearcă să acceseze aceste servicii.

În primul rând, adesea nu știu că aceste servicii există, dar chiar și atunci când dispun de această informație, nu pot utiliza aceste servicii din cauza discriminării sau pentru că sunt insuficiente, complicat sau costisitor de accesat. De aceea, la nivel instituțional, este vitală integrarea diferitelor servicii prin coordonarea reală între instituțiile implicate, atât pe orizontală, cât și pe verticală. În același timp, la nivelul populației extrem de sărace, în special din zonele marginalizate, sunt absolut necesare programe de mediere sau facilitare socială pentru a ajuta aceste familii să acceseze beneficii și servicii sociale. Integrarea completă a serviciilor presupune abandonarea abordării fragmentare prin care fiecare instituție lucrează numai în cadrul propriului domeniu specific de responsabilitate și adoptarea echipelor inter-instituționale, la nivelurile național, regional și local.

Tuturor categoriilor vulnerabile, indiferent de dimensiunea lor, trebuie să li se ofere șanse egale de a-și atinge potențialul și de a juca un rol activ în societate. În România, se estimează că în categoria persoanelor vulnerabile sunt incluse: un număr estimat de 1,85 milioane de romi, aproximativ 1,4 milioane de copii săraci (cu vârste cuprinse între 0 și 17 ani), peste 725.000 de persoane cu vârsta peste 80 de ani, 687.000 de copii și adulți cu dizabilități care traiesc în familie și alți 16.800 care traiesc în

instituții, peste 62.000 de copii cuprinși în sistemul de protecție specială (fie în centre de plasament, fie în servicii de tip familial) și aproximativ 1.500 de copii abandonați în unitățile medicale.

G.2. VIZIUNEA STRATEGICĂ

În perioada 2021-2027, în cadrul acestei direcții de dezvoltare se va urmări, cu precădere:

1. realizarea unei infrastructuri sanitare publice adaptate nevoilor și provocărilor actuale, în acord cu standardele europene și cu condițiile igienico-sanitare naționale în vigoare, pentru a crește accesul pacienților la servicii medicale de calitate, eficiente și eficace, precum și la servicii medicale complexe de diagnostic și tratament

2. o abordare integrată a furnizării serviciilor medicale cu cele educaționale și sociale, astfel încât să se asigure accesul facil al persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea la astfel de servicii.

3. oferirea de șanse egale tuturor categoriilor vulnerabile, indiferent de dimensiunea lor, pentru a-și atinge potențialul și de a juca un rol activ în societate

4. consolidarea și îmbunătățirea serviciilor sociale la nivel comunitar, dezvoltarea echipelor comunitare de intervenție integrată pentru furnizarea serviciilor sociale de educație, ocupare, sănătate și programe de intermediere socială și facilitare la nivel comunitar, în special în zonele sărace și marginalizate

5. sporirea accesului unor grupuri vulnerabile la servicii sociale (cum ar fi copiii lipsiți de îngrijire parentală sau abuzați, persoane vârstnice singure și/sau dependente, persoane cu dizabilități, persoane care suferă de

adicții si boli cronice, persoane cu boli rare sau victime ale unui abuz si persoanele fara adapost);

6. dezvoltarea mai multor tipuri specifice de servicii medicale și sociale (cum ar fi intervenția rapida, îngrijirea pe termen lung, îngrijirea ambulatorie si la domiciliu, locuințe sociale, o gama ampla de servicii de susținere a incluziunii/ participarii, servicii integrate, echipe mobile multidisciplinare si altele).

G.3. OBIECTIVE

Obiectivul general

Obiectivul general îl reprezintă îmbunătățirea rezilienței sistemului public de sănătate și protecție socială din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea, prin investiții în infrastructură care să asigure un acces facil al populației la servicii medicale de calitate, eficiente și eficace, furnizate separat sau, după caz, integrat cu cele sociale si educaționale.

Obiective specifice

Realizarea unui sistem medical și social eficient și accesibil tuturor locuitorilor orașului Băile Olănești, județul Vâlcea, în special persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, constituie o condiție esențială pentru creșterea calității și duratei de viață, dar și creșterea rezilienței în situații extreme ca cea cauzată de actuala pandemie, rezultând următoarele obiective specifice:

1. Creșterea accesului la servicii publice de sănătate de înaltă calitate și îmbunătățirea accesului la servicii multidisciplinare prin investiții în infrastructura unităților sanitare;

2. Crearea accesului la servicii medicale de calitate, eficiente și eficace, furnizate integrat cu cele sociale și educaționale

3. Elaborarea unei politici publice pentru serviciile de e-sănătate, inclusiv telemedicina pentru asigurarea accesului la serviciile medicale, inclusiv pentru comunitățile marginalizate, colectarea, analiza și diseminarea datelor, pregătirea medicilor pentru serviciile de e-sănătate și alte măsuri similare.

4. Reducerea saraciei concentrate zonale și persistente din comunitățile marginalizate prin implementarea 'pachetelor' de servicii sociale integrate (echipe comunitare de intervenție integrată și centre comunitare multi-funcționale); acces coordonat la educație, sănătate, ocupare și locuire.

G.4. REFORME SPECIFICE

În domeniul sănătății și protecției sociale prin reformele propuse se are în vedere creșterea gradului de accesibilitate a populației orașului Băile Olănești la serviciile publice sociale și de sănătate, promovarea conceptului de e-sănătate și dotarea cu echipamente moderne, în vederea creșterii capacității de reziliență a sistemului social și de sănătate.

În acord cu obiectivele specifice menționate anterior, dar și cu scopul reformei au fost stabilite pentru domeniul sănătății și protecției sociale o serie de elemente de reformă:

1. Reabilitarea, modernizarea și dotarea corespunzătoare a dispensarului medical din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea, în scopul

S.C. ETIAN CONSULT S.R.L.

Str. Regina Maria, bl. C19, sc. B, ap. 19, Râmnicu Vâlcea

îmbunătățirii indicatorilor stării de sănătate, a nivelului de trai al populației prin acțiuni de prevenție și intervenție specializată, precum și prin creșterea accesului la servicii medicale de calitate și a sporirii gradului de incluziune socială a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile din punct de vedere economic, social sau al stării de sănătate;

2. Realizarea unui centru comunitar integrat ce va furniza servicii medicale de calitate, eficiente și eficace, furnizate integrat cu cele sociale și educaționale;

3. Dezvoltarea serviciilor de prevenție medicală pentru a crește speranța medie de viață în cazul bolilor prevenibile dar și pentru a asigura o stare de sănătate corespunzătoare populației;

4. Înființarea unui centru de zi sau a unor locuințe protejate care să faciliteze procesul de integrare a persoanelor adulte cu dizabilități în comunitate, făcând tranziția de la instituțiile/ centrele rezidențiale de tip vechi, prin dobândirea de deprinderi, competențe și abilități necesare integrării; o locuință protejată va fi dimensionată pentru cel mult 10 persoane;

5. Construcția infrastructurii de servicii sociale fără componentă rezidențială, destinată copiilor;

6. Construcția de case de tip familial pentru copii;

7. Înființarea de servicii sociale prin centrele de zi, unitățile de îngrijire la domiciliu și/ sau cantine sociale destinate grupului vulnerabil "persoane vârstnice";

8. Oferirea către populație a unor pachete integrate care să includă o varietate de servicii, cum ar fi servicii de educație, ocupare, sănătate, asistența socială, locuire și alte servicii publice, suplimentar față de beneficiile de asistența socială;

9. Înlăturarea barierelor de accesare a serviciilor cum ar fi cele privind lipsa informării, incapacitatea de accesare a serviciilor existente sau discriminarea;

10. Oferirea de servicii de informare, mediere facilitare pentru familiile sarace, în special cele din zonele marginalizate, pentru a accesa serviciile sociale;

11. Anagajarea unui număr mai mare de specialiști mai bine instruiți în sectorul medical și în cel social, ca și condiție absolut necesară în vederea dezvoltării unor servicii primare integrate, multi-disciplinare la nivel comunitar;

12. Creșterea gradului de accesibilitate al populației și implementarea prestării serviciilor de analize medicale mobile pentru asigurarea accesului populației la serviciile publice de sănătate.

H) EDUCAȚIE

H.1. ELEMENTE DE CONTEXT

În ciuda faptului că nivelul de educație este factor-cheie al dezvoltării naționale, deoarece determină în mare măsură activitatea economică și productivitatea, precum și mobilitatea forței de muncă, creând premisele, pe termen lung pentru existența unui nivel mai ridicat de trai și de calitate a vieții, conform datelor statistice din Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2014-2020:

a) rata părăsirii timpurii a școlii în România, respectiv 18,1% în 2014, în creștere cu 0,8 puncte procentuale față de anul precedent și la 7 puncte procentuale peste media europeană de 11,1%, este una din cele mai ridicate din Europa, cu o evoluție sinuoasă, fără un progres semnificativ în direcția țintei naționale, de 11,3%, pentru anul 2020;

b) ponderea absolvenților de învățământ terțiar a înregistrat un progres bun în direcția țintei naționale, de 26,7% pentru 2020, în creștere de la 16,8% în 2009, la 25% în 2014. Cu toate acestea, se constată un decalaj semnificativ între valorile indicatorului la nivel național și cele la nivelul UE 28: media europeană de 37,9% în 2014, ținta europeană de 40% pentru 2020.

c) se constată impactul redus al serviciilor de orientare în cariera oferite elevilor de gimnaziu, care ar contribui semnificativ la informarea și constientizarea abilităților native ale elevilor, atât de către aceștia, cât și de către familii și cadre didactice;

d) România continuă să se situeze pe penultimul loc între țările europene participante în programul PISA20. În ciuda unui progres bun înregistrat față de testarea anterioară la evaluarea PISA 2009, rezultatele tinerilor români, în vârstă de 15 ani, participanți la testele PISA din anul 2012, indică un procent foarte ridicat al celor cu competențe scăzute de citire - 37,3%, matematică - 40,8% și științe exacte - 37,3%, în condițiile în care media europeană, în același an, a fost de 17,8% la citire, 22,1% la matematică și 16,6% la științe, iar ținta din Cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale ET 2020 propusă la nivel european pentru anul 2020 este de 15%;

e) în contextul crizei economice și financiare, rata de ocupare a absolvenților cu vârstă cuprinsă între 20 și 34 de ani, la cel mult 3 ani de la absolvire, a cunoscut o evoluție descrescătoare după anul 2009. În cazul absolvenților de învățământ secundar superior ISCED 3-4, rata de ocupare în 2014 a fost de 57,2%, față de 69,1% în 2009. Cu o rată a ocupării absolvenților de 66,2% în anul 2014, pe ansamblul nivelurilor de educație ISCED 3-8, România se plasează sub media europeană, de 76,2% și departe de ținta de 82%, propusă la nivel european pentru anul 2020;

f) in ansamblul populatiei active, cu varsta cuprinsa intre 20 si 64 de ani, rata de ocupare in Romania a fost, in 2014, de 65,7% fata de media europeana de 69,2%, fara progrese semnificative in perioada analizata, in raport cu tinta de 70%, asumata la nivel national pentru anul 2020;

g) rata de participare a adultilor in programe de formare pe parcursul intregii vietii a fost, in 2014, de 1,5 %, mult sub valoarea europeana de 10,5% si departe de tinta de 12% propusa de Romania pentru 2020.

Toate acestea in contextul in care tintele strategice asumate de Romania pentru anul 2020, adoptate in cadrul ET 2020 au fost urmatoarele:

1) pana in 2020, in medie, cel putin 15 % dintre adulti ar fi trebuit sa participe la programele de invatare de-a lungul vietii;

2) pana in 2020, procentul persoanelor cu varsta de 15 ani, cu competente scazute de citire, matematica si stiinte exacte, ar fi trebuit sa fie mai mic de 15 %;

3) pana in 2020, proportia persoanelor de 30-34 de ani, care au absolvit invatamantul tertiar, ar fi trebuit sa fie de cel putin 40 %;

4) pana in 2020, proportia parasirii timpurii a scolii din sistemele de educatie si formare, ar fi trebuit sa fie sub 10%;

5) pana in 2020, cel putin 95 % dintre copiii cu varsta cuprinsa intre 4 ani si varsta pentru inscrierea obligatorie la scoala primara, ar fi trebuit sa beneficieze de educatie prescolara;

6) pana in 2020, proportia de absolventi angajati cu varste cuprinse in 20 si 34 de ani, care au finalizat sistemul de educatie si de formare profesionala cu cel mult trei ani inaintea anului de referinta, ar fi trebuit sa fie de cel putin 82%, comparativ cu 76,5 % in 2010.

Din păcate, acest deziderate nu s-au putut realiza, neexistând o infrastructura adecvata/corespunzatoare ciclurilor educationale.

Infrastructura educationala este esentiala pentru educatie, dezvoltarea timpurie a copiilor, pentru construirea de abilitati sociale si a capacitatii de integrare sociala.

De aceea, în perioada 2021-2027, este absolut necesară creșterea accesului, calitatii și a atractivității educației, pentru a contribui la creșterea ratei de participare la educație, la reducerea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, la o rată mai mare de absolvire a învățământului obligatoriu și la creșterea ratei de tranziție spre niveluri superioare de educație.

Pe de altă parte, Consiliul Uniunii Europene, prin recomandările specifice de țară (RST) privind Programul național de reformă al României pentru perioada următoare, a subliniat, pe de o parte, că echitatea, incluziunea, calitatea educației, dar și capitalul uman rămân provocări importante, fiind necesare reforme strategice în acest domeniu, iar pe de altă parte că nu se constată nicio îmbunătățire a rezultatelor școlare, în special în rândul copiilor din zonele defavorizate din punct de vedere economic.

Echitatea, caracterul incluziv și calitatea educației depind în mare măsură de infrastructura existentă. România dispune de o infrastructură educațională învechită, nesigură, ineficientă din punct de vedere energetic și cu un nivel scăzut al accesibilității persoanelor cu dizabilități. Conform Planurilor de Analiză și Acoperire a Riscurilor (PAAR), un procent important de unități și instituții de învățământ de stat, în special cele pre-școlare de stat pentru acces la educația bazată pe inovație, creativitate și specializare inteligentă, funcționează în clădiri încadrate ca având risc seismic sau niveluri ridicate de risc la incendiu. De asemenea, în lipsa unor dotări

corespunzătoare și servicii conexe de calitate (spații de cazare, de informare și documentare, masă și recreere), unitățile de învățământ sunt neatractive pentru elevi, studenți și pentru mediul de afaceri.

Criză epidemiologică a evidențiat din nou principalele lacune ale procesului de educație și formare profesională. De aceea, condiția esențială pentru furnizarea unor servicii educaționale de calitate, incluzive și atractive constă în modernizarea infrastructurii educaționale. Dezvoltarea competențelor necesare parcurgerii etapelor de tranziție ecologică și digitală în cadrul noilor locuri de muncă depind în special de infrastructura primară și de dotările utilizate în procesele educaționale și de formare profesională.

Astfel, investițiile care vizează reducerea decalajului în ceea ce privește infrastructura educațională (inclusiv din punct de vedere al dotărilor) în raport cu statele membre ale UE vor contribui esențial la diminuarea riscurilor și efectelor potențialelor fenomene natural distructive sau epidemiologice, precum și la creșterea eficienței energetice. De asemenea, intervențiile în domeniul modernizării și extinderii infrastructurii educaționale vor conduce la creșterea accesului echitabil și incluziv pentru toți elevii la serviciile oferite de către unitățile și instituțiile de învățământ.

Este necesară și obținerea unor spații educaționale mai mari, mai pregătite în raport cu eventuale crize epidemiologice, similare celei cauzate de virusul SARS-CoV-2, și dotate adecvat, atât pe infrastructură fizică cât și digitală – 5.000 din cele 22.000 de școli nu beneficiau de acces la internet în septembrie 2020 (Education and Training Monitor, 2019).

Pentru a răspunde prevederilor Pactului Verde, este necesar ca investițiile să fie orientate către obținerea unui randament energetic, eficient al edificiilor.

Din perspectiva îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, este esențial ca prin noile facilități oferite, mediile de învățare să se modernizeze, flexibilizeze, iar procesul educațional să devină mai calitativ, accesibil și atractiv, inclusiv pentru elevii care provin din medii defavorizate.

Sistemul național de învățământ preuniversitar cuprinde următoarele niveluri:

a) educația timpurie (0-6 ani), formată din nivelul antepreșcolar (0-3 ani) și învățământul preșcolar (3-6 ani), care cuprinde grupa mică, grupa mijlocie și grupa mare;

b) învățământul primar, care cuprinde clasa pregătitoare și clasele I-IV;

c) învățământul secundar, care cuprinde:

(i) învățământul secundar inferior sau gimnazial, care cuprinde clasele V-VIII;

(ii) învățământul secundar superior care poate fi:

+ învățământ liceal, care cuprinde clasele de liceu IX-XII/XIII, cu următoarele filiere: teoretică, vocațională și tehnologică;

+ învățământ profesional cu durata de minimum 3 ani;

d) învățământul terțiar nonuniversitar, care cuprinde învățământul postliceal.

Învățământul liceal este organizat în două cicluri care se succedă:

ciclul inferior al liceului, format din clasele a IX-a - a X-a, și ciclul superior al liceului, format din clasele a XI-a - a XII-a/a XIII-a.

Pe termen mediu și lung se așteaptă ca investițiile în reabilitarea/modernizarea/ extinderea infrastructurii educaționale să contribuie la atenuarea impactului social și economic generat de criza epidemiologică, precum și la îndeplinirea recomandărilor specifice de țară, prin următoarele efecte înlănțuite:

- ✓ Creșterea calității învățământului timpuriu și gimnazial prin asigurarea condițiilor de desfășurare, ceea ce duce la îmbunătățirea randamentului părinților, care pot beneficia de program de școală după școală;
- ✓ Creșterea participării la procesul educațional și a șanselor de depășire a stării de vulnerabilitate pentru copiii și tinerii aflați în risc de sărăcie și excluziune socială, prin oferirea unor programe educaționale de calitate împreună cu servicii integrate conexe (cazare, masă, spații de recreere ș.a.);
- ✓ Diminuarea situațiilor de excluziune socială și profesională pe criteriul lipsei competențelor adecvate cerințelor și nevoilor pieței forței de muncă, aflate într-un context imprevizibil de funcționare;
- ✓ Îmbunătățirea rezultatelor școlare, în special în rândul copiilor și tinerilor din zonele defavorizate din punct de vedere economic;

În orașul Băile Olănești, județul Vâlcea, ca urmare a noilor reglementari impuse de Legea educației naționale nr. 1/2011 scolile cu efectivele mai mici decât cele prevazute în acest act normativ și-au

personalitatea juridica si a trebuit să se comaseze cu alte unități care au acest statut.

Drept consecință, în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea a avut loc un proces de raționalizare a rețelei școlare, prin închiderea acelor unități care nu aveau un număr suficient de elevi și preluarea activităților chiar de către alte unități de învățământ

Acest fenomen, alături de introducerea clasei pregătitoare în învățământul primar, au condus la o reorganizare pe verticală a sistemului de educație din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea și au determinat o presiune sporită asupra infrastructurii educaționale cu personalitate juridică întrucât capacitatea de cuprindere a acestora este insuficientă pentru a asigura participarea tuturor copiilor la o educație de calitate.

Acest proces continuă și în prezent. Din dorința de a asigura o infrastructură adecvată/corespunzătoare ciclurilor educaționale se impune extinderea/ modernizarea/ reabilitarea clădirilor unități de învățământ, astfel încât să poată fi asigurate, față de situația existentă: numărul minim de săli de clasă necesar, numărul minim de laboratoare necesare, condiții sanitare necesare pentru funcționare etc.

De asemenea, se impune realizarea unei dotări corespunzătoare astfel încât să se poată oferi o educație adecvată, accesibilă și de calitate pentru toți elevii din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea.

Asigurarea bazei materiale minime (clădiri reabilitate, modernizate, extinse, condiții sanitare necesare pentru funcționare, dotarea cu echipamente, material didactic, etc) pentru desfășurarea actului educațional

sunt condiții esențiale pentru co-interesarea elevului, pentru descurajarea absenteismului și reducerea fenomenului de abandon/parasire timpurie a școlii, pentru creșterea ratei de absolvire și tranziție spre niveluri superioare de educație.

H.2. VIZIUNEA STRATEGICĂ

În perioada 2021-2027, în cadrul acestei direcții de dezvoltare se va urmări, cu precădere:

1. Asigurarea unei oferte educaționale adecvate, accesibile și de calitate pentru copiii din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea, care să conducă la creșterea gradului de participare al acestora la procesul de învățământ.

2. Creșterea capacității de reziliență a sistemului educațional prin modernizarea infrastructurii educaționale și a dotării aferente, în corelare cu nevoile prezente și viitoare ale pieței forței de muncă, în vederea asigurării participării la un proces educațional de calitate, modern și inclusiv.

3. Crearea premiselor necesare pentru asigurarea populației cu serviciile esențiale, de maximă importanță și utilitate pentru atingerea obiectivului european al coeziunii economice și sociale.

H.3. OBIECTIVE

Obiectivul general

Obiectivul general este dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale, astfel încât să se poată oferi o educație adecvată, accesibilă și

de calitate pentru toți elevii din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea și în scopul obținerii unui proces educațional rezilient în fața crizelor.

Obiective specifice

Având în vedere importanța educației în îmbunătățirea capitalului uman, investițiile în domeniul educațional sunt esențiale pentru o dezvoltare sustenabilă a orașului Băile Olănești, județul Vâlcea, în special în contextul problemelor structurale înregistrate de sistemul educațional din țară. Astfel, obiectivele specifice acestui domeniu sunt:

- ✓ îmbunătățirea calitatii infrastructurii educationale din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea prin reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea corespunzătoare a unităților de învățământ;
- ✓ asigurarea și dezvoltarea unor medii de învățare de calitate în educație, inclusiv prin utilizarea inovației și a noilor tehnologii, care să sprijine flexibilizarea procesului educațional și stimularea dezvoltării competențelor solicitate de piața forței de muncă;
- ✓ creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, în special pentru copii cu risc crescut de părăsire timpurie a sistemului.

H.4. REFORME SPECIFICE DOMENIULUI

Reforme propuse în sistemul de educație privesc creșterea calității infrastructurii educaționale în vederea asigurării accesului sporit la educație și sprijinirea participării părinților pe piața forței de muncă, precum și formarea unui sistem educațional incluziv și rezilient în fața crizelor, centrat pe inovație și dezvoltarea de competențe profesionale ale elevilor

În categoria reformelor destinate sistemului educațional sunt incluse:

- ✓ construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale pentru educația timpurie antepreșcolară (creșe) și preșcolară (grădinițe)
- ✓ construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale pentru educația preșcolară (grădinițe)
- ✓ construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale pentru învățământul general obligatoriu (clasele I-VIII, inclusiv nivelul clasei pregătitoare)
- ✓ construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale pentru învățământul liceal (clasele IX-XII)

I) MEDIUL DE AFACERI

I.1. ELEMENTE DE CONTEXT

Potrivit Raportului de țară 2020, schimbările legislative frecvente și imprevizibile, împreună cu birocrăția excesivă și ineficiențele persistente

din administrația publică subminează deciziile de investiții și riscă să reducă atractivitatea țării pentru investitorii străini. În pofida unor nevoi importante în materie de investiții, acestea se mențin la un nivel modest.

Măsurile sanitare și de izolare din ultima perioadă, precum și efectele acestora asupra producției, a cererii de produse/servicii și a comerțului au diminuat activitatea economică, fiind înregistrate niveluri mai ridicate ale șomajului, inclusiv șomaj tehnic, ceea ce a condus la scăderea veniturilor populației și a întreprinderilor, deficite publice și accentuarea disparităților atât în interiorul statelor membre cât și între acestea. În sectorul industrial, mai mulți producători au oprit producția, ceea ce a generat efecte de propagare în sectoare-cheie. O situație similară se observă în sectorul comerțului cu amănuntul și în sectorul ospitalității.

Piața muncii din România și din UE înregistra probleme și înainte de izbucnirea pandemiei de COVID-19, unele structurale, unele care țin de stagnare sau dificultăți de modernizare, care s-au acutizat în contextul actual.

Conform Recomandărilor de țară COM (2020) 523 final, sunt necesare acțiuni susținute pentru a atenua consecințele socio-economice prin măsuri de sprijin pentru întreprinderi. Din cauza pandemiei și a măsurilor de limitare a mișcării persoanelor impuse în acest context, lanțurile de aprovizionare au fost întrerupte în întreaga țară, întreprinderile au fost nevoite să își reducă activitatea sau chiar să se închidă, iar oamenii nu au putut lucra.

Întreprinderile de toate dimensiunile, în special IMM-urile, sunt puternic afectate de perturbarea schimburilor comerciale și de măsurile de limitare a mișcării persoanelor, confruntându-se cu un deficit de lichidități și cu riscul de faliment. Guvernul a adoptat un set de măsuri, însă pentru a ieși din criză, vor fi necesare resurse suplimentare pentru sprijinirea întreprinderilor. Va trebui să se acorde o atenție deosebită sectorului serviciilor, care este cel mai grav afectat, preconizându-se că unele subsectoare vor suferi o contracție pentru o perioadă mai lungă decât cea estimată pentru sectorul de producție.

În acest context, se impun măsuri urgente de facilitare a accesului IMM-urilor la surse de finanțare care să le sprijine activitatea. De altfel, recomandarea specifică de țară pentru România este "Să asigure sprijin sub formă de lichidități pentru economie, de care să beneficieze întreprinderile și gospodăriile, în special întreprinderile mici și mijlocii".

I.2. VIZIUNEA STRATEGICĂ

În perioada 2021-2027, în cadrul acestei direcții de dezvoltare se va urmări, cu precădere:

1. Dezvoltarea unui mediu antreprenorial sustenabil, rezilient și competitiv prin impulsionearea dezvoltării inițiativelor antreprenoriale și alocarea eficientă a capitalului, prin creșterea accesibilității la surse alternative de finanțare, re tehnologizări, automatizări industriale, robotizare, prin implementarea activităților specifice de transfer tehnologic precum și prin intensificarea activităților de alfabetizare digitală și digitalizare a mediului antreprenorial cu scopul de a obține produse și

servicii inovative și competitive la prețuri și calitate ridicată pentru consumatori.

2. Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor pentru îmbunătățirea capacităților avansate de dezvoltare a produselor și a serviciilor, în vederea creșterii competitivității economiilor regionale și naționale. În acest sens, se au în vedere IMM-urile care sunt interesate de găsirea unui model optim de creștere, atât în sensul trecerii în altă categorie de dimensiune, cât și în sensul dezvoltării activității desfășurate, în scopul creșterii dimensiunii pieței adresate (piața locală să devină regională, națională sau internațională).

3. Sprijinirea operatorilor economici care au potențial să-și dezvolte/mențină poziția pe piață prin consolidarea unor competențe superioare concurenței. Astfel, se are în vedere sprijinirea companiilor care operează în domenii economice în care se poate dezvolta și/sau menține un avantaj competitiv și, în general, dezvoltarea activității lor economice. În acest sens, se vor sprijini acele IMM-uri care își desfășoară activitatea în domeniile cu potențial competitiv, precum și a celor care intenționează să își adapteze activitatea la aceste domenii.

I.3. OBIECTIVE

Obiectivul general

Obiectivul general îl reprezintă ameliorarea stării economice din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea prin creșterea competitivității IMM-urilor și integrarea celor inovatoare în lanțurile valorice strategice ale Uniunii Europene cu ajutorul digitalizării, creșterii productivității, automatizării proceselor de producție, robotizării și creării de locuri de muncă.

S.C. ETIAN CONSULT S.R.L.

Str. Regina Maria, bl. C19, sc. B, ap. 19, Râmnicu Vâlcea

Obiective specifice

1. Asigurarea accesului întreprinderilor la tehnologii avansate de producție, automatizări industriale, procese de robotizare prin facilitarea accesului la finanțări din fonduri externe nerambursabile pentru dotarea acestora cu echipamente/utilaje/tehnologii cu impact asupra productivității muncii, competitivității pe piață și pentru ameliorarea stării economice din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea;

2. Îmbunătățirea competitivității economice prin creșterea productivității muncii în IMM-uri din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea, în sectoarele competitive identificate în Strategia Națională pentru Competitivitate;

3. Consolidarea poziției pe piață a întreprinderilor mici și mijlocii din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea în domeniile competitive identificate în Strategia Națională de Competitivitate și Planurile Regionale de Dezvoltare;

4. Valorificarea patrimoniului local, cultural și natural al orașului Băile Olănești, județul Vâlcea prin realizarea de infrastructuri specifice destinate exploatării resurselor locale, culturale și naturale /patrimoniului local, cultural și natural pentru a asigura ameliorarea stării economice a zonei, crearea de noi locuri de muncă precum și pentru atragerea de investitori;

5. Crearea unor parteneriate între autoritatea publică locală și IMM-uri, cu scopul de a atrage investitori, a crea locuri de muncă și de a susține dezvoltarea economică locală și a crește capacitatea de reziliență a comunității locale.

I.4. REFORME SPECIFICE DOMENIULUI

Prin reformele propuse în acest domeniu se urmărește consolidarea mediului de afaceri, crearea unui mediu de afaceri rezilient, inovativ, competitiv și digitalizat.

Pentru realizarea acestui scop sunt propuse următoarele reforme:

1. Implementarea de măsuri specifice pentru digitalizarea IMMurilor prin achiziția de echipamente/dispozitive IT, softuri destinate proceselor de robotizare, automatizare etc.;

2. Crearea unor unități noi de producție, de regulă, prin construirea și dotarea unui spațiu de producție/prestare servicii, în scopul demarării de activități economice. Poate fi considerată investiție inițială legată de crearea unei noi unități inclusiv investiția ce constă în reconversia unui imobil existent în scopul demarării unei noi activități. Unitatea nou creată trebuie să fie autonomă, respectiv să nu constituie o extindere simplă a capacității de producție a unei unități existente;

3. Extinderea capacităților unor unități existente, ce presupune menținerea sortimentatiei și a proceselor de producție deja existente și creșterea volumului producției ca urmare a investiției;

4. Diversificarea producției unor unități prin produse/servicii care nu au fost fabricate/prestate anterior în unitate. Diversificarea producției presupune că noile produse/servicii se adaugă gamei sortimentale deja fabricate/prestate;

5. Achiziționarea de instalații/ echipamente specifice în scopul obținerii unei economii de energie, precum și sisteme care utilizează surse regenerabile (alternative) de energie pentru eficientizarea activităților. Surse regenerabile (alternative) de energie: energia solară (utilizată la producerea de căldură sau la furnizarea de energie electrică prin sisteme

S.C. ETIAN CONSULT S.R.L.

Str. Regina Maria, bl. C19, sc. B, ap. 19, Râmnicu Vâlcea

fotovoltaice); energia eoliană; hidroenergia; biomasa (biodiesel, bioetanol, biogaz); energia geotermală;

6. Realizarea de investiții în active necorporale: brevete, licențe, mărci comerciale, programe informatice, alte drepturi și active similar;

7. Sprijinirea mediului de afaceri pentru îmbunătățirea capacității de reziliență în situații de criză, ameliorarea stării economice și susținerea dezvoltării economice pe termen lung.

J) ADMISITRAȚIE PUBLICĂ ȘI DIGITALIZARE

J.1. ELEMENTE DE CONTEXT

Stațiunile blaneoclimaterice din România prezintă o deosebită importanță din punct de vedere economic, social și din punct de vedere al dimensiunii lor, diversității, resurselor naturale și umane pe care le dețin. Dezvoltarea economică și socială durabilă a acestora este indispensabil legată de îmbunătățirea infrastructurii existente și a serviciilor de bază.

Pe viitor, stațiunile blaneoclimaterice din România trebuie să poată concura efectiv în atragerea de investiții, asigurând totodată și furnizarea unor condiții de viață adecvate și servicii publice necesare comunității. Renovarea și dezvoltarea lor reprezintă o cerință esențială pentru îmbunătățirea calității vieții, creșterea atractivității și interesului atât al locuitorilor, cât și al turiștilor.

Pentru îmbunătățirea calității vieții, un factor determinant îl constituie renovarea și extinderea infrastructurii fizice de bază care influențează în mod direct dezvoltarea activităților sociale, culturale și economice și, implicit, crearea de oportunități ocupaționale.

În aceste condiții, stațiunea Băile Olănești, județul Vâlcea, în cadrul misiunii pe care o îndeplinește, dorește să implementeze unele măsuri care să vină în sprijinul locuitorilor săi și al turiștilor, astfel încât să îmbunătățească calitatea serviciilor prestate.

Necesitatea și oportunitatea acestor măsuri pot fi definite din perspectiva mai multor criterii precum:

- atingerea obiectivului general strategic al localității și anume la creșterea calității vieții;
- îmbunătățirea calității serviciilor publice oferite populației și turiștilor;
- creșterea gradului de acces al populației și al turiștilor la servicii publice administrative de calitate și care corespund necesităților actuale.

Din punct de vedere al infrastructurii utilizate pentru prestarea de servicii de administrație publică generală către populație (sediu primărie și construcții anexe), stațiunea Băile Olănești se situează mult sub standardele europene, iar lipsa unui management adecvat și a investițiilor a condus la un proces continuu de deteriorare a infrastructurii și dotărilor existente.

În ceea ce privește digitalizarea, în România, birocrăția și capacitatea insuficientă de a furniza servicii de calitate, inclusiv servicii digitale, au un impact negativ asupra cetățenilor și a întreprinderilor. Fragmentarea accentuată a competențelor și a resurselor continuă să se reflecte negativ asupra furnizării serviciilor publice și în pofida progreselor înregistrate, există o marjă considerabilă de îmbunătățire a serviciilor publice digitale.

Interoperabilitatea dintre serviciile administrației publice este, în general, scăzută, întrucât fiecare instituție publică și-a dezvoltat propriul serviciu public digital.

Digitalizarea serviciilor publice, dincolo de eficientizare, transmite un semnal puternic la nivel local și internațional privind hotărârea decidenților politici de a realiza tranziția spre o nouă etapă caracterizată prin transparență, acordându-se o importanță sporită nevoilor cetățenilor și a mediului de afaceri. Sistemele digitale implementate la nivelul administrației publice sunt, în cele mai multe cazuri, învechite și disfuncționale.

În contextul actual, generat de pandemia de Covid19, au fost accentuate și mai mult deficiențele serviciilor publice din educație, sănătate și justiție, respectiv rigiditatea acestora și lipsa de adaptare la cerințele actuale în materie de digitalizare a serviciilor oferite.

Ineficiența sau lipsa serviciilor de tip e-guvernare au pus la încercare instituțiile statului în ultimele luni, demonstrând că este nevoie de mai multă coerență pentru a asigura funcționarea optimă a aparatului administrativ în situații de criză prin măsuri de transformare digitală, care să asigure permanența serviciilor și care să garanteze siguranța cetățenilor și a mediului de afaceri.

J.2. VIZIUNEA STRATEGICĂ

În perioada 2021-2027, în cadrul acestei direcții de dezvoltare se va urmări, cu precădere:

1. Îmbunătățirea infrastructurii publice din stațiunea Băile Olănești, județul Vâlcea, pentru a se putea asigura servicii de administrație publică generală către populație și către turiști la standarde europene
2. Transformarea digitală a serviciilor publice în servicii de calitate, sigure și rapide, în interesul cetățenilor și a mediului de afaceri, cu scopul de a crește satisfacția beneficiarilor de servicii publice și de a eficientiza resursele utilizate în procesele derulate de autoritatea publică locală.

J.3. OBIECTIVE

Obiective generale

1. Dezvoltarea capacității administrative a instituțiilor publice din stațiunea Băile Olănești, județul Vâlcea, în vederea planificării și implementării politicilor de dezvoltare, precum și a furnizării serviciilor publice la standardele de calitate prevăzute de legislația în vigoare
2. Accelerarea digitalizării în serviciile publice ale orașului Băile Olănești, județul Vâlcea, pentru a răspunde nevoilor cetățenilor, turiștilor și mediului de afaceri și a optimiza timpul și efortul depuse pentru desfășurarea proceselor din instituțiile publice.

Obiective specifice

1. Creșterea calității și accesului turiștilor și populației orașului Băile Olănești, județul Vâlcea la infrastructura publică și la serviciile publice.

2. Îmbunătățirea accesului turiștilor și populației orașului Băile Olănești, județul Vâlcea la serviciile publice prin digitalizare precum și consolidarea capacității de reziliență și adaptare a serviciilor din sistemul public, cu precădere în educație, sănătate, finanțe publice în situații de criză, prin extinderea nivelului de digitalizare a acestor servicii.

3. Îmbunătățirea competențelor și a învățării digitale pentru accesul egal la educație prin introducerea de cursuri de educație digital în învățământul primar, secundar și liceal, îmbunătățirea conectivității sistemului de educație și dotarea unităților de învățământ cu echipamente digitale, implementarea de cursuri de competențe digitale pentru profesori, cu scopul dezvoltării competențelor digitale avansate – *high performance* și *cloud computing*, analiza datelor, securitatea cibernetică, *blockchain*, tehnologiile cuantice, robotică, inteligența artificială.

J.4. REFORME SPECIFICE DOMENIULUI

Pentru domeniul de administrație publică și digitalizare sunt propuse o serie de reforme care să conducă la îmbunătățirea infrastructurii publice, la creșterea calității serviciilor publice, inclusiv la digitalizarea acestora, astfel încât să se îmbunătățească accesul populației și al turiștilor la acest tip de servicii, precum:

1. Realizarea de investiții în infrastructura de interes public a orașului Băile Olănești;

2. Restructurarea administrației publice locale, prin măsuri de creștere a eficienței instituționale, simplificare administrativă, reducere a cheltuielilor curente și creștere a transparenței în relația cu cetățenii;

3. Îmbunătățirea și standardizarea procedurilor administrative

4. Reorganizarea instituțiilor publice din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea, raționalizarea cheltuielilor publice și susținerea mediului de afaceri

S.C. ETIAN CONSULT S.R.L.

Str. Regina Maria, bl. C19, sc. B, ap. 19, Râmnicu Vâlcea

5. Realizarea și implementarea unui sistem de indicatori de monitorizare și evaluare a furnizării serviciilor publice și funcționării tuturor instituțiilor din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea, inclusiv a gestiunii resurselor umane și execuției bugetare

6. Introducerea standardelor de calitate pentru serviciile publice din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea

7. Simplificarea accesului cetățenilor la informațiile publice prin publicarea acestora pe portalurile internet ale instituțiilor publice

8. Simplificarea accesului la servicii publice prin furnizarea acestora, acolo unde este posibil, pe cale electronică și prin generalizarea "birourilor/ghișeelor unice"

9. Dotarea instituțiilor publice din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea cu echipamente digitale pentru a îmbunătăți calitatea serviciilor publice prestate în mediul on-line, respectiv pentru a îmbunătăți capacitatea de reziliență a acestora;

10. Implementarea soluțiilor de digitalizare pentru serviciile publice de administrație publică, educație și sănătate cu scopul de a digitaliza activitățile curente ale acestora astfel încât să se îmbunătățească calitatea serviciilor publice asigurate populației.

CAPITOLUL VI. PLANUL DE ACȚIUNE

În funcție de nevoile strategice identificate la nivelul fiecărei direcții de dezvoltare propuse în cadrul prezentei strategii, pentru a crește calitatea serviciilor publice oferite populației, pentru a ameliora starea economică a orașului Băile Olănești și pentru a asigura perspectiva unei creșteri economice pe termen mediu și lung, principalele intervenții propuse pot fi sintetizate după cum urmează:

Direcție de dezvoltare	Intervenții propuse
T urism	Î mbunatatirea infrastructurii de turism in statiunea Baile Olanesti
	C rearea și extinderea infrastructurii de agrement, inclusiv a utilităților aferente în stațiunea Băile Olănești, județul Vâlcea
	A menajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică precum și crearea/ modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică în stațiunea Băile Olănești, județul Vâlcea
	C entru de informare turistică în stațiunea Băile Olănești, județul Vâlcea

	C onstruire complex sportiv în stațiunea Băile Olănești, județul Vâlcea
	R eabilitare, modernizare și dotare Centru Balnear, stațiunea Băile Olănești, județul Vâlcea
	A menajare scuar intersectia str. Bailor, Mihai Eminescu si Alea Trandafirilor, stațiunea Băile Olănești, județul Vâlcea
	A ventura Parc Băile Olănești
	A menajarea peisagistică a stațiunii Băile Olănești, județul Vâlcea
	D ecolmatarea, regularizarea si reprofilarea albiei Pârâului Olănești
	A menajare zone pentru picnic și de relaxare în stațiunea Băile Olănești, județul Vâlcea
	C onstruire drum în scop turistic între Mănăstirea Frăsinei și localitatea componentă Comanca
	C onstruire trotuare și piste de biciclete strada Tudor Vladimirescu, stațiunea Băile Olănești, județul Vâlcea

T ransport durabil	C onsolidare alunecări de teren în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C onstruire locuri de parcare în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C onstruire pasarele pietonale în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	A chiziționare parcomate în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	R eabilitare drumuri de interes local în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C onstruire alei pietonale în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C onstruire piste pentru biciclete în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	D ezvoltarea și modernizarea transportului public local prin achiziția de autobuze electrice în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C onstruire, reabilitare și modernizare drumuri

	agricole si forestiere în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	P relungire strada Fața Dealului pentru asigurarea legăturii dintre localitățile componente Cheia și Tisa, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C onstruire trotuare și piste de biciclete strada Tudor Vladimirescu, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	R ealizare cale acces rutiera si pietonala intre străzile Muncitorilor si Libertatii, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	A chiziție utilaje și echipamente pentru întreținerea drumurilor
	R eabilitare poduri rutiere
	R eabilitare strada Horea (cale de acces/ scări)
	C onstruire/ reabilitare/ modernizare podețe și punți pietonale peste Pârâul Cheia
	C onstruire/ reabilitare/ modernizare podețe și punți pietonale peste Pârâul Olănești

Protecția mediului

Extinderea rețea publică de alimentare cu apă în localitățile componente Olănești, Cheia și Livadia, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea

Înființare rețea publică de alimentare cu apă și de apă uzată și construire stație de epurare în în localitățile componente Tisa, Gurguiata, Pietriș, Comanca și Mosoroasa, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea

Regenerarea zonelor contaminate și potențial contaminate în vederea atingerii unei stări corespunzătoare pentru folosința ulterioară a terenurilor și prin managementul adecvat al deșeurilor pentru asigurarea protecției resurselor naturale (sol, apă, aer etc.) și a sănătății umane în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea

Realizarea unor puncte de colectare selectivă a deșeurilor, în containere/pubele, personalizate pentru fiecare fracție: plastic/metal - galben; hârtie/carton - albastru; sticlă - verde; deșeuri reziduale - negru în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea

Decolmatarea, regularizarea si reprofilarea albiei

	Pârâului Olănești
	D ezvoltarea și modernizarea transportului public local prin achiziția de autobuze electrice în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	Î nfiintare statii de compost în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
E nergie și tranziție verde	R ealizarea unor rețele inteligente de transport/distribuție a energiei obținute din surse regenerabile, inclusiv asigurarea de surse de producere a acestora în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	A chiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	E xtindere sistem de distribuție gaze naturale în localitățile componente Olănești, Cheia și Livadia, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C onstruire microhidrocentrală pe pârul Olanesti, oraș Băile Olănești, județul Vâlcea
	I nstalarea sistemelor de panouri fotovoltaice, în

	orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	E xtindere/ modernizare iluminat public în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
E ficiență energetică și termică	R eabilitarea termică a clădirilor instituțiilor publice pentru reducerea pierderilor de energie, îmbunătățirea confortului termic la clădirile instituțiilor publice și creșterea standardelor de calitate a serviciilor publice prestate populației în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	R eabilitarea termică a blocurilor de locuințe în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C reșterea eficienței energetice a sistemelor de iluminat public în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
M obilitate și regenerare urbană, valorificarea patrimoniului local, natural și cultural	R egenerarea urbana a orasului Baile Olanesti
	A menajare scuar intersectia str. Bailor, Mihai Eminescu si Aleea Trandafirilor
	A ventura Parc Băile Olănești

	A chiziție Sondă 1007 bis
	A menajarea peisagistică a stațiunii Băile Olănești, județul Vâlcea
	A chiziționare parcomate în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C onsolidarea/ reabilitarea zidului de sprijin dintre str. Băilor și str. Alea Trandafirilor
	P unerea în valoare a patrimoniului local, natural și cultural al stațiunii Băile Olănești, județul Vâlcea
	D ecolmatarea, regularizarea și reprofilarea albiei Pârâului Olănești
	A menajare zone pentru picnic și de relaxare în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	D ezvoltarea și modernizarea transportului public local prin achiziția de autobuze electrice în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C onstruire trotuare și piste de biciclete strada Tudor Vladimirescu, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea

	E xtindere, reabilitare, modernizare și dotare așezăminte culturale, oraș Băile Olănești, județul Vâlcea
	R eabilitarea și modernizarea clădirilor monumente istorice din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C onstruire cimitire, capele mortuare și zone de protecție sanitară în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	R eabilitarea și modernizarea lăcașurilor de cult din orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
S ănătate și protecție socială	C reșterea accesului la servicii publice de sănătate de înaltă calitate și îmbunătățirea accesului la servicii multidisciplinare prin investiții în infrastructura unităților sanitare în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	R eabilitare, modernizare și dotare Dispensar medical, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C entru de permanență în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea

	C entru comunitar integrat în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C entru social multifuncțional pentru copii în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C entru de îngrijire și asistență pentru persoane varstnice în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C lubul pensionarilor, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C onstruire blocuri de locuințe sociale în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
E ducație	R eabilitarea, modernizarea și dotarea Liceului Tehnologic Justinian Marina, oraș Băile Olănești, județul Vâlcea
	R eabilitarea, modernizarea și dotarea Școlii Gimnaziale Dumitru Bădescu, oraș Băile Olănești, județul Vâlcea
	R eabilitarea, modernizarea și dotarea Școlii Gimnaziale Ionescu Cheianu, oraș Băile Olănești, județul Vâlcea

	R eabilitarea, modernizarea si dotarea Grădiniței cu program normal Cheia și transformarea acesteia în locuințe sociale
M ediul de afaceri	C reșterea competitivității IMM-urilor cu ajutorul digitalizării, creșterii productivității, automatizării proceselor de producție și creării de locuri de muncă în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	S ala multifunctionala bowling, billiard, darts în stațiunea Băile Olănești, județul Vâlcea
	C onstruire cazinou în stațiunea Băile Olănești, județul Vâlcea
	Î nființare centru de achiziție, depozitare și procesare fructe și legume, oraș Băile Olănești, județul Vâlcea
A dmisitrație publică și digitalizare	C reșterea gradului de acoperire și de incluziune a sistemului de înregistrare a proprietăților în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	Î mbunătățirea accesului populației la serviciile publice prin digitalizarea activității Primăriei

	orașului Băile Olănești, județul Vâlcea
	R eabilitare, modernizare și dotare Sediul primăriei Baile Olănești
	A menajare, reabilitare, modernizare și dotare Parcul Posta, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	A menajare, reabilitare, modernizare și dotare Parcul Pavilion 20, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	A menajare, reabilitare, modernizare și dotare Parcul Parâng, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	R eabilitare, modernizare și dotare Grădina de Vară, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	R eabilitare, modernizare și dotare Cinematograful Dacia, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	R eabilitare, modernizare și dotare Centrul Balnear, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	M odernizare și amenajare zona centrală și circulație pietonală în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea

	R eabilitarea, modernizare și dotarea corespunzătoare a Pieteii comerciale, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	R eabilitarea, modernizare și dotarea corespunzătoare a Pieteii agroalimentare, orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C onstruire teren sintetic în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	C onstruire complex sportiv în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea
	D otarea serviciilor și instituțiilor publice ale orașului Băile Olănești, județul Vâlcea cu echipamente necesare desfășurării activității acestora
	A chiziție terenuri în vedere extinderii domeniului public al orașului Băile Olănești, județul Vâlcea
	S istem de supraveghere video în orașul Băile Olănești, județul Vâlcea